

ด้านการพัฒนาเด็กเล็ก พบร่วมกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 294 แห่ง มีเด็กเล็กในศูนย์ฯ จำนวน 9,142 คน มีผู้ดูแลเด็กที่ผ่านการอบรมก่อนประจำการ จำนวน 344 คน ไม่ผ่านการอบรมก่อนประจำการ 46 คน มีผู้ดูแลเด็กที่ผ่านการอบรมระหว่างประจำการ จำนวน 353 คน ไม่ผ่านการอบรมระหว่างประจำการ 16 คน นอกจ้านี้ในอำเภอเชียงกลาง ยังมีโครงการพัฒนาเด็กเคลื่อนที่ จำนวน 1 แห่ง มีเด็กจำนวน 15 คน รายละเอียดดังตารางที่ 27

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็ก ปี 2546

ลำดับ	อำเภอ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก		ผู้ดูแลเด็กที่ผ่านการอบรม				โครงการพัฒนาเด็ก			
		จำนวน	จำนวน	ก่อนประจำการ		ระหว่างประจำการ		เคลื่อนที่			
				ศูนย์	เด็ก	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน	
						(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	แห่ง	(คน)
1	เมือง	39	1,066	-	-	66	-	-	-	-	
2	แม่จริม	12	454	18	2	18	2	-	-	-	
3	บ้านหลวง	9	301	-	-	19	-	-	-	-	
4	นาน้อย	31	808	47	-	47	-	-	-	-	
5	ปัว	30	1,178	59	-	-	-	-	-	-	
6	ท่าวังผา	32	906	53	-	-	-	2	-	-	
7	เรียงสา	35	1,253	61	4	61	4	-	-	-	
8	ทุ่งช้าง	5	168	9	-	9	-	-	-	-	
9	เชียงกลาง	22	706	-	-	37	-	1	15		
10	นาหมื่น	17	431	62	2	-	-	-	-	-	
11	สันติสุข	18	619	-	34	33	1	-	-	-	
12	บ่อเกลือ	11	271	-	-	12	3	-	-	-	
13	สองแคว	10	245	-	-	16	-	-	-	-	
14	ภูเพียง	21	662	31	4	31	4	-	-	-	
15	เฉลิมฯ	2	74	4	-	4	-	-	-	-	
	รวม	294	9,142	344	46	353	16	1	15		

ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและแรงงานจังหวัดน่าน

4.3 ข้อมูลเด็กภาวะยากลำบาก

ข้อมูลเด็กภาวะยากลำบาก เป็นข้อมูลที่คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเกี่ยวกับปัญหาเด็กและเยาวชน ข้อมูลบางอย่างบางหน่วยงานได้บันทึกเก็บสัดส่วนไว้แล้วจึงเป็นการเก็บข้อมูลแบบบุคคลิกภูมิ บางแห่งไม่ได้เก็บบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบ ข้อมูลบางประเภทเข้าลึกลงมาก ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้แยกประเภทข้อมูลแล้วส่งให้หน่วยงานกรอก และเก็บ ข้อมูลจากการสอบถามและสัมภาษณ์แล้วบันทึกตามแบบกรอกข้อมูล

ข้อมูลเด็กภาวะยากลำบากแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

4.3.1 เด็กที่อยู่ในภาวะยากลำบากด้วยโอกาส เด็กเป็นผู้ดูแลกระทำ

4.3.1.1 ภาวะยากลำบากด้วยโอกาสประเภทต่างๆ

4.3.1.2 ภาวะยากลำบาก ชนิดพิการและมีความบกพร่อง

4.3.1.3 ภาวะยากลำบากที่ตกเป็นเหยื่อ เป็นผู้ดูแลกระทำ

4.3.2 เด็กที่มีปัญหา และพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เด็กเป็นผู้กระทำ

4.3.1 เด็กที่อยู่ในภาวะยากลำบากด้วยโอกาส เด็กเป็นผู้ดูแลกระทำ

4.3.1.1 ภาวะยากลำบากด้วยโอกาสประเภทต่างๆ

เด็กประเภทด้วยโอกาสส่วนใหญ่เป็นเด็กที่ประสบปัญหาอย่างต่อเนื่อง มีรากฐานมาจากครอบครัว เศรษฐกิจ และพื้นฐานปัจจัยหลายอย่าง ในจังหวัดน่านพบเด็กประเภทด้วยโอกาสส่วนจำนวนมากซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ข้อมูลเด็กที่อยู่ในภาวะยากลำบากด้วยโอกาสในจังหวัดน่านแยกตามประเภทดังนี้

ก. ภาวะโภชนาการของเด็ก 0-5 ปี จังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2546

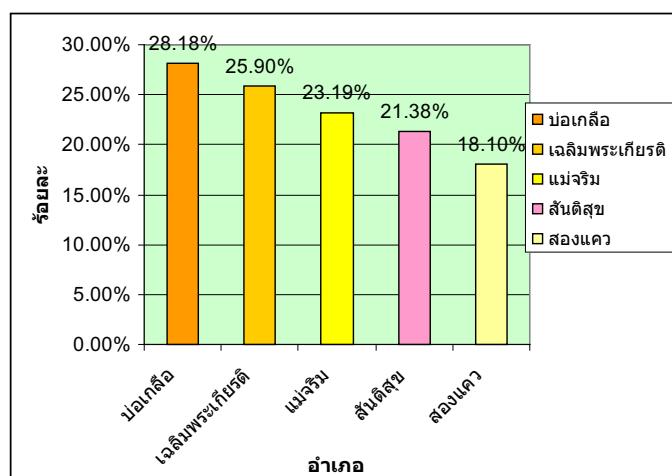
ภาวะโภชนาการของเด็ก 0-5 ปี แสดงถึงการเจริญเติบโตของเด็กตามอายุและน้ำหนัก ตามเป้าหมายในแผนพัฒนาสาธารณสุขฉบับที่ 9 (ปี 2545-2549) ได้กำหนดให้อัตราเด็กอายุ 0-5 ปี มีการเจริญเติบโตตามเกณฑ์มาตรฐานอายุตามน้ำหนักไม่น้อยกว่าร้อยละ 93 ในจังหวัดน่านพบว่าปี พ.ศ. 2546 มีเด็กอายุ 0-5 ปี จำนวนทั้งหมด 26,660 คน ได้รับการชั่งน้ำหนัก จำนวน 25,492 คน คิดเป็นร้อยละ 95.62 ผลการชั่งน้ำหนัก พบว่า เด็กทั้งจังหวัดมีภาวะโภชนาการภาวะปกติตามเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 85.96 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายเกณฑ์ของแผนพัฒนาสาธารณสุขที่ตั้งไว้ เมื่อจำแนกตามรายอำเภอ พบว่า พื้นที่ที่มีอัตราภาวะโภชนาการตามปกติสูงกว่าอำเภอื่นได้แก่ อำเภอภูเพียง รองลงมาได้แก่ อำเภอนาน้อย และอำเภอเมือง คิดเป็นร้อยละ 96.12, 92.33 และ 91.59 นอกจากนี้มีภาวะโภชนาการปกติมีเพียงร้อยละ ไม่ถึง 90 ราย ละเอียดแสดงในตารางที่ 28

อำเภอที่มีเด็กอายุ 0-5 ปี อยู่ในภาวะโภชนาการต่ำกว่าปกติมากที่สุด ได้แก่ อำเภอบ่อเกลือ รองลงมาได้แก่ อำเภอเคลิมพระเกี้ยรติ และอำเภอแม่จริม มีอัตราของภาวะโภชนาการต่ำกว่าปกติร้อยละ 28.18, 25.9 และ 23.19 ตามลำดับ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 7

ตารางที่ 28 แสดงภาวะโภชนาการเด็ก 0-5 ปี จังหวัดน่าน ปีพ.ศ. 2546 แยกตามรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	เด็ก 0-5 ปี (คน)	เด็กได้รับการชั้นน.		ภาวะโภชนาการของเด็กที่ชั้นน.			
			เด็กได้รับการชั้นน. (คน)	ร้อยละ	ภาวะปกติ (คน)	ภาวะปกติ (ร้อยละ)	ต่ำกว่าปกติ ระดับ 1,2,3(คน)	ต่ำกว่าปกติ (ร้อยละ)
1	เมือง	3,580	3,497	97.68	3,203	91.59	294	8.41
2	แม่จริม	1,078	992	92.02	762	76.81	230	23.19
3	บ้านหลวง	576	576	100	481	83.51	95	16.49
4	นาน้อย	1,395	1,395	100	1,288	92.33	107	7.67
5	ปัว	3,893	3,760	96.58	3,119	82.95	641	17.05
6	ท่าวังผา	2,924	2,776	94.94	2,334	84.08	442	15.92
7	เวียงสา	3,944	3,643	92.37	3,251	89.24	392	10.76
8	ทุ่งช้าง	1,123	1,123	100	955	85.04	168	14.96
9	เชียงกลาง	2,359	2,359	100	2,043	86.60	316	13.4
10	นาหมื่น	763	668	87.55	571	85.48	97	14.52
11	สันติสุข	904	814	90.04	640	78.62	174	21.38
12	บ่อเกลือ	1076	983	91.36	706	71.82	277	28.18
13	สองแคว	682	641	93.99	525	81.90	116	18.1
14	ภูเพียง	1649	1624	98.48	1561	96.12	63	3.88
15	เคลิมพระเกี้ยรติ	714	641	89.78	475	74.10	166	25.9
รวมทั้งหมด		26,660	25,492	95.62	21,914	85.96	3,578	14.04

แผนภูมิที่ 7 แสดงร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปีที่มีภาวะโภชนาการต่ำกว่าปกติ ตามรายอำเภอ

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน

บ. การติดเชื้อเออดส์ในมารดาและข้อมูลเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเออดส์

1) ข้อมูลการติดเชื้อเออดส์ในมารดาและลูกปี พ.ศ. 2544-2546

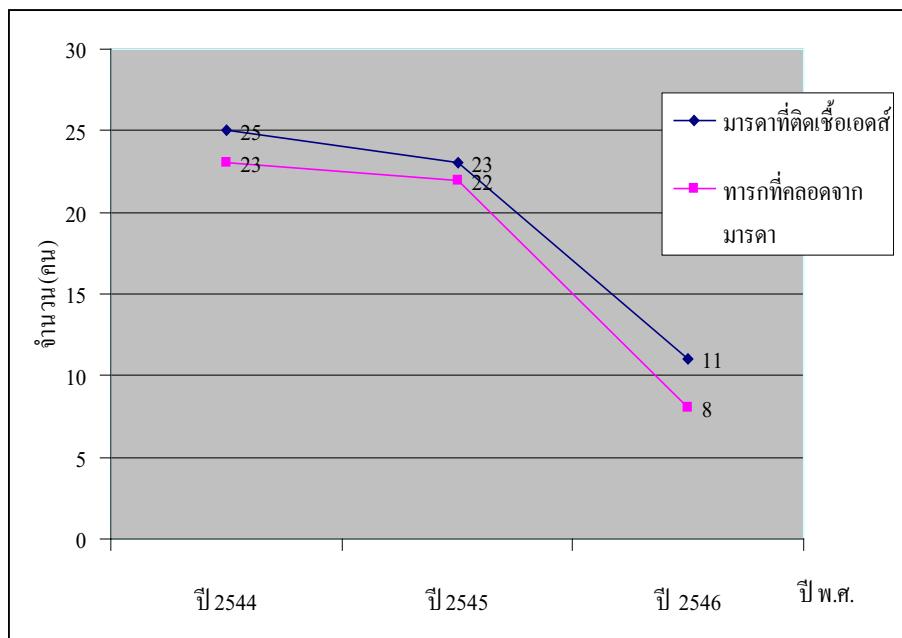
จากการเก็บข้อมูลทุบตึ้งครรภ์ที่มารับบริการฝากรครรภ์กับโรงพยาบาลในจังหวัดน่าน และได้มีการเจาะเลือดตรวจ ในจังหวัดน่านมีจำนวนการติดเชื้อเออดส์ของมารดาและลูกตั้งแต่ปีพ.ศ. 2544 -2546 พบว่า มีมารดาที่ติดเชื้อทั้งหมดจำนวน 59 คน มีเด็ก(ที่มีชีวิตรอด)ที่คลอดจากมารดาที่ติดเชื้อเออดส์จำนวน 53 คน โรงพยาบาลที่พบมากที่สุดได้แก่ โรงพยาบาลน่าน มีจำนวนรวม มารดา 19 คน และลูก 15 คน รองลงมาได้แก่ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชป้า มารดาจำนวน 10 คนและลูกจำนวน 9 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนมารดาที่ติดเชื้อเออดส์และจำนวนลูกที่คลอดจากมารดาที่ติดเชื้อปี พ.ศ. 2544-2546

ลำดับ	โรงพยาบาล	ปี 2544		ปี 2545		ปี 2546		รวม	
		มารดา HIV	ลูก						
1	น่าน	9	8	6	5	4	2	19	15
2	แม่จริม	-	-	-	-	-	-	-	-
3	บ้านหลวง	-	-	-	-	-	-	-	-
4	นาน้อย	-	-	5	5	-	-	5	5
5	สมเด็จฯป้า	5	4	3	3	2	2	10	9
6	ท่าวังผา	3	3	2	2	1	-	6	5
7	เวียงสา	2	2	1	1	-	-	3	3
8	ทุ่งช้าง	1	1	2	2	2	2	5	5
9	เชียงกลาง	2	2	1	1	2	2	5	5
10	นาหมื่น	-	-	1	1	-	-	1	1
11	สันติสุข	2	2	1	1	-	-	3	3
12	บ่อเกลือ	1	1	-	-	-	-	1	1
13	สองแคว	-	-	1	1	-	-	1	1
รวม		25	23	23	22	11	8	59	53

แนวโน้มจำนวนการติดเชื้อเออดส์ของมารดาและลูกที่เกิดจากมารดาติดเชื้อเออดส์ในแต่ละปีมีแนวโน้มลดลง ดังนี้ ปีพ.ศ. 2544 มีจำนวนมารดาและลูกที่ติดเชื้อเออดส์มากที่สุดจำนวน 25 และ 23 คน รองลงมา ได้แก่ ปีพ.ศ. 2545 มีมารดาจำนวน 23 คน และลูกจำนวน 22 คน และปีพ.ศ. 2546 มีจำนวนมารดาและเด็กที่ติดเชื้อเออดส์น้อยที่สุด มีมารดาเพียง 11 คน และลูก 8 คน ดังแสดงในแผนภูมิที่ 8

แผนภูมิที่ 8 แสดงแนวโน้มจำนวนการติดเชื้อเออดส์ของมารดาและลูกที่เกิดจากมารดาติดเชื้อเออดส์

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน

2) ข้อมูลเด็กที่ได้รับผลกระทบจากเออดส์ปี พ.ศ. 2542 และปี 2546

จากการสำรวจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่านปี พ.ศ. 2542 จำนวนราย จำนวนนี้นับแต่เด็กที่ไม่มีการรวมกลุ่มเครือข่ายดูแลจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเออดส์ พบว่ามีเด็กที่ได้รับผลกระทบจากบิดามารดาติดเชื้อเออดส์ในจังหวัดน่านที่สำรวจได้มีทั้งหมดจำนวน 541 คน เมื่อจัดลำดับตามระดับการศึกษาพบว่า มีจำนวนเด็กวัยก่อนเรียน ได้รับผลกระทบจากบิดามารดาติดเชื้อมาที่สุดจำนวน 320 คน และรองลงมาเป็นเด็กวัยประถมศึกษามีจำนวน 178 คน

ต่อมาจังหวัดน่าน ได้มีการรวมกลุ่มตามพื้นที่ต่างๆ เป็นกลุ่มองค์กรเครือข่ายในการจัดสวัสดิการ ดูแลช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเออดส์และเด็กที่ได้รับผลกระทบจากเออดส์ ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน SIF มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มนี้ชื่อเรียกตามกลุ่ม เช่น กลุ่มเพื่อนวันจันทร์ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง กลุ่มแสงตะวันอยู่ในเขตกิ่งอำเภอภูพิียง และส่วนใหญ่ทุกอำเภอ มีการรวมตัวกันดูแลช่วยเหลือกันยกเว้น 3 อำเภอที่ไม่มีการรวมกลุ่มกัน ได้แก่ อำเภอสองแคว อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จากการสำรวจข้อมูลของหน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายที่ดำเนินงานจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้ติดเชื้อปี พ.ศ. 2546 พบว่ามีเด็กที่ได้รับผลกระทบจากบิดามารดาติดเชื้อเออดส์ที่สำรวจได้ทั้งหมดจำนวน 478 คน จากที่มีผู้ติดเชื้อเออดส์จำนวน 632 คน นอกเหนือไปจากจำนวน 154 คนที่ไม่มีข้อมูล(NA) รายละเอียดแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโอดส์จำแนกตามรายอำเภอปี พ.ศ. 2542 และปี 2546

ลำดับ	อำเภอ/ ชื่อคลุ่มที่ติดเชื้อ	จำนวนเด็กที่ได้รับผลกระทบปี 2542(คน)					ผู้ติดเชื้อและเด็กที่ได้รับผลกระทบปี 2546	
		วัยก่อนเรียน	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อุดมศึกษา	รวม		
1	เมือง/กลุ่มเพื่อนวันจันทร์	66	39	10	1	116	184	NA
2	แม่จริม/กลุ่มบัวชีป่า	5	3	1	0	9	15	7
3	บ้านหลวง/กลุ่มคนสู้ชีวิต	3	2	1	0	6	2	NA
4	นาอ้อย/กลุ่มسانฝัน	29	10	4	1	44	27	129
5	ป่า/กลุ่มแสงเทียน	65	40	3	0	108	79	12
6	ท่าวังผา/ชุมชนวนน้ำใจ	47	27	3	0	77	42	51
7	เวียงสา/กลุ่มแสงตะวัน	43	19	5	0	67	86	21
8	ทุ่งช้าง/กลุ่มนรนโพธิ์	14	14	1	0	29	25	90
9	เชียงกลาง/กลุ่มดาวพระศุกร์	8	6	2	0	16	20	117
10	นาหมื่น/กลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน	9	7	1	1	18	30	29
11	สันนิสา/กลุ่มดคอมระลิ	6	0	0	0	6	41	NA
12	บ่อเกลือ/ไม่มีการรวมกลุ่ม	NA	NA	NA	NA	NA	15	9
13	สองแคว/ไม่มีการรวมกลุ่ม	5	1	3	1	10	10	13
14	ภูพียง/กลุ่มแสงตะวัน	20	10	4	1	35	51	NA
15	เฉลิมพระเกียรติ/ไม่มี	NA	NA	NA	NA	NA	5	NA
รวม		320	178	38	5	541	632	478

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน

3) ภาพรวมข้อมูลเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโอดส์ในจังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2546

ข้อมูลจำนวนเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโอดส์ในจังหวัดน่านปี พ.ศ. 2546 นี้รวมรวมได้จากแหล่งที่มาของข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้ สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จังหวัดน่าน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน โรงพยาบาลน่าน และโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน ทั้งนี้อาจมีข้อมูลซ้อนกันอยู่ ข้อมูลสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน พบว่า มีผู้ติดเชื้อจำนวน 258 คน และมีเด็กที่ได้รับผลกระทบจำนวน 229 คน ข้อมูลจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน พบว่า มีผู้ติดเชื้อจำนวน 575 คน และมีเด็กที่ได้รับผลกระทบจำนวน 229 คน ข้อมูลของสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่านและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน เป็นข้อมูลทั้งจังหวัด ซึ่งข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่านมีจำนวนมากกว่า

ข้อมูลของโรงพยาบาลน่าน และ ร.ร.ศึกษาสังเคราะห์น่าน เป็นข้อมูลเฉพาะ พบว่าผู้ติดเชื้อโอดส์เฉพาะที่มารับบริการในโรงพยาบาลน่าน มีจำนวน 11 คน และมีเด็กที่ได้รับผลกระทบจำนวน 41 คน และข้อมูลเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโอดส์และเข้าเรียนในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่านมีจำนวน 11 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนผู้ติดเชื้อและเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโอดส์ของหน่วยงานต่างๆ จำแนกตามรายอำเภอ ปี พ.ศ. 2546

ลำดับ	แหล่งข้อมูล / อำเภอ	พัฒนาสังคม		สสจ.		โรงพยาบาลน่าน		รร.ศึกษาสังเคราะห์
		ผู้ติดเชื้อ	จำนวนเด็ก	ผู้ติดเชื้อ	จำนวนเด็ก	ผู้ติดเชื้อ	จำนวนเด็ก	
1	เมือง	47	43	134	43	4	10	2
2	แม่จริม	3	12	7	12	-	1	-
3	บ้านหลวง	1	2	2	2	-	-	-
4	นาน้อย	7	5	27	5	-	3	-
5	ปัว	38	27	95	27	2	4	3
6	ท่าวังผา	19	23	43	23	1	5	-
7	เวียงสา	36	29	86	29	-	4	5
8	ทุ่งช้าง	10	6	25	6	2	8	1
9	เชียงกลาง	18	13	20	13	2	1	-
10	นาหมื่น	21	6	27	6	-	1	-
11	สันติสุข	26	15	7	15	-	2	-
12	บ่อเกลือ	-	3	5	3	-	-	-
13	สองแคว	2	-	5	-	-	2	-
14	กิ่งอ.ภูพิียง	30	45	81	45	-	-	-
15	เฉลิมพระเกียรติ	-	-	11	-	-	-	-
รวม		258	229	575	229	11	41	11

ค. เด็กด้อยโอกาสประเทยากจนในจังหวัดน่าน

เด็กด้อยโอกาสประเทยากจนในจังหวัดน่าน เป็นข้อมูลจากการสำรวจของที่ทำการปกครองจังหวัดน่านและข้อมูลเด็กด้อยโอกาสที่เข้ารับการศึกษาที่โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน พนวจเป็นดังนี้ ปีพ.ศ. 2545 ข้อมูลจากการสำรวจของที่ทำการปกครองจังหวัดน่านมีจำนวนเด็กยากจนทั้งหมดจำนวน 232 คน อำเภอท่าวังผา มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอเวียงสา และอำเภอทุ่งช้าง มีจำนวน 78 คน, 50 คนและ 39 คน ตามลำดับ

ข้อมูลเด็กด้อยโอกาสประเทยากจนที่เข้ารับการศึกษาที่โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่านปีพ.ศ. 2454 มีจำนวนทั้งหมด 580 คน เป็นชายจำนวน 258 คน เป็นหญิงจำนวน 322 คน อำเภอเวียงสา มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง และอำเภอท่าวังผา มีจำนวน 172 คน, 72 คน และ 49 คน ตามลำดับ และในปีพ.ศ. 2546 มีเด็กจำนวนทั้งหมด 570 คน อำเภอเวียงสา มีเด็กมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง และอำเภอบ่อเกลือ มีจำนวน 172 คน, 64 คน และ 47 คน ตามลำดับ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนเด็กด้อยโอกาสประเทยากจนจำแนกตามรายอัตราปี พ.ศ. 2545 และ พ.ศ.

2546

ลำดับ	อำเภอ	รวม(ชาย-หญิง)	ปี พ.ศ. 2545			ปี พ.ศ. 2546			
			ปี พ.ศ.		ร.ร.ศึกษาสังเคราะห์น่าน	ร.ร.ศึกษาสังเคราะห์น่าน			
			แหล่งข้อมูล	ปี พ.ศ.		ชาย	หญิง	รวม	
1	เมือง	7		30	42	72	27	37	64
2	แม่จริม	17		11	17	28	15	18	33
3	บ้านหลวง	13		1	10	11	2	14	16
4	นาน้อย	-		15	20	35	11	28	39
5	ปัว	-		5	17	22	8	14	22
6	ท่าวังผา	78		21	28	49	16	17	33
7	เวียงสา	50		83	89	172	83	89	172
8	ทุ่งช้าง	39		28	12	40	26	16	42
9	เชียงกลาง	-		18	11	29	11	11	22
10	นาหมื่น	1		6	6	12	2	9	11
11	สันติสุข	-		11	13	24	6	8	14
12	บ่อเกลือ	2		14	19	33	18	29	47
13	สองแคว	20		11	21	32	15	24	39
14	กิ่งอ.ภูเพียง	5		-	3	3	-	1	1
15	เคลิมพระภัยรติ	-		4	14	18	4	11	15
รวมน่าน		232		258	322	580	244	326	570

๑. เด็กด้อยโอกาสที่เป็นเด็กกำพร้าและถูกทอดทิ้ง

จำนวนเด็กกำพร้าและถูกทอดทิ้งในจังหวัดน่านได้จากแหล่งข้อมูล 2 แห่ง คือ ที่ทำการปักปูนจังหวัดน่านและร.ร.ศึกษาสังเคราะห์น่าน ข้อมูลที่ทำการปักปูนจังหวัดน่านเป็นข้อมูลปี พ.ศ. 2545 พบว่า เด็กกำพร้าถูกทอดทิ้งมีจำนวน 679 คน ในจำนวนนี้อำเภอปัว มีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอเวียงสา และอำเภอท่าวังผา มีจำนวน 159, 115 และ 74 คนตามลำดับ

ข้อมูลจากร.ร.ศึกษาสังเคราะห์น่านเป็นข้อมูลเด็กที่เข้ารับการศึกษาดูแลในโรงเรียน ในปี พ.ศ. 2546 มีเด็กกำพร้าที่ถูกทอดทิ้งจำนวนทั้งหมด 240 คน ในจำนวนนี้เป็นเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย มีเด็กหญิงจำนวน 134 คน และเด็กชาย 106 คน พื้นที่อำเภอเวียงสา มีจำนวนมากที่สุด

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนเด็กกำพร้าและลูกทอดทิ้งปีพ.ศ. 2545 และปีพ.ศ.2546

ลำดับ	อำเภอ	แหล่งข้อมูล/	ที่ทำการปกครองจังหวัดน่าน(ปี45)	ร.ร.ศึกษาสังเคราะห์น่าน(ปี46)		
		รวมชายหญิง		ชาย	หญิง	รวม
1	เมือง	46		11	15	26
2	แม่จริม	2		2	3	5
3	บ้านหลวง	4		3	6	9
4	นาน้อย	41		12	13	25
5	ปัว	115		9	14	23
6	ท่าวังผา	74		10	6	16
7	เวียงสา	159		33	34	67
8	ทุ่งช้าง	34		2	4	6
9	เชียงกลาง	28		1	3	4
10	นาหมื่น	31		3	6	9
11	สันติสุข	15		4	8	12
12	บ่อเกลือ	61		9	11	20
13	สองแคว	43		7	8	15
14	กิงส์เพียง	20			1	1
15	เฉลิมพระเกียรติ	6			2	2
รวม		679		106	134	240

จ.เด็กที่เกิดจากการดำเนินการพิจารณาว่าจะนำเข้ามา

ในปีพ.ศ. 2546 ข้อมูลจากเรือนจำจังหวัดน่านพบว่ามีเด็กที่เกิดจากการดำเนินการพิจารณาว่าจะนำเข้ามาจำนวนทั้งหมด 4 คน เป็นเด็กเพศชาย 3 คน เพศหญิง 1 คน มารดาจำนวนทั้งหมด 4 คนกระทำการพิจารณาคดีอาชญากรรม อำเภอเมืองจำนวน 1 คน อำเภอปัว 2 คน และอำเภอเวียงสา 1 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนเด็กที่เกิดจากแม่กระทำการพิจารณาว่าจะนำเข้ามา ปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนเด็กที่เกิดในเรือนจำ			จำนวนแม่ที่คลอดลูก	ประเภทคดีอาชญากรรม
		ชาย	หญิง	รวม		
1	เมือง	-	1	1		1
5	ปัว	2	-	2		2
7	เวียงสา	1	-	1		1
รวม		3	1	4		4

ที่มา : เรือนจำจังหวัดน่าน

4.3.1.2 ภาวะยากร้ายบ้า ชนิดพิการและมีความบกพร่อง

ข้อมูลเด็กภาวะยากร้ายบ้า ที่เป็นเด็กพิการทางกายและมีความพร่องชนิดต่างๆ ในจังหวัดน่าน ข้อมูลปีพ.ศ. 2546 ได้จากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้แก่ โรงเรียนศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่านและข้อมูลปีพ.ศ. 2545 เป็นข้อมูลผู้พิการทั้งหมดในจังหวัดน่านจากที่ทำการปกครองจังหวัดน่าน

ก. เด็กพิการทางกาย

จำนวนผู้พิการทางกายในจังหวัดน่านทั้งหมดไม่แยกอายุ ไม่แยกเพศ ข้อมูลจากที่ทำการปกครองจังหวัดน่านปีพ.ศ. 2545 พบว่า มีจำนวนทั้งหมด 2,166 คน อำเภอปัว มีผู้พิการมากที่สุดจำนวน 400 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอท่าวังพา และอำเภอเวียงสา จำนวน 367 และ 349 คน ตามลำดับ

จำนวนเด็กพิการทางกายในปี พ.ศ. 2546 ข้อมูลจากการสำรวจของศูนย์การศึกษาพิเศษ พบว่า มีจำนวน 1,695 คน ในจำนวนนี้เป็นเด็กชายมากกว่าเด็กหญิงมีจำนวน 1,074 คน และ 621 คนตามลำดับ อำเภอปัวมีจำนวนมากที่สุด 223 คน และข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน เป็นข้อมูลเฉพาะเด็กที่ได้รับการช่วยเหลือจากพัฒนาสังคมมีจำนวนทั้งหมด 150 คน เป็นชาย 81 คน เป็นหญิง 69 คน อำเภอเมือง มีจำนวนมากที่สุดมีจำนวน 32 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอท่าวังพา และอำเภอเชียงกลาง มีจำนวนที่เท่ากัน อำเภอละ 18 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนผู้พิการปีพ.ศ. 2545 และจำนวนเด็กพิการปีพ.ศ. 2546 จำนวนรายอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	ปี 2545 แหล่งข้อมูล/ รวม(ไม่ระบุอายุและเพศ)	จำนวนเด็กพิการ ปี 2546					
			ศูนย์การศึกษาพิเศษ (31 มีค 46)			สพน.พัฒนาสังคม		
			ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	เมือง	52	158	108	266	12	20	32
2	แม่ริม	17	39	15	54	2	1	3
3	บ้านหลวง	129	35	21	56	2	3	5
4	นาน้อย	186	78	51	129	6	7	13
5	ปัว	400	159	64	223	7	11	18
6	ท่าวังพา	367	107	66	173	10	6	16
7	เวียงสา	349	6	2	8	12	3	15
8	ทุ่งช้าง	46	71	31	102	3	2	5
9	เชียงกลาง	180	105	54	159	11	7	18
10	นาหมื่น	139	41	33	74	4	1	5
11	สันติสุข	38	52	48	100	3	2	5
12	บ่อเกลือ	102	37	18	55	0	1	1
13	สองแคว	68	37	18	55	4	3	7
14	กิงส์ภูพีียง	69	133	85	218	3	0	3
15	เฉลิมพระเกียรติ	24	16	7	23	2	2	4
รวม		2,166	1,074	621	1,695	81	69	150

บ. เด็กพิการทางจิต

ในจังหวัดน่านมีจำนวนเด็กพิการทางจิตปีพ.ศ. 2546 ข้อมูลจากการสำรวจของศูนย์การศึกษาพิเศษมีจำนวนเด็กทั้งหมด 148 คน เป็นเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง เป็นชายมีจำนวน 88 และ หญิง 60 คน ในอำเภอเวียงสา มีเด็กที่พิการทางจิตมากที่สุดมีจำนวน 78 คน อำเภอที่ไม่พบว่า มีเด็กพิการทางจิตได้แก่ อำเภอบ่อเกลือ และอำเภอเคลิมพระภัยรติ

ข้อมูลจากการสำรวจพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่านพบว่า มีเด็กที่พิการทางจิตจำนวน 6 คน เด็กชายและเด็กหญิงมีจำนวนที่เท่ากันมีจำนวน 3 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนเด็กพิการทางจิตจำแนกรายอำเภอ ปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	ศูนย์การศึกษาพิเศษ			สนง.พัฒนาสังคม			
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
1	เมือง	9	3	12	2	-	2	
2	แม่จริม	4	1	5	-	-	-	
3	บ้านหลวง	1	3	4	-	-	-	
4	นาน้อย	5	7	12	-	-	-	
5	ปัว	6	6	12	1	-	1	
6	ท่าวังผา	2	2	4	-	-	-	
7	เวียงสา	44	34	78	-	-	-	
8	ทุ่งช้าง	3	-	3	-	1	1	
9	เชียงกลาง	8	1	9	-	1	1	
10	นาหมื่น	2	2	4	-	-	-	
11	สันติสุข	1	-	1	-	-	-	
12	บ่อเกลือ	-	-	-	-	-	-	
13	สองแคว	-	1	1	-	-	-	
14	กิ่งอ.ภูเพียง	3	-	3	-	-	-	
15	เคลิมพระภัยรติ	-	-	-	-	1	1	
		รวม	88	60	148	3	3	6

ค. เด็กพิการทางการมองเห็น

เด็กพิการทางการมองเห็นหรือตาบอดในจังหวัดน่านปีพ.ศ.2546 ข้อมูลจากการสำรวจของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดน่านและข้อมูลจากการสำรวจพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน

ศูนย์การศึกษาพิเศษพบว่ามีเด็กจำนวนทั้งหมด 423 คน จำนวนเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง มีชายจำนวน 216 คนและหญิงจำนวน 207 คน อำเภอเวียงสา มีเด็กพิการทางการมองเห็นมากที่สุด มีจำนวน 56 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง และอำเภอปัวในจำนวนที่เท่ากันจำนวน 52 คน

ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่านพบว่า มีเด็กพิการทางการมองเห็นจำนวน 45 คน เป็นเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง มีชายจำนวน 33 คนหญิงจำนวน 12 คน อำเภอเมือง มีมากที่สุดจำนวน 17 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนเด็กพิการทางการมองเห็น จำนวนรายอำเภอ ปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	แหล่งข้อมูล			สูนย์การศึกษาพิเศษ			สพน.พัฒนาสังคม		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	เมือง	29	23	52				15	2	17
2	แม่จริม	7	5	12				2	-	2
3	ข้านหลวง	8	7	15				1	-	1
4	นาน้อย	14	27	41				1	1	2
5	ปัว	29	23	52				3	3	6
6	ท่าวังผา	16	18	34				1	1	2
7	เรียงสา	36	20	56				3	-	3
8	ทุ่งช้าง	13	14	27				2	-	2
9	เชียงกลาง	14	19	33				1	-	1
10	นาหมื่น	10	12	22				-	2	2
11	สันติสุข	9	8	17				1	-	1
12	บ่อเกลือ	10	6	16				1	-	1
13	สองแคว	10	9	19				-	2	2
14	กิ่งอ.ภูเพียง	11	14	25				1	1	2
15	เฉลิมพระเกียรติ	-	2	2				1	-	1
		รวม	216	207	423			33	12	45

4. เด็กบกพร่องการได้ยิน/สื่อความหมาย

จำนวนเด็กที่บกพร่องการได้ยิน/พร่องการสื่อความหมายหรือที่เรียกว่าหูหนวกในจังหวัดน่านปี พ.ศ. 2546 ข้อมูลได้จากโรงเรียนศึกษาพิเศษ สูนย์การศึกษาพิเศษ และสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่านพบว่า เด็กที่พร่องการได้ยินพร่องการสื่อความหมายได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษจำนวนทั้งหมด 89 คน เด็กหญิงมีมากกว่าเด็กชายมีจำนวน 45 และ 40 คนตามลำดับ อำเภอท่าวังผา มีเด็กมากที่สุดมีจำนวน 15 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง มีจำนวน 14 คน

ข้อมูลจากการสำรวจของศูนย์การศึกษาพิเศษพบว่า มีเด็กที่พร่องการได้ยินทั้งหมดจำนวน 787 คน มีเด็กชายจำนวน 457 คน เด็กหญิงจำนวน 330 คน พบว่าอำเภอปัว มีเด็กมากที่สุดจำนวน 142 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง 94 คน ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่านพบว่า มี

เด็กที่พร่องการได้ยินทั้งหมดจำนวน 138 คน เด็กชายและเด็กหญิงมีจำนวนที่เท่ากันคือ 69 คน อำเภอท่าวังพา และอำเภอเมือง มีจำนวนเด็กมากที่สุดมีจำนวน 19 คนเท่ากัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนเด็กที่พร่องการได้ยิน/สื่อความหมาย จำแนกรายอำเภอปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	แหล่งข้อมูล			รร.ศึกษาพิเศษ			ศูนย์การศึกษาพิเศษ			สนง.พัฒนาสังคม			
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
1	เมือง	9	5	14	55	39	94	11	8	19				
2	แม่ริม	1	3	4	17	14	31	5	5	10				
3	บ้านหลวง	2	3	5	22	20	42	3	6	9				
4	นาน้อย	2	1	3	53	14	67	8	4	12				
5	ปัว	1	7	8	81	61	142	12	6	18				
6	ท่าวังพา	6	9	15	47	35	82	10	9	19				
7	เวียงสา	4	6	10	38	25	63	8	10	18				
8	ทุ่งช้าง	3	5	8	16	12	28	1	6	7				
9	เชียงกลาง	1	1	2	22	30	52	-	4	4				
10	นาหมื่น	1	4	5	30	29	59	4	3	7				
11	สันติสุข	2	-	2	29	11	40	3	1	4				
12	บ่อเกลือ	-	1	1	7	8	15	1	3	4				
13	สองแคว	11	-	11	9	15	24	-	4	4				
14	กิ่งอ.ภูเพียง	1	-	1	31	14	45	3	-	3				
15	เนินพระเกียรติ	-	-	-	-	3	3	-	-	-				
		รวม	44	45	89	457	330	787	69	69	138			

จ. เด็กบกพร่องทางสติปัญญาและพัฒนาการบกพร่อง

จำนวนเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาปี พ.ศ. 2546 จากข้อมูลของโรงเรียนศึกษาพิเศษพบว่ามีเด็กจำนวนทั้งหมด 249 คน เด็กชายมีมากกว่าเด็กหญิง มีชายจำนวน 144 คนและหญิงจำนวน 105 คน อำเภอเมือง มีเด็กจำนวนมากที่สุดรองลงมาได้แก่ อำเภอท่าวังพานมีจำนวน 47 และ 33 คนตามลำดับ

การสำรวจข้อมูลของสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน พบว่ามีจำนวนที่ใกล้เคียงกับโรงเรียนศึกษาพิเศษ มีจำนวนทั้งหมด 206 คน เป็นเด็กชาย 115 คนเด็กหญิง 91 คน

ข้อมูลจากศูนย์การศึกษาพิเศษพบว่า มีเด็กที่พร่องทางสติปัญญาทั้งหมดจำนวน 580 คนในจำนวนนี้ เป็นเด็กชายมากกว่าเด็กหญิงมีจำนวน 312 คนและ 268 คนอำเภอปัว มีมากที่สุดรองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง และอำเภอเวียงสา มีจำนวน 85, 79 และ 78 คน ตามลำดับ

จำนวนเด็กพัฒนาการบกพร่องหรือเด็กที่มีพัฒนาการผิดปกติ ออทิสติก ที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษในปีพ.ศ. 2546 มีจำนวนทั้งหมด 21 คน มีเด็กชายมากกว่าเด็กหญิง มีจำนวน 12 และ 9 คนตามลำดับ รายละเอียดแสดงในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 แสดงจำนวนเด็กพร่องทางสติปัญญาและจำนวนเด็กที่มีพัฒนาการบกพร่องปี พ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	ประเภทพร่อง			เด็กพร่องทางสติปัญญา						เด็กพัฒนาการบกพร่อง(Autistic)			
		แหล่งข้อมูล/			รร.ศึกษาพิเศษ			ศูนย์การศึกษาพิเศษ			สนง.พัฒนาสังคม			
		ชay	หญิง	รวม	ชay	หญิง	รวม	ชay	หญิง	รวม	ชay	หญิง	รวม	
1	เมือง	27	20	47	44	35	79	11	12	23	3	5	8	
2	แม่ริม	4	3	7	18	9	27	6	2	8	-	-	-	
3	น้ำนหลวง	3	5	8	11	11	22	5	6	11	-	-	-	
4	นาน้อย	3	6	9	22	27	49	4	4	8	-	-	-	
5	ป้า	14	12	26	49	36	85	19	11	30	2	1	3	
6	ท่าวังผา	33	11	44	16	13	29	9	6	15	-	-	-	
7	เวียงสา	16	14	30	44	34	78	14	10	24	2	-	2	
8	ทุ่งช้าง	10	6	16	15	9	24	8	1	9	1	-	1	
9	เชียงกลาง	5	9	14	19	34	53	13	14	27	1	1	2	
10	นาหมื่น	4	4	8	20	13	33	8	4	12	1	-	1	
11	สันติสุข	4	5	9	19	8	27	5	5	10	-	-	-	
12	บ่อเกลือ	4	1	5	3	4	7	3	2	5	-	-	-	
13	สองแคว	-	5	5	13	13	26	3	7	10	2	-	2	
14	กิ่งอ.ภูพีียง	17	4	21	16	22	38	6	7	13	-	2	2	
15	เฉลิมพระเกียรติ	-	-	-	3	-	3	1	-	1	-	-	-	
		รวม	144	105	249	312	268	580	115	91	206	12	9	21

4.3.1.3 ภาวะยากลำบากที่ตกเป็นเหยื่อ เป็นผู้ถูกกระทำ

ก. เด็กถูกทำร้ายร่างกาย

ข้อมูลเด็กถูกทำร้ายร่างกาย ปีพ.ศ. 2546 ข้อมูลจากโรงเรียนศึกษาส่งเคราะห์น่านซึ่งรับดูแลให้การศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาสประเภทถูกทำร้ายร่างกาย มีจำนวนทั้งหมด 7 คน ในจำนวนนี้เป็นเพศหญิง ทั้งหมด อำเภอเมือง มีจำนวน 2 คน อำเภออื่นๆมีอำเภอละ 1 คน

ข้อมูลเด็กถูกทำร้ายร่างกายที่เป็นประเภทดี จำนวนทั้งหมดเป็นเพศชาย มีการแจ้งความร้องทุกข์ ในชั้นสอบสวนคือสถานีตำรวจนครบาลน่านมีทั้งหมดจำนวน 63 คน อำเภอเมือง มีมากที่สุดจำนวน 50 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเวียงสา มีจำนวน 9 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนเด็กที่ถูกทำร้ายร่างกายข้อมูลจากแหล่งต่างๆ จำแนกตามพื้นที่รายอำเภอ

ลำดับ	แหล่งข้อมูล	ร.รศึกษาสังเคราะห์น่าน	ตำรวจ
	อำเภอ	หญิง(คน)	ชาย(คน)
1	เมือง	2	50
2	เวียงสา	1	9
3	นาน้อย	1	-
4	นาหมื่น	1	-
5	ปัว	1	-
6	เชียงกลาง	1	-
7	แม่จริม	-	2
8	กิ่งอำเภอภูเพียง	-	2
รวม		7	63

บ. เด็กชาวเขาถูกกล่อลง

ข้อมูลเด็กชาวเขาผ่านมือที่ถูกกล่อลงชักชานให้ไปบัวชีที่วัดสว่างภพจังหวัดปทุมธานี ได้เผยแพร่ ภาพจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี วันที่ 19 พฤศจิกายน 2546 เด็กและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ได้รับการชักชานให้ไปบัวชีเป็นพระ สามเณร โดยจะได้รับการศึกษาไม่เสียค่าใช้จ่าย ผู้ปกครองยินยอม แต่ปรากฏว่าเด็กเหล่านี้ไม่ได้รับการดูแลอย่างพระทั่วไป ถูกพากมิจชาชีพใช้ให้บันทາตตลอดเพื่อ นำของที่ได้ไปขายต่อ เด็กไม่ได้รับการศึกษาตามที่ตกลงกันไว้ คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ลำบาก หลัง จากทราบข่าวหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดน่าน สนง.พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน สูนย์ พัฒนาและส่งเสริมความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ได้สำรวจและให้ความช่วยเหลือ

มีเด็กที่ไปบัวชีเรียนรวมทั้งสิ้นจำนวน 163 คน ขณะนี้ได้เดินทางกลับภูมิลำเนา 118 คน คงเหลือ 45 คน ในจำนวนนี้มีผู้ปกครองได้แจ้งความร้องทุกข์จำนวน 25 คน เด็กชาวเขาเหล่านี้มีทั้งหมด 8 หมู่บ้านอยู่ใน 4 อำเภอ หมู่บ้านที่มีจำนวนเด็กมากที่สุดได้แก่ บ้านปางแกะ อำเภอทุ่งช้าง และบ้านป่า กลาง อำเภอปัว มีจำนวนที่เท่ากันหมู่บ้านละ 42 คน รองลงมาได้แก่ บ้านปางเปี้ย อำเภอเมือง มีจำนวน 31 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 41

จากการติดตามความเคลื่อนไหว การสอบถามของตำรวจ พบรายชื่อ อายุเด็กสามเณรที่จำพรยาอยู่ในวัดจำนวน 133 คน พบร่างกายทั้งหมดมีอายุเฉลี่ย 13.27 ปี มีอายุน้อยที่สุด 6 ปี มากที่สุดอายุ 22 ปี อายุที่มีเด็กจำนวนมากที่สุด คืออายุ 12 ปีมีจำนวน 25 คน รองลงมาอายุ 15 ปีมีจำนวน 19 คน

ตารางที่ 41 แสดงภูมิลำเนาและจำนวนเด็กชาวเขาถูกกล่อลงให้ไปบัวชี

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ภูมิลำเนา		จำนวนเด็ก(คน)		
			ตำบล	อำเภอ	ลูกหลอก	ช่วยเหลือกลับภูมิลำเนา	แจ้งความร้องทุกข์
1	มณีพุกน้ำ	11	ขอบ	ทุ่งช้าง	25	17	4
2	ปางแกะ	7	ทุ่งช้าง	ทุ่งช้าง	42	18	-
3	น้ำสอด	8	และ	ทุ่งช้าง	12	8	-
4	ป่ากลาง	1	ป่ากลาง	ปัว	42	38	12
5	ปางเปี้ย	6	สะเนียน	เมือง	31	26	-
6	หัวหยวก	6	แม่ะนิง	เวียงสา	6	6	6
7	หัวยนจี้ว	7	แม่ะนิง	เวียงสา	3	3	3
8	หัวยนบ่อหอย	6	ขบหัวนา	เวียงสา	2	2	-
รวม				163	118	25	

ที่มา : ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมฯ ชาวเขาจังหวัดน่าน

ค. เด็กลูกปั่นเข็น ลูกคุณลาม

จำนวนเด็กที่ลูกปั่นเข็นปีพ.ศ. 2546 ได้จากแหล่งข้อมูล สถานีตำรวจนครรัฐจังหวัดน่าน สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน โรงพยาบาลน่าน ข้อมูลเหล่านี้อาจมีจำนวนที่ไม่เท่ากันได้ เพราะเด็กที่ลูกปั่นเข็นบางคนอาจไม่ได้แจ้งความดำเนินคดี และมีบางคนที่เข้ารับการตรวจร่างกายจากโรงพยาบาลแต่ไม่ได้แจ้งความ

ข้อมูลสถานีตำรวจนครรพบว่ามีเด็กหลบซ่อนที่ลูกปั่นเข็นทั้งหมด 18 คน อำเภอเมือง มีมากที่สุดจำนวน 6 คน ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่านพบว่า มีเด็กทั้งหมดจำนวน 31 คน อำเภอปัว มีมากที่สุดจำนวน 6 คน ข้อมูลจากโรงพยาบาลน่าน มีจำนวนทั้งหมด 16 คน อำเภอเมือง มีจำนวนมากที่สุดจำนวน 9 คน

ข้อมูลเด็กลูกคุณลามได้จากสถานีตำรวจนครรัฐจังหวัดน่านมีเด็กจำนวน 5 คน อำเภอเมือง มี 2 คน อำเภอปัว อำเภอสองแคร และอำเภอเชียงกลาง มีจำนวนเท่ากันจำนวน 1 คน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนเด็กหญิงที่ถูกข่มขืน ลวนลาม จำแนกรายอำเภอปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	แหล่งข้อมูล/ อำเภอ	ถูกข่มขืน			ถูกลวนลาม ประจำ
		จำนวน (หญิง)	พัฒนาสังคม (หญิง)	รพ.นร. (หญิง)	
1	เมือง	6	5	9	2
2	แม่จริม	-	5	1	-
3	บ้านหลวง	-	-	-	-
4	นาน้อย	2	-	-	-
5	ปัว	2	6	-	1
6	ท่าวังผา	1	3	3	-
7	เวียงสา	2	5	1	-
8	ทุ่งช้าง	2	2	-	-
9	เชียงกลาง	-	1	-	1
10	นาหมื่น	2	2	-	-
11	สันติสุข	1	2	-	-
12	บ่อเกลือ	-	-	-	-
13	สองแคว	-	-	-	1
14	กิ่งอ.ภูเพียง	-	-	2	-
15	เคลิมพระเกี้ยรติ	-	-	-	-
รวม		18	31	16	5

4.3.2 เด็กที่มีปัญหาและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา (เด็กเป็นผู้กระทำ)

ข้อมูลเด็กที่มีปัญหาและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เด็กเป็นผู้กระทำหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหา ทางสังคมและกระทำการผิดในฐานความผิดต่างๆ การเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ข้อจำกัดบางประการ การเข้าถึงข้อมูล ข้อมูลบางแหล่งเป็นข้อมูลจำเพาะ เนพาะหน่วยงานที่ทำอยู่เท่านั้น ข้อมูลบางอย่างจึงเป็นลักษณะระบุตัว ข้อมูลไม่กระจาย ไม่สามารถเป็นตัวแทนภาพรวมทั้งจังหวัดได้ ทั้งนี้ค่าและผู้วิจัยได้พยายามรวบรวม ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้ได้มากที่สุด และเรียนรู้ข้อมูลสถิติ โดยอ้างอิงตามแหล่งที่มาของข้อมูล โดยแยกตามประเภท เป็นหัวข้อดังนี้

4.3.2.1 เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ

4.3.2.2 ข้อมูลการทำแท้ง

4.3.2.3 เด็กที่มีปัญหายาเสพติด

4.3.2.4 เด็กกระทำการผิดในฐานความผิดต่างๆ

4.3.2.1 เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศ

ข้อมูลเด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศของจังหวัดน่าน มีอยู่ในรูปแบบที่แตกต่างกัน ตามแหล่งสถานบันเทิงต่าง ๆ ในจังหวัดน่าน บางกลุ่มนี้อยู่ต่ำกว่ามาตรฐาน ต่ำกว่ามาตรฐานและเป็นนายหน้า อีกทั้งแอบแฝงในรูปแบบอื่นๆ ข้อมูลเด็กที่อยู่ในบ่ายธุรกิจทางเพศจึงเป็นข้อมูลที่เข้าถึงเก็บข้อมูลได้ยากและไม่แน่นอน เป็นข้อมูลที่รักภักในกลุ่ม ข้อมูลที่ได้ขึ้นนี้เป็นเพียงข้อมูลที่ได้จากโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์เท่านั้น

ข้อมูลจากโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่านพบว่า เด็กที่อยู่ในธุรกิจทางเพศทั้งหมดเป็นเด็กเพศหญิง ปีพ.ศ. 2545 มีจำนวนเด็กที่เข้าไปเกี่ยวข้องและอยู่ในธุรกิจทางเพศทั้งหมด 53 คน ในจำนวนนี้อยู่ในอำเภอแม่จริม มากที่สุดจำนวน 9 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอบ่อเกลือ มีจำนวน 8 คน และอำเภอสองแคว มีจำนวน 7 คน ในปีพ.ศ. 2546 พบว่ามีเด็กอยู่ในธุรกิจทางเพศมากขึ้นเป็นเท่าตัว มีจำนวน 111 คน อยู่ในพื้นอำเภอบ่อเกลือมากที่สุดจำนวน 13 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอวีเชียงสา อำเภอท่าวังพา และอำเภอเนินพระเกี้ยรติ มีจำนวนที่เท่ากัน อำเภอละ 11 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 43

ตารางที่ 43 แสดงจำนวนเด็กหญิงที่อยู่ในชั้นเรียนรายอัตรา ปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	ปี พ.ศ. 2545	ปี พ.ศ. 2546
		หญิง (คน)	หญิง (คน)
1	เมือง	1	3
2	เวียงสา	-	11
3	นาน้อย	1	3
4	นาหมื่น	2	2
5	ท่าวังผา	5	11
6	ปัว	1	10
7	เชียงกลาง	2	4
8	ทุ่งช้าง	3	6
9	สองแคว	7	8
10	เคลิมพระภัยรติ	4	11
11	บ่อเกลือ	8	13
12	บ้านหลวง	6	8
13	สันติสุข	3	10
14	แม่จริม	9	9
15	กิงอำเภอภูเพียง	1	2
รวม		53	111

ที่มา: รร.ศึกษาสังเคราะห์น้ำหนัก

4.3.2.2 ข้อมูลการทำแท้ง

ข้อมูลการทำแท้งเป็นข้อมูลเฉพาะแหล่งที่มาของข้อมูลเท่านั้น เป็นข้อมูลการทำแท้งของผู้มารับบริการที่โรงพยาบาลน่าน จากการเก็บข้อมูลสถิติการรักษาผู้ป่วยอันเนื่องจากการทำแท้งในโรงพยาบาลน่านซึ่งเป็นผู้ป่วยในคือผู้ป่วยพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ปี พ.ศ. 2545 - 2546 พบว่า มีจำนวน 169 และ 198 คน ตามลำดับ และในจำนวนนี้มีผู้ป่วยทำแท้งที่เป็นเด็กอายุ 0-18 ปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 11 คน ปี พ.ศ. 2546 มีจำนวน 3 คน และเมื่อแยกรายอำเภอพบว่า อำเภอเมือง มีจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการทำแท้งมากกว่าอำเภออื่น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะอยู่ใกล้สถานพยาบาลที่สุด ในปี พ.ศ. 2545 และปี พ.ศ. 2546 ผู้ป่วยรับการรักษาอันเนื่องจากการทำแท้งในอำเภอ

เมือง มีจำนวน 68 คน และ 84 คนตามลำดับ และในอำเภอเมือง มีจำนวนหญิงอายุไม่เกิน 18 ปีมีการทำแท้งมากกว่าที่อื่นพบว่าในปี พ.ศ. 2545 มีจำนวน 7 ราย รายละอีดตั้งแสดงในตารางที่ 44

ตารางที่44 แสดงจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการอันเนื่องจากการทำแท้งในโรงพยาบาลล้านนา จำแนกตามรายอำเภอ ปี พ.ศ. 2545และ ปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	ปีงบประมาณ 2545(ต.ค44-ก.ย 45)			ปีงบประมาณ 2546(ต.ค45-ก.ย 46)		
		รวม(ราย)	0-18ปี(ราย)	>19ปี(ราย)	รวม(ราย)	0-18ปี(ราย)	>19ปี(ราย)
1	เมืองน่าน	68	7	61	84	-	84
2	อ.แม่จริม	3	-	3	2	1	1
3	อ.บ้านหลวง	6	-	6	2	-	2
4	อ.นาน้อย	2	-	2	4	-	4
5	อ.ปัว	12	1	11	9	-	9
6	อ.ท่าวังผา	15	-	15	25	-	25
7	อ.เวียงสา	16	2	14	20	2	18
8	อ.ทุ่งช้าง	3	-	3	1	-	1
9	อ.เชียงกลาง	8	-	8	3	-	3
10	อ.นาหมื่น	4	1	3	9	-	9
11	อ.สันติสุข	2	-	2	1	-	1
12	อ.น่องเกลือ	3	-	3	-	-	-
13	อ.สองแคว	2	-	2	8	-	8
14	กิ่งอำเภอภูเพียง	22	-	22	23	-	23
15	อำเภอเคลลิมพระเกียรติ	1	-	1	-	-	-
16	ต่างจังหวัด	2	-	2	7	-	7
รวม		169	11	158	198	3	195

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลโรงพยาบาลล้านนา

ในจำนวนนี้พบว่า ผู้ป่วยที่มารับบริการอันเนื่องจากการทำแท้ง มีข้อมูลขึ้นของการทำแท้งส่วนใหญ่มีสาเหตุจากการแท้งเอง ปีพ.ศ.2545 และปีพ.ศ. 2546 มีจำนวน 137 คนและ 154 คน ตามลำดับ การทำแท้งเพื่อการรักษา ปีพ.ศ.2545 และปีพ.ศ. 2546 มีจำนวน 22 และ 21 คน ตามลำดับ และพบว่า ผู้ป่วยมีการทำแท้งเดี่ยอนจากแหล่งอื่นมาก่อนเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลมีเพิ่มจากปีก่อนหน้านี้เป็นเท่าตัว คือ ปีพ.ศ.2545 และปีพ.ศ.2546 มีจำนวน 10 และ 23 คน ตามลำดับ 45

ตารางที่ 45 แสดงจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการอันเนื่องจากการทำแท้งจำแนกตามข้อบ่งชี้ พ.ศ. 2545 และปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	ข้อบ่งชี้ของการทำแท้ง	ปี 2545	ปี 2546
		(ราย)	(ราย)
1	แท้งเอง(Spontaneous Abortion)	137	154
2	แท้งเพื่อรักษา(Treatment Abortion)	22	21
3	ทำแท้งเดื่อนมาก่อน(Criminal Abortion)	10	23
รวม		169	198

ที่มา : สมุดสติ๊ลลงทะเบียนประจำเดือนแผนกสูติ-นรีเวชโรงพยาบาลน่าน

4.3.2.3 เด็กที่มีปัญหา ya เสพติดจังหวัดน่าน ปีพ.ศ. 2545

เนื่องจากจังหวัดน่านมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา ya เสพติดในลักษณะที่แตกต่างกัน และข้อมูลปัญหา ya เสพติดจังหวัดน่านมีฐานข้อมูลที่แตกต่างกันตามแหล่งที่มาของข้อมูล ในจังหวัดน่านมีหน่วยงานที่มีข้อมูลเกี่ยวกับ ya เสพติดและคดีเกี่ยวกับ ya เสพติด ได้แก่ ศูนย์ขวัญชีงเป็นศูนย์บำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาของจังหวัดน่าน สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน สถานีตำรวจนครรัฐจังหวัดน่าน ศาลจังหวัดน่าน และเรือนจำจังหวัด

จำนวนผู้เกี่ยวข้องกับ ya เสพติดของศูนย์ขวัญน่านซึ่งเป็นสถานบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดทุกกลุ่มอายุทั่วทั้งจังหวัดพบว่า มีผู้ติดยาเสพติดรวมทั้งผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ ya เสพติดและเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูในศูนย์มีจำนวนทั้งหมด 5,216 คน เมื่อจำแนกตามรายอำเภอพนบว่า อำเภอเวียงสา มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง และอำเภอท่าวังผา มีจำนวน 932 คน, 541 คน และ 522 คน ตามลำดับ

ข้อมูลเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ ya เสพติดและติดยาเสพติด จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาสังคม พบร่วมกับ ศูนย์ขวัญชีงเป็นเด็กจำนวน 126 คน อำเภอเมืองมีจำนวนมากที่สุด 28 คน รองลงมาได้แก่ กิ่งอำเภอภูเพียง มีจำนวน 19 คน ข้อมูลของโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์พบว่า มีนักเรียนที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับ ya เสพติดและได้รับผลกระทบจาก ya เสพติด มีจำนวน ทั้งหมด 23 คน เป็นหญิงจำนวน 14 คน ชายจำนวน 9 คน อำเภอเมือง มีมากที่สุดจำนวน 10 คน

จำนวนเด็กที่มีคดีเกี่ยวข้องกับ ya เสพติดในชั้นสอบสวน ชั้นศาลและทัณฑสถาน มีดังนี้ สถานีตำรวจนครรัฐ มีทั้งหมดจำนวน 265 คน เป็นเพศชายมากกว่าหญิง ชายมีจำนวน 246 คน หญิงจำนวน 19 คน ข้อมูลศาลจังหวัดน่านพบว่า มีเด็กทั้งหมด 58 คน(ไม่ระบุเพศ) ที่มีคดีเกี่ยวกับ ya เสพติดใน

ขั้นตอน และที่เรื่องจำจังหวัดน่านพบว่ามีเด็กที่ต้องโถมจำคุกในคดียาเสพติดจำนวน 10 คน เป็นชายจำนวน 8 คน รายละเอียด แสดงในตารางที่ 46

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนเด็กที่ติดยาเสพติด แยกตามแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จำแนกรายอำเภอปีพ.ศ. 2545

ลำดับ	แหล่งข้อมูล/ อำเภอ	คุณวัยวันน่า	พัฒนาสังคม	ร.รศึกษาสังเคราะห์น่า			ตรวจ			ศาลา	เรื่องจำ			
				ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม		ชาย	หญิง	รวม	
1	เมือง	541	28	3	7	10	93	11	104	-	-	-	-	
2	แม่จริม	275	3	-	-	-	6	-	6	-	-	-	-	
3	บ้านหลวง	271	3	-	-	-	4	1	5	-	-	-	-	
4	นาน้อย	272	8	-	-	-	5	-	5	-	-	-	-	
5	ปัว	427	12	2	-	2	32	3	35	-	-	-	-	
6	ท่าวังผา	522	8	1	1	2	16	-	16	1	-	1	-	
7	เวียงสา	932	10	2	3	5	13	-	13	1	1	2	-	
8	ทุ่งช้าง	267	4	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	
9	เชียงกลาง	264	12	-	-	-	32	2	34	4	-	4	-	
10	นาหมื่น	146	5	-	-	-	6	-	6	-	-	-	-	
11	สันติสุข	344	10	-	-	-	12	-	12	-	-	-	-	
12	บ่อเกลือ	291	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	สองแคว	257	1	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	
14	กิ่งกูเพียง	293	19	-	1	1	26	-	26	2	1	3	-	
15	เฉลิมพระเกียรติ	114	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
		รวม	5216	126	9	14	23	246	19	265	58	8	2	10

4.3.2.4 เด็กกระทำการผิดในฐานความผิดต่างๆ ปีพ.ศ. 2546

ข้อมูลเด็กกระทำการผิดในฐานความผิดต่างๆ ของเด็ก อายุ ไม่เกิน 18 ปี ส่วนหนึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสั่งแบบสอบถามให้กับสถานีตำรวจนครบาลแต่ละอำเภอ ส่วนหนึ่งของข้อมูลได้มาจากสถิติที่เปลี่ยนของการสอบปากคำเด็กที่อายุไม่เกิน 18 ปี วิธีการการสอบสวน การสอบพยาน การดำเนินการตามกฎหมายนั้นต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับ 21) ประกอบด้วยทีมสหสาขาวิชาชีพ ตำรวจนายการ จิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เข้าร่วมการสอบปากคำ

ก. กระทำการผิดในข้อหาประมาท ดูหมิ่น ทำลายทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ลักขโมย

ข้อหาประมาท จำนวนเด็กที่กระทำการผิดในข้อหาประมาท ปีพ.ศ.2546 ข้อมูลสำนักงานพัฒนาสังคมมีจำนวน 17 คน อำเภอเมือง มีมากที่สุดจำนวน 7 คน ข้อมูลจากสถานีตำรวจนครบาล

มีเด็กที่กระทำผิดในข้อหาประมาทมีจำนวนที่เท่ากัน 16 คน ในชั้นสอบสวนพบว่าเป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 16 คน จำนวนเด็กที่กระทำความผิดในข้อหาดูหมิ่นผู้อื่นในชั้นสอบสวน จำนวน 14 คน และอีก 2 คน อยู่ในอำเภอแม่จริม อำเภอเมือง มีมากที่สุดจำนวน 14 คน และอีก 2 คน อยู่ในอำเภอเมือง

ข้อหาดูหมิ่นผู้อื่น จำนวนเด็กที่กระทำความผิดในข้อหาดูหมิ่นผู้อื่นในชั้นสอบสวน ข้อมูลจากสถานีตำรวจนครมีทั้งหมด 5 คน เป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 5 คน อำเภอปัว มีมากที่สุดจำนวน 4 คน อีก 1 คนเป็น อำเภอเมือง

ข้อหาทำลายทรัพย์สิน จำนวนเด็กที่กระทำความผิดในข้อหาทำลายทรัพย์สินผู้อื่นในชั้นสอบสวนข้อมูลจากสถานีตำรวจนครมีทั้งหมดจำนวน 30 คน เป็นเพศชายทั้งหมด จำนวน 26 คน ในชั้นศาล มีเด็กกระทำความผิดข้อหาทำลายทรัพย์สิน มีจำนวน 3 คน

ข้อหาชิงทรัพย์ลักขโมย จำนวนเด็กที่กระทำความผิดในข้อหาชิงทรัพย์ลักขโมย ข้อมูลสำนักงานพัฒนาสังคมพบว่า มีเด็กทั้งหมดจำนวน 39 คน ข้อมูลสถานีตำรวจนครมีทั้งหมดจำนวน 43 คน ส่วนใหญ่เป็นชายมีจำนวน 41 คน เป็นหญิงจำนวน 2 คน อำเภอเมือง มีจำนวนมากที่สุด 20 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอเวียงสา มีจำนวน 11 คน ในชั้นศาล มีจำนวนทั้งหมด 16 คน เป็นชาย 14 คน เด็กที่ต้องโทษในคดีชิงทรัพย์ลักขโมยอยู่สถานคุณประพฤติมีจำนวน 4 คน และเรือนจำ มีจำนวน 5 คน ในจำนวนนี้เป็นเพศชายทั้งหมด รายละเอียดแสดงในตารางที่ 47

ตารางที่ 47 แสดงจำนวนเด็กที่กระทำความผิดข้อหาประมาท ดูหมิ่น ทำลายทรัพย์สิน ชิงทรัพย์ลักขโมย จำนวนรายอำเภอ ปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	ข้อหาประมาท				ดูหมิ่นผู้อื่น		ทำลายทรัพย์สิน				ชิงทรัพย์ลักขโมย					
		แหล่งข้อมูล	พัฒนาสังคม	ตำรวจ	ศาล	ตำรวจ	ศาล	พัฒนาสังคม	ตำรวจ	ศาล	พัฒนาสังคม	ตำรวจ	ศาล	คุณประพฤติ	เรือนจำ		
(รวม)		(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)	(ชาย)		
1	เมือง	7	14			1	26		9	18	2					1	
2	แม่จริม	1	2			-	-		-	-	-					-	
3	บ้านหลวง	-	-			-	-		-	-	-					-	
4	นา雍	6	-			-	-		-	-	-					-	
5	ปัว	-	-			4	1		3	3	-					1	
6	ท่าจังหวัด	-	-			-	-		5	7	-					-	
7	เวียงสา	2	-			-	-		11	11	-					-	
8	ทุ่งช้าง	-	-			-	-		1	-	-					-	
9	เชียงกลาง	1	-			-	-		3	-	-					1	
10	นาหมื่น	-	-			-	3		-	-	-					-	
11	สันติสุข	-	-			-	-		2	-	-					1	
12	บ่อเกลือ	-	-			-	-		-	-	-					-	
13	สองแคว	-	-			-	-		-	-	-					-	
14	ก่ออ.ภูเพียง	-	-			-	-		5	2	-					1	
15	เดลินพะเกียวตี	-	-			-	-		-	-	-					-	
		รวม	17	16	16	5	30	3	39	41	2	14	2	4	5		

บ. กระทำความผิดในข้อหาบุกรุก ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย

ในปีพ.ศ. 2546 มีเด็กที่กระทำความผิดในข้อหาบุกรุก ทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกาย เป็นพื้นที่ทั้งหมด

ข้อหาบุกรุกข้อมูลสถานีตำรวจนครบาลและชั้นศาลเมืองจำนวน 5 คน เท่ากัน อำเภอเมือง และอำเภอท่าวังผา มีจำนวน 2 คนเท่ากัน อีก 1 คนพบในอำเภอเชียงกลาง

ข้อหาทะเลาะวิวาท ข้อมูลจากสถานีตำรวจนครมีทั้งหมดจำนวน 25 คน มากที่สุดที่อำเภอท่าวังผา มีจำนวน 15 คน และอำเภอเมือง จำนวน 10 คน

ข้อหาทำร้ายร่างกาย ข้อมูลจากสถานีตำรวจนครบาล มีทั้งหมดจำนวน 63 คน อำเภอเมือง มีมากที่สุดจำนวน 50 คน อำเภอเชียงสา มีจำนวน 9 คน ข้อมูลศาลจังหวัดน่านพบว่า มีเด็กจำนวน 8 คน ที่ศาลพิจารณาคดีทำร้ายร่างกาย และมีเด็กที่ต้องโทษในสถานคุณประพฤติจำนวน 2 คน และในเรือนจำจำนวน 4 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 48

ตารางที่ 48 แสดงจำนวนเด็กชายที่กระทำผิดข้อหาบุกรุก ทะเลาะวิวาท และทำร้ายร่างกายปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	อำเภอ	บุกรุก		ทะเลาะวิวาท		ทำร้ายร่างกาย			
		แหล่งข้อมูล	ตำรวจ (ชาย)	ศาล (ชาย)	ตำรวจ (ชาย)	ตำรวจ (ชาย)	ศาล (ชาย)	คุณประพฤติ (ชาย)	เรือนจำ (ชาย)
1	เมือง	2		10		50			1
2	แม่จริม	-		-		2			-
3	บ้านหลวง	-		-		-			-
4	นาน้อย	-		-		-			-
5	ปัว	-		-		-			-
6	ท่าวังผา	2		15		-			-
7	เชียงสา	-		-		9			2
8	ทุ่งช้าง	-		-		-			-
9	เชียงกลาง	1		-		-			-
10	นาหมื่น	-		-		-			-
11	สันติสุข	-		-		-			-
12	ป่องเกลือ	-		-		-			-
13	สองแคว	-		-		-			-
14	กิ่งอ.ภูพียง	-		-		2			1
15	เฉลิมพระเกียรติ	-		-		-			-
รวม		5	5	25		63	8	2	4

ค. กระทำความผิดในข้อหา อวุชปีน วัตถุระเบิด ฆ่า พยาภยมฆ่าผู้อื่น

จำนวนเด็กกระทำความผิดในข้อหามีอวุชปีนปี พ.ศ. 2546 ข้อมูลจากสถานีตำรวจนครรัฐฯ หัวด่านมีทั้งหมด 16 คน พนักงานเมืองมากที่สุด จำนวน 10 คน ในชั้นศาลมีผู้กระทำผิดจำนวน 13 คน และความผิดข้อหาเกี่ยวกับวัตถุระเบิดข้อมูลสถานีตำรวจนคร 2 คน อยู่ในอำเภอแม่จันทิมทั้ง 2 คน

ความผิดในข้อหาฆ่า พยาภยมฆ่า ปี พ.ศ. 2546 ในชั้นสอบสวนมีจำนวน 1 คนและชั้นศาล 1 คน และมีนักโทษที่เป็นเด็กต้องโทษในคดีฆ่า พยาภยมฆ่าในเรือนจำ จำนวน 2 ราย ในความผิดทั้งหมดนี้ เป็นเพศชายทั้งหมด รายละเอียดแสดงในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 แสดงจำนวนเด็กที่กระทำผิดเกี่ยวกับอวุชปีน วัตถุระเบิด และฆ่า/พยาภยมฆ่า ปี พ.ศ. 2546

ลำดับ	แหล่งข้อมูล/ อำเภอ	อวุชปีน		ระเบิด		ฆ่า พยาภยมฆ่า		
		ตัววจ (ชาย)	ศาล (ชาย)	ตัววจ (ชาย)	ศาล (ชาย)	เรือนจำ (ชาย)		
1	เมือง	10		-	-		1	
2	แม่จันทิม	-		2	-		-	
3	บ้านหลวง	2		-	-		-	
4	นาน้อย	-		-	-		-	
5	ปัว	-		-	-		-	
6	ท่าวังผา	-		-	-		-	
7	เวียงสา	1		-	-		-	
8	ทุ่งช้าง	-		-	-		-	
9	เชียงกลาง	1		-	-		-	
10	นาหมื่น	1		-	-		-	
11	สันติสุข	-		-	-		-	
12	บ่อเกลือ	-		-	-		1	
13	สองแคว	-		-	-		-	
14	กง.ภูเพียง	1		-	1		-	
15	เฉลิมพระเกียรติ	-		-	-		-	
รวม		16	13	2	1	1	2	

ง. กระทำการผิดในข้อหาเสพยาเสพติด และความผิดทางเพศ

จำนวนเด็กที่กระทำการผิดในข้อหาเสพยาเสพติดปีพ.ศ. 2546 ข้อมูลจากสถานีตำรวจนครบาล จังหวัดน่าน มีทั้งหมดจำนวน 265 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 246 คน เพศหญิงจำนวน 19 คน ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมือง มีจำนวน 104 คน เป็นชาย 93 คน เป็นหญิง 11 คน รองลงมาได้แก่ อำเภอปัว และอำเภอเชียงกลาง มีจำนวน 35 และ 34 คนตามลำดับ ข้อมูลเรื่องจำนวนจังหวัดน่าน มีเด็กที่ต้องโทษในคดีเสพยาเสพติดจำนวน 11 คน เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน

กระทำการผิดในข้อหาเกี่ยวกับทางเพศ /公然ผู้เยาว์ ข้อมูลสถานีตำรวจนครบาล มีจำนวน 9 คน และต้องโทษในเรื่องจำนวน 3 คน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 50

ตารางที่ 50 แสดงจำนวนเด็กที่กระทำการผิดเสพยาเสพติด ความผิดทางเพศ/公然ผู้เยาว์ ปีพ.ศ. 2546

ลำดับ	แหล่งข้อมูล	เสพยาเสพติด				ทางเพศ/公然ผู้เยาว์	
		ตำรวจ		เรือนจำ		ตำรวจ	เรือนจำ
	อำเภอ	(ชาย)	(หญิง)	(ชาย)	(หญิง)	(ชาย)	(ชาย)
1	เมือง	93	11	-	-	3	-
2	แม่จริม	6	-	-	-	-	-
3	บ้านหลวง	4	1	-	-	-	-
4	นา雍	5	-	-	-	-	-
5	ปัว	32	3	-	-	1	-
6	ท่าวังผา	16	-	1	-	-	-
7	เวียงสา	13	-	1	2	-	2
8	ทุ่งช้าง	1	2	-	-	-	-
9	เชียงกลาง	32	2	4	-	-	-
10	นาหมื่น	6	-	-	-	-	-
11	สันติสุข	12	-	-	-	-	-
12	บ่อเกลือ	-	-	-	-	-	-
13	สองแคว	-	-	-	-	4	1
14	กิ่งอ.ภูเพียง	26	-	2	1	1	-
15	เฉลิมพระเกียรติ	-	-	-	-	-	-
รวม		246	19	8	3	9	3

4.4 ข้อมูล กลุ่มของค์กร / หน่วยงาน ด้านเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน

จากการสำรวจกลุ่มของค์กรเด็กในจังหวัดน่าน โดยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับ กลุ่มของค์กร หน่วยงานเครือข่ายชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ที่มีอยู่ในทำเนียบและเป็นเครือข่าย ในการทำงานของประชาชนด้านเด็กและมนุษย์สักเมืองน่านประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น , องค์กรเอกชน , องค์กรศาสนา (ร.ร ประปิยติธรรมและวัด) จำนวน 64 ชุด ได้รับการตอบกลับจำนวน 38 องค์กร /หน่วยงาน แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับกลุ่มของค์กรที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กร หน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ส่วนที่ 3 รายละเอียดการจัดเก็บข้อมูลในกลุ่มของค์กร จากการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปกลุ่มของค์กร

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่ากลุ่มของค์กรที่ตอบคำถามมีทั้งองค์กรที่ทำงานโดยตรงกับเด็ก บางกลุ่มของค์กรทำงานเกี่ยวข้องในหลายประเด็น บางกลุ่มของค์กรไม่ทำงานด้านเด็กโดยตรงแต่มีการเชื่อมโยงถึงเด็ก บางกลุ่มของค์กรไม่เกี่ยวข้องกับเด็กเลย ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานทำงานเกี่ยวข้องกับเนื้องานหลายประเด็น ประเด็นที่พบมาก คือ ประเด็นด้านเด็กและเยาวชน การศึกษาของเด็กและสามเณร , ยาเสพติด , ผู้สูงอายุ , ผู้พิการทางร่างกาย ปัญญา สิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นเป็นประเด็นเอดส์ , สตรี , แรงงาน , ชนกลุ่มน้อย , สุขภาพ , วัฒนธรรม , การสังเคราะห์ เดียงดูเด็ก , การแก้ไขปัญหาสังคม ทำผิด , ผู้ด้อยโอกาส , การส่งเสริมอาชีพ , บำรุงกิจกรรมเพื่อการกุศล สาธารณประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งแต่ละองค์กร หน่วยงานมีหัวหน้า ผู้ประสานงานและที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก

2. สถานะกลุ่มของค์กรหน่วยงานที่สำรวจ

มีทั้งองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน ทั้งที่ เป็นทางการ เช่นมูลนิธิ สมาคม และองค์กรที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ กลุ่มเยาวชน กลุ่มในระดับชุมชน และอาเภอ เป็นต้น

3. วัตถุประสงค์หลักของกลุ่มของค์กร

โดยส่วนใหญ่แต่ละองค์กรจะมีวัตถุประสงค์ตามเนื้องาน หรือประเด็นที่ตนเองเกี่ยวข้อง และมีวัตถุประสงค์ในการทำงานหลายข้อ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อ (เรียงลำดับ 1-3)

(1) เพื่อให้การสนับสนุนด้านการเรียน ทุนการศึกษา การจัดการศึกษา แก่สามเณรและเด็ก นักเรียนยากจน

(2) เพื่อพัฒนาศักยภาพแก่นนำและส่งเสริมกิจกรรม ความเข้มแข็งของกลุ่มเด็ก และ เยาวชน

(3) พัฒนาสังคมและคุณภาพความมั่นคงของสถาบันครอบครัวชุมชน

ที่เหลือเป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของ ชุมชน , พัฒนาด้านการศึกษา ส่งเสริมด้านวิชาการ , การจัดหาอุปกรณ์การศึกษาให้กับโรงเรียน และนักเรียน, การก่อสร้างบูรณะซ่อมแซมโรงเรียน, การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร, การส่งเสริมจริยธรรมและการสร้างบูคลากรทางพระพุทธศาสนา, ความสามัคคีและสร้างวิสัยทัศน์ให้กับกลุ่มเด็กนักเรียน นักศึกษา สามเณร , คุณครอง พิทักษ์ และส่งเสริมสิทธิเด็กในวัยเรียน , ผู้แก้ไขปัญหา พื้นฟูผู้ กระทำผิด / คุณประพฤติเด็ก / การหมายหารการช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ประสบภัย,จัดการศึกษา พิเศษ ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม เตรียมความพร้อมให้เด็กพิการ / บกพร่องทางการได้ยินและ ปัญญา,สร้างเจตคติต่อกันพิการ,จัดระบบส่งต่อเฉพาะทาง, โรงเรียนร่วมทั้งประชุมนัดยามอาชีวศึกษา,ส่งเสริมการจัดทำแผนการศึกษา ,พัฒนาฝีมือแรงงานเด็ก , การติดตามกำกับดูแลการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัด,ประสานห้องถินเพื่อสนับสนุนการศึกษา,การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม,เก็บคอกผลนำร่อง โรงพยาบาลและร่วมมือกับองค์กรการกุศลเพื่อสาธารณประโยชน์,การ อนุเคราะห์ที่พกอาชัยแก่เด็กและเยาวชนผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น

4. จำนวนบุคลากรในหน่วยงาน

พบว่าส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากร 6 - 10 คนขึ้นไป รองลงมา มีตั้งแต่ 1-5 คน , 11- 15 คน , 15 คนขึ้นไป ตามลำดับ

5.แผนงานหลักของกลุ่มของค์กร

ส่วนใหญ่พบว่ากลุ่มของค์กร หน่วยงานมีแผนงานด้านเด็ก และเยาวชนที่หลากหลาย ดังนี้ แผนงานการส่งเสริมพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียน ,การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน , ทุนการศึกษา ,การพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ,ส่งเสริมความเป็นผู้นำ และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกันของเด็ก ,การอบรมให้ความรู้ด้านจริยธรรม ,ส่งเสริมอาชีพเยาวชน การช่วยเหลือคุ้มครอง พื้นที่ผู้บุกพร่องเด็กด้วยโอกาส ที่เหลือเป็นการบรรพชาสามเณรเพื่อบัวชเรียน ,การส่งเสริมสุขภาพเด็กและเยาวชนและพระภิกษุ ,การจัดการศึกษาพิเศษและจัดทำแผนการศึกษาระบบส่งต่อประสานงาน ,พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเป็นผู้นำ พัฒนาการเรียนการสอน ,การช่วยเหลือบุตรผู้ติดเชื้อ ,ส่งเสริมการรักษาตัว รักแพ่น din ถิ่นเกิดส่งเสริมอาชีพเยาวชน ,การปักป้องคุ้มครองช่วยเหลือเด็ก ,การบรรเทาทุกข์สังคมสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสและประสบภัย ,การเยี่ยมเยือนศูนย์เด็กเล็ก และส่งเสริมโภชนาการเด็ก 0 - 5 ปี / วัยเรียน

6.ช่วงอายุของกลุ่มเป้าหมายที่กลุ่มของค์กรทำงานด้วย

พบว่าแต่ละองค์กรทำงานกับกลุ่มเป้าหมาย(เด็กและเยาวชน)ที่หลากหลายกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่ทำงานกับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในช่วงอายุ 13 – 18 ปี รองลงมาอายุ 6 – 12 ปี ,อายุ 19 - 25 ปี , อายุ 0-5 ปี และอายุ 25 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

7.การได้รับงบประมาณในการสนับสนุนการทำงานด้านเด็กและเยาวชน

ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาพบว่าองค์กรส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆ ในวงเงินจำนวน 10,001 – 500,000 บาท มากที่สุด รองลงไปคือ จำนวน 100,001 -500,000 บาท ,จำนวนต่ำกว่า 10,000 บาท , จำนวน 50,000 1 ปี ,จำนวน 1 ล้าน-5 ล้าน ปี ตามลำดับ มีองค์กรบางส่วนไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานใด ในการสนับสนุนกิจกรรมด้านเด็ก

8.แผนงานด้านเด็กและการตั้งงบประมาณในการสนับสนุนงานด้านเด็กและเยาวชนในปี 2547 ของกลุ่มของค์กรหน่วยงานที่สำรวจ

โดยส่วนใหญ่ก่อตั้งองค์กรหน่วยงานที่สำรวจมีแผนงานและตั้งงบประมาณในการสนับสนุนกิจกรรมด้านเด็ก และเยาวชนในปี 2547 จำนวน 21 องค์กร วงเงินส่วนใหญ่ที่จำนวน 10,001-50,000 บาท รองลงไปคือจำนวน 100,001 - 500,000 บาท ,จำนวนต่ำกว่า 10,000 บาท ,จำนวน 50,001-100,000 บาท ,จำนวน 500,001 ขึ้นไป ,1 ล้าน – 5 ล้านขึ้นไปตามลำดับ และมีจำนวน 10 องค์กรที่ไม่มีแผนงานและตั้งงบในการสนับสนุนกิจกรรมด้านเด็กและเยาวชน

9. แผนงานระยะยาวในการสนับสนุนกิจกรรมด้านเด็กและเยาวชน

โดยส่วนใหญ่มีแผนงานระยะยาวในการสนับสนุนกิจกรรมด้านเด็ก มีเพียง 6 องค์กรที่ไม่มีแผนงานระยะยาวในการสนับสนุนกิจกรรมเด็กและเยาวชนแผนงานส่วนใหญ่เป็นแผนงานสนับสนุนกิจกรรมและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน, การบูรณาการภาคฤดูร้อน, พัฒนาคุณภาพการศึกษา / พัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ, ทุนอาหารกลางวัน, อุปกรณ์การเรียนและชุดนักเรียน, หนังสืออีเมรเรียน, ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน, ทุนการศึกษาต่อเนื่อง, การพัฒนาสมรรถภาพผู้นำพร่องทางสติปัญญาและการได้ยิน, การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิเด็ก, ส่งเสริมด้านกีฬา, อุดหนุนสถานเลี้ยงเด็กอุปกรณ์, จัดการศึกษาพิเศษแก่เด็กพิการแรกเกิด-วัยเรียน, พัฒนากลไกการดำเนินงานพัฒนาอาชีพโดยส่วนใหญ่ตั้งงบประมาณไว้จำนวน 10,001-50,000 บาท

10. องค์กรทุนที่สนับสนุน

ส่วนใหญ่ของค์กรหน่วยงานได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานพุทธศาสนา, สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ปปส.), สำนักงานสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานคุณประพฤติจังหวัด, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่านเขต 1, สำนักงานควบคุมโรคติดต่อ, ดอคเบี้ยจากพันธบัตรรัฐบาล, สำนักงานพัฒนาชุมชน, สำนักงานสวัสดิการสังคม โดยส่วนใหญ่ในวงเงิน 10,001-50,000 บาท รองลงไปคือ จำนวนต่ำกว่า 10,000 บาท, จำนวน 10,001-50,000 บาท, จำนวน 50,001-100,000 บาท จำนวน 1 ล้าน – 5 ล้าน ตามลำดับ

บางส่วนได้รับการสนับสนุนจากการบริหารส่วนท้องถิ่น(อบต./เทศบาล)วงเงินส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,001-50,000บาท บางองค์กรได้รับการสนับสนุนจากเอกชน การบริจาค ระดมทุน วงเงินจำนวน ต่ำกว่า10,000บาท

11.ด้านการสนับสนุนกิจกรรมเด็กและเยาวชนของกลุ่มองค์กร

พบว่ากลุ่มองค์กรส่วนใหญ่มีการสนับสนุนกิจกรรมและส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนมากที่สุด รองลงมาคือการให้ทุนการศึกษา ,การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรม โครงการ ,การสนับสนุนบุคลากร วิชาการ ,การสนับสนุนอุปกรณ์ สิ่งของ ,การสนับสนุนให้กลุ่มองค์กรอื่น เพื่อทำกิจกรรมด้านเด็กและเยาวชน,การให้การส่งเคราะห์เด็กและเยาวชนหรือครอบครัวตามลำดับ นอกจากนี้ก็จะเป็นกิจกรรมให้การศึกษา การฝึกฝนอาชีพ การพัฒนาฝีมือแรงงาน

12.ลักษณะกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหา ขององค์กรด้านเด็กและเยาวชน

พบว่ามีการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายกับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในลักษณะการอบรมเสริมความรู้และทักษะด้านต่างๆรองลงมาได้แก่การจัดประชุมร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ,การจัดค่าย ,การจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ เพย์แพร์ข้อมูลข่าวสาร ,การจัดทำบอร์ดนิทรรศการในพื้นที่ ,การจัดเวทีเสวนา เวทีประชาคม ตามลำดับ

นอกจากนี้ก็จะเป็นการจัดประชุมระดับจังหวัด,ออกเยี่ยมดูแลให้บริการคนพิการตามบ้านทุกอำเภอ,จัดการศึกษา และสนับสนุนสิ่งของวัสดุอุปกรณ์เงินช่วยเหลือให้กับศูนย์ส่งเสริมพัฒนาเด็ก ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส

13.ภาคีในการทำงาน

ส่วนใหญ่มีภาคีในการเขื่อมประสานการทำงานร่วมกันที่หลากหลายเครือข่าย ทั้งในระดับชุมชน อำเภอ จังหวัด เช่นกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม ,กลุ่มเครือข่ายระดับอำเภอ สำนักงานสาธารณสุข ,ตำรวจ ,มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ,สำนักงานพัฒนาสังคม,มูลนิธิทำงานด้านเด็กและเยาวชน ,กลุ่มโรงเรียนที่มีนักเรียนพิการ,ศูนย์การศึกษาพิเศษ,เครือข่ายเด็กและเยาวชนในระดับอำเภอ จังหวัด (เด็กด้อยโอกาส) ,อสม.,และเครือข่ายคณะกรรมการหมู่บ้าน

14. รูปแบบระบบการจัดเก็บข้อมูล

พบว่าโดยส่วนใหญ่กลุ่มของครุภัณฑ์รายงานมีการจัดเก็บระบบข้อมูลในรูปแบบของรายงานประจำปี มากที่สุด รองลงมาได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และรายงานประจำเดือน, ฐานข้อมูลมีอสังหาริมทรัพย์/รายงานการวิจัย, เอกสารสรุปบัญชี/สรุปผลงานและอื่น ๆ ได้แก่ แฟ้มข้อมูลตามลำดับ

15. จุดแข็งขององค์กร

- 1) มีกลุ่มเยาวชนรวมตัวเป็นเครือข่ายที่เห็นว่าแน่นต่อเนื่อง
- 2) ได้ศึกษาทางโลกและทางธรรมนำความรู้ทางหลักของพุทธศาสนา เช่น สวดมนต์ แสดงธรรม
- 3) เด็กและเยาวชนกล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสูง / มีความสามารถ และศักยภาพ การทำงาน
- 4) ผู้ปกครองและชุมชนเข้าใจและให้โอกาสเด็ก
- 5) ส่งเสริมการศึกษาให้กับพระ สามเณร และสอนจริยธรรม
- 6) ส่งเสริมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 7) มีงบประมาณสนับสนุนและมีแผนงานสนับสนุนกิจกรรมเด็กที่ชัดเจน
- 8) มีเครือข่ายการทำงานทั้งภาครัฐ เอกชน ที่ประสานกันได้ในระดับปฏิบัติ
- 9) คนพิการมิใช่น้อยที่ไม่ด้อยปัญญา คนพิการยิ่งมีค่าพัฒนาให้ถูกทาง
- 10) มีกองทุนสำหรับกิจกรรมเด็กและเยาวชน
- 11) เกิดการยอมรับจากเครือข่ายและชุมชนผู้ใหญ่ผู้ปกครอง
- 12) ปลูกจิตสำนึกรักเยาวชนเป็นตัวแทนชักชวนเพื่อนให้ประพฤติดี
- 13) มีบุคลากรที่มีประสบการณ์ มีบุคลากรครอบคลุมทั้งจังหวัด
- 14) สนับสนุนคนดี คนเก่ง ให้มีโอกาสศึกษาต่อ
- 15) มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสำหรับเด็กและเยาวชน / มีแผนงานพร้อมที่จะปฏิบัติงานเด็กเยาวชน ร่วมกับหน่วยงานอื่นเป็นอย่างดี
- 16) มีผลงานที่เป็นที่ปรากฏต่อสาธารณะผ่านสื่อ เอกสาร หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น
- 17) เป็นสถานที่ให้โอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาเล่าเรียนขั้นพื้นฐาน
- 18) การช่วยเหลือเด็กนักเรียนกรณีถูกกล่าวหาทางเพศ บ่มเป็น กระทำชำเรา

- 19) กลุ่มเยาวชนตัวอย่างและมีการพัฒนาองค์กร ได้เริ่ว
- 20) เด็กให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมได้ดี
- 21) มีความหลากหลายในกิจกรรมที่ทำ
- 22) เป็นโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้กิจกรรม สามารถ เรียน ได้เรียน
- 23) สนับสนุนอุดหนุนค่าอาหารกลางวันให้กับเด็กเยาวชนที่มีฐานะยากจน
- 24) มีความประพฤติเรียบร้อยมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน
- 25) ภาคความร่วมมือที่หลากหลาย
- 26) เป็นองค์กรดูแลเด็กและกิจกรรมเด็ก 0-5 ปีที่ชัดเจนด้านสุขภาพ

จุดอ่อนในการทำงาน

- 1) เด็กมีฐานะยากจนต้องการความช่วยเหลือมากแต่ไม่สามารถทำได้ทั่วถึง
- 2) งบประมาณไม่เพียงพอ ได้รับการสนับสนุนน้อย
- 3) ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ขาดพระวิทยากรในการอบรมคุณธรรม
- 4) งบประมาณในการดำเนินกิจกรรมไม่กระจายไปทุกอำเภอ มีการกระจายตัว
- 5) ขาดสื่ออุปกรณ์ในการดำเนินงาน
- 6) ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลงานด้านเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะ
- 7) ฐานข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนยังไม่เป็นปัจจุบัน
- 8) เจ้าหน้าที่และครือข่ายขาดความเข้าใจในหลักการปรัชญาด้านสังคมส่งเสริมและพัฒนาสังคมในองค์รวม
- 9) ขาดการทำงานเชิงบูรณาการ
- 10) เด็กไม่ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน
- 11) ขาดพาหนะในการออกไปให้บริการคนพิการตามบ้านตามตำบลต่างๆ ในจังหวัดน่าน
- 12) ขาดสถานที่ในการรองรับ สถานที่คับแคบ
- 13) คนพิการแรกเกิด วัยเรียน มีจำนวนมาก ที่ยังได้รับการศึกษาไม่ทั่วถึง ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนร่วม
- 14) ผู้รับผิดชอบทำงานงานหลากหลายด้าน ไม่มีเวลาในการทำงานอย่างเต็มที่
- 15) ขาดความร่วมมือที่ดีจากผู้ปกครอง

- 16) สถานศึกษาบางแห่งปิดข้อมูล
- 17) กลุ่มเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงผู้นำมาย
- 18) การเชื่อมต่อกับกลุ่มอื่น ๆ ยังไม่ชัดเจน ต่อเนื่อง
- 19) เวลาในการทำกิจกรรมของเด็กมีน้อย
- 20) กิจกรรมเด็กไม่ต่อเนื่อง
- 21) มีเด็กและเยาวชนที่สมควรจะส่งเคราะห์มากกว่าบประมาณขององค์กร
- 22) ปีการศึกษา 2547 ได้รับนโยบายจากกระทรวงให้รับเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเท่านั้น ทำให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต้องไปสมัครเข้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะทางที่กำหนดส่งผลให้เกิดปัญหาต่อนักเรียนในเรื่อง การเดินทาง ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัวเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน

บทที่ 5

ปัญหา สาเหตุของปัญหาเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน

การวิเคราะห์เชิงลึกถึงกระบวนการการเกิดปัญหา

ในระหว่างที่คณะทำงานวิจัยประชาชนด้านเด็กดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินสถานการณ์ปัญหานั้น ก็มีสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และมีกลุ่มคนก่อการตีกิดกระบวนการพัฒนาและป้องกันแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างต่อเนื่อง คณะทำงานฯ จึงใช้โอกาสแทรกตัวเองเข้าไปร่วมกระบวนการขับเคลื่อน เติมข้อมูล ชงประเด็น และหนุนเสริมให้ก้าวตามมิตรหลากหลายฝ่ายได้มาพบปะ พูดคุย ทำให้ประเด็นขัดเจนขึ้น และจับมือกันไปทำกิจกรรม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ซึ่งกระบวนการเคลื่อนไหวที่สำคัญได้แก่

5.1 ศูนย์ประสานงานเด็กด้วยโอกาส โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน

โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน เป็นโรงเรียนที่ดูแลช่วยเหลือให้การศึกษาแก่เด็กด้วยโอกาสจำนวน 10 ประเภท ได้แก่ 1) เด็กถูกลักคบในข่ายแรงงานหรือแรงงานเด็ก 2) เด็กเร่ร่อน 3) เด็กที่อยู่ในสภาพเสี่ยงต่อธุรกิจทางเพศ 4) เด็กที่ถูกทอดทิ้ง/เด็กกำพร้า 5) เด็กที่ถูกทำร้ายทารุณ 6) เด็กยากจนมากเป็นพิเศษ 7) เด็กที่อยู่ในสภาพเสี่ยงต่อปัญหายาเสพติด 8) เด็กที่ได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุ 9) เด็กในชนกลุ่มน้อย และ 10) เด็กในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นายสุมนต์ มองไช่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน ได้กล่าวถึงประสบการณ์ในการดูแลเด็กด้วยโอกาสว่า “จาก การศึกษาสังเกตพฤติกรรมของเด็ก พบว่า เด็กด้วยโอกาส มีทักษะด้านการเรียนที่ข้ามกันเกือบทุกราย สาเหตุ เพราะเด็กมีปัญหา ไม่มีโอกาสได้เรียนตามวัยอันสมควร และไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะตั้งแต่ เยาว์วัย หากการส่งเสริมด้านพัฒนาการ โภชนาการ แต่พบว่าด้านทักษะในการช่วยเหลือตนเอง สามารถทำได้ดี ดูแลตนเองได้ ในอนาคต อบต. ชุมชน หากค้นพบเด็กที่มีปัญหาหรือด้วยโอกาสใน ชุมชน จำเป็นต้องช่วยเหลือเด็กให้หันต่อการพัฒนาเด็กทั้งด้านสมอง ร่างกายและจิตใจ” ดังนั้น โรงเรียนจึงมีแนวคิดที่จะจัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานเด็กด้วยโอกาสในจังหวัดน่านขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดการสนับสนุน ช่วยเหลือ จากหน่วยงานองค์กรต่างๆ ทั้งเรื่องบุคลากร (นักจิตวิทยา /นักสังคมสังเคราะห์) การรองรับเด็กด้วยโอกาส งบประมาณ รวมถึงการมีการขับเคลื่อนหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กร่วมกัน คณะนักวิจัยซึ่งเคยปฏิบัติงานในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์เห็นว่า การขับเคลื่อนดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาข้อมูลและเครือข่ายการดูแล ช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาส จึงได้เสนอให้นำร่องนี้เข้าหารือกับคณะทำงานศูนย์ประสานประชาชน จังหวัดน่าน เพื่อกำหนดทิศทางการขับเคลื่อนร่องนี้ต่อไป จนเกิดกระบวนการพับแพกเปลี่ยน พูดคุย เรื่องเด็กด้วยโอกาสอย่างครั้ง และนำไปสู่การจัดเวทีประชาชนร่องเด็กด้วยโอกาสอย่างจริงจังขึ้น

จำนวน 2 ครั้ง และได้มีการศึกษาข้อมูลเด็กด้วยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์ กรณีศึกษาเด็กด้วยโอกาส และการสำรวจเด็กด้วยโอกาสในโรงเรียนต่างๆ ทั่วทั้งจังหวัดน่าน

5.1.1 เทศีประชามเรื่องเด็กด้วยโอกาส

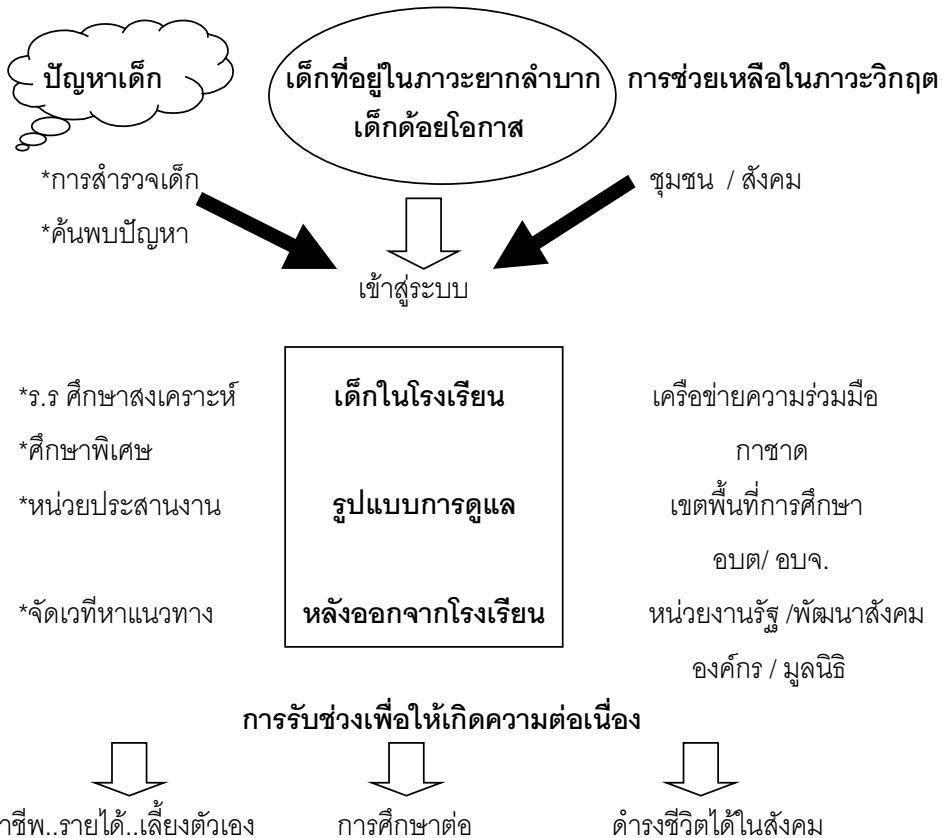
จากการจัดเวทีเชื่อมประสานการทำงานด้านเด็กด้วยโอกาส โดยมีตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรท้องถิ่น เอกชน และชุมชน ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็กในจังหวัดน่าน โดยมีโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์ ศูนย์ประสานงานประชาชน และคณะทำงานวิจัยประชามด้านเด็ก เป็นแกนหลักในการจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นี้ นายสุวนันต์ มองไจ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน ได้สรุปปัญหาการดูแลช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาสว่า “การช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาสที่ผ่านมาแยกส่วนกันทำงานโดยนัย ไม่มีการประสานการทำงานร่วมกัน การทำงานช้าช้อน ขาดแคลนงบประมาณ ขาดการส่งเสริม และสนับสนุนในส่วนขององค์กรท้องถิ่น (ครอบครัว / ชุมชน / หน่วยงานทั้งภาครัฐ / เอกชน) ในการเข้ามาดูแล ช่วยเหลือเด็ก ด้านการจัดหลักสูตรวิชาการเรียนการสอน ไม่สอดคล้องเหมาะสมกับเด็กด้วยโอกาส และขาดการประสานงานกับสถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน”

การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้เข้าร่วมเวที ในประเด็นกลุ่มองค์กร หน่วยงาน ทำอะไรอยู่ เกี่ยวข้องกับเด็กด้านไหน เจอกรณีปัญหา สถานการณ์เด็กด้านใดบ้าง สำหรับปัญหาอุปสรรคที่พบจากการทำงาน คือ ความไม่ต่อเนื่องของการช่วยเหลือ การขาดการติดตามดูแลเด็ก การขาดการรับช่วงในการดูแลช่วยเหลือเด็ก ข้อจำกัดของสถานศึกษาในการรับเด็กเลี้ยงดูแลเด็กที่เพียงพอ

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการเชื่อมงานของหน่วยงาน/องค์กรกับการดูแลช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาสที่โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์ (ในฐานะที่กำลังจะเป็นศูนย์ประสานงานเด็กด้วยโอกาสสังเคราะห์) เด็กในภาวะยากลำบากหรือเด็กด้วยโอกาส ที่ได้จากการสำรวจ หรือค้นพบจากสถานการณ์ปัญหา เด็กที่ต้องการการช่วยเหลือ หรือเด็กที่ตกอยู่ในภาวะวิกฤตจากชุมชน สังคม ได้ถูกนำเข้ามาสู่ระบบการศึกษาที่โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน (ศูนย์ประสานงานเด็กด้วยโอกาส) ซึ่งมีรูปแบบการดูแลเด็ก ในระหว่างที่อยู่ในโรงเรียน ทั้งเรื่องของคุณภาพการศึกษา การพัฒนาทางด้านจิตใจ การส่งเสริมอาชีพเด็ก ซึ่งหลังที่ออกจากโรงเรียนต้องมีการประสาน ความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน สถาบันการศึกษา ในการรับช่วงต่อในการดูแลช่วยเหลือเด็ก อย่างต่อเนื่อง ให้มีอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเอง มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นที่สูงขึ้น สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และปลดปล่อย (ดังแผนภูมิ)

แผนภูมิแสดงแนวทางการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส

* เช่นกรรณ์เด็กวัดส่วนตัว เด็กชายตัว เด็กหญิงชั้นมีนี ฯลฯ

นอกจากนี้ ข้อคิดเห็นในการเชื่อมประสานและคุ้มครองเด็กด้อยโอกาส มีประเด็นที่น่าสนใจ อาทิ เช่น

“ความต้องการความเข้าใจจากสังคม และการช่วยเหลือดูแลเด็ก โดยดึงอาคนเข้ามามีส่วนร่วมในการคุ้มครองเด็ก เช่น ด้านจิตวิทยาเด็ก กระบวนการช่วยเหลือ ครู วัด ชุมชน หน่วยงาน องค์กรท้องถิ่น เป็นต้น และการรับเด็กด้อยโอกาสเข้าเรียนในชั้นเรียนระดับต่างๆ”

“ให้มีการสำรวจจำนวนเด็กด้อยโอกาส มีการตรวจสอบด้านปริมาณ คุณภาพ หากกรณีเด็กด้อยโอกาสที่ต้องการให้ช่วยเหลือ เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่ถูกต้อง”

“หากมองถึงการเชื่อมโยงการปฏิบัติระหว่างกลุ่มองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ จำเป็นต้องอาคนทำงานมาก่อน คุณภาพและมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับคนบุคคล ผู้บริหาร จึงจะเรียกว่าเป็นประชาคมคนทำงาน ด้านเด็กอย่างแท้จริง”

จากการบูรณาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมเด็กด้อยโอกาส นพ.ชาตรี เจริญศิริ คณบดีคณะทำงานศูนย์ประสานงานประชาคม ได้สรุปการเรียนรู้ว่า (ดูแผนภูมิประกอบ) “จากการประสานร่วมกันครั้งนี้พบว่ากลุ่มองค์กรต่าง ๆ ได้พูดคุยและมีเป้าหมายร่วมกันในการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองเด็กด้อยโอกาสในระยะ 1 – 2 ปีร่วมกัน ถือเป็นการรวมกลุ่มคนทำงานที่มีจิตใจห่วงใยเด็ก จริงใจที่จะมี

ส่วนร่วมในการทำงานเพื่อเด็กด้อยโอกาส ด้วยหัวใจ และที่สำคัญได้มีการนำอาชีวะมูลสถานการณ์ จริงที่กันพบจากประสบการณ์ทำงานจริง ๆ ของแต่ละองค์กรหน่วยงาน ทำให้เห็นปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนำมาสู่ แนวทางการคุ้มครองเด็กทั้งด้านคุณภาพการศึกษาของเด็กควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพทางด้านจิตใจในระหว่างที่เด็กอยู่ในโรงเรียนและหลังออกจากโรงเรียน ได้ตัดสินใจ ทดลองร่วมใจกันที่จะลงขัน และร่วมเป็นหุ้นส่วนในการคุ้มครองเด็กด้อยโอกาส ทั้งในเรื่องงบประมาณ ข้อมูล บุคลากร งาน เป็นต้น”

ปักธง	- จะทำอะไรร่วมกัน (ได้งานที่จะร่วมกันในระยะ 1 – 2 ปี)
กลุ่ม	- คนทำงานด้านเด็กด้อยโอกาสด้วยหัวใจ
ข้อมูล	- นำแฟ้มข้อมูลรายชื่อกลุ่มเป้าหมาย มาดูพร้อมกัน
หลักคิด	- คุณภาพการศึกษา / คุณภาพความรู้สึก
ตัดสินใจ ทดลอง	- แนวร่วมที่จะลงขันความร่วมมือ (คน / งบประมาณ / งาน)

ซึ่งหลังจากการจัดเวทีได้เกิดเครือข่ายคนทำงานที่จะช่วยกันจัดระบบข้อมูลเด็กด้อยโอกาส และคุ้มครองเด็กด้อยโอกาสในด้านต่างๆ รวมทั้งจะร่วมกันผลักดันให้เรื่องเด็กด้อยโอกาสไปสู่ แผนของจังหวัดและความร่วมมือของคนทั้งจังหวัดต่อไป ซึ่งความคิดเหล่านี้ได้นำไปสู่การเคลื่อนต่อมาอีกหลายเรื่อง ซึ่งทีมวิจัยจะเกาะติด ช่วยชงประเด็น เก็บข้อมูล ช่วยเข้มประสานให้เกิดประชาคม ด้านเด็กอย่างยั่งยืนต่อไป โดยมีรูปธรรมที่เกิดขึ้นดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ สาขาวิชาจังหวัดน่าน ประกาศรับนักเรียนจากโรงเรียนศึกษา สงเคราะห์เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีฟรี
2. นายกเหล่ากาชาดจังหวัดน่านได้นำเรื่องเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นำเรียนท่านผู้ว่าราชการจังหวัดน่านเพื่อผลักดันด้านแผนงานและงบประมาณในการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส จันได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองสภากและองค์กรบริหารส่วนจังหวัดน่าน
3. เกิดครอบครัวอุปถัมภ์ในการให้ทุนการศึกษาแก่เด็กด้อยโอกาส ทั้งจากเหล่ากาชาด ส่วนราชการ ภาคเอกชน และองค์กรท้องถิ่น
4. เกิดการประสานงานด้านระบบการช่วยเหลือและคุ้มครองเด็กที่ถูกกระทำ โดยการประสานงานระหว่างโรงพยาบาลน่าน โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน ตำรวจนครบาล สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน
5. ทีมวิจัยประชาคมด้านเด็กได้สนับสนุนการสำรวจข้อมูลเด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในโรงเรียน ต่างๆ ทั้งจังหวัด

5.1.2 ข้อมูลเด็กด้อยโอกาสศึกษาสังเคราะห์น่าสนใจ

ข้อมูลเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์จังหวัดน่าน ที่มีวิถีไกด์นำข้อมูลจาก
ระเบียนประวัติมาบันทึกในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และทำการวิเคราะห์และเรียนรู้ถึงภาวะยาก
ลำบากของเด็กที่อยู่ในความคุ้มครองของโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์จังหวัดน่าน ถึงแม้ข้อมูลนี้อาจไม่เรียก
ได้ว่าเป็นตัวแทนของเด็กในจังหวัดน่านทั้งหมดได้ แต่นี่เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่จะได้ชี้ให้เห็นสถาน
การณ์ความยากลำบากและด้อยโอกาสของเด็กในจังหวัดน่านได้ส่วนหนึ่ง

5.1.2.1 ข้อมูลโดยรวมของเด็กที่เรียนอยู่ในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์จังหวัดน่าน จำนวน
รวมทั้งสิ้น 975 คน

ตารางที่ 51 ข้อมูลทั่วไปเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน

รายการข้อมูล	จำนวน (N=975)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	597	61.23
ชาย	372	38.15
ไม่ระบุ/ข้อมูลไม่ชัดเจน	2	0.21
อายุ		
ต่ำกว่า 10 ปี	96	9.85
10 – 14 ปี	359	36.82
15 – 18 ปี	413	42.36
มากกว่า 18 ปี แต่ไม่เกิน 25 ปี	98	10.05
ไม่ระบุ	5	0.51

ตารางที่ 51 ข้อมูลทั่วไปเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน (ต่อ)

รายการข้อมูล	จำนวน (N=975)	ร้อยละ
อำเภอภูมิลำเนาของเด็ก		
เวียงสา	258	26.46
เมือง	107	10.97
บ่อเกลือ	79	8.10
นาน้อย	67	6.87
สองแคว	64	6.56
ปัว	60	6.15
ท่าวังผา	57	5.85
ทุ่งช้าง	51	5.23
แม่จริม	46	4.72
บ้านหลวง	32	3.28
สันติสุข	32	3.28
เชียงกลาง	30	3.08
เฉลิมพระเกียรติ	26	2.67
นาหมื่น	22	2.26
ภูพีียง	4	0.41
จังหวัดไก่คีียง	37	3.79
ชาติพันธุ์หรือเผ่าพันธุ์ของเด็ก		
คนพื้นเมือง	388	39.79
ม้ง	341	34.97
ลัว	147	15.08
เมี่ยน	68	6.97
布朗	24	2.46
มูเซอ	2	0.21
กะเหรี่ยง	1	0.10

ตารางที่ 51 ข้อมูลทั่วไปเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน (ต่อ)

รายการข้อมูล	จำนวน (N=975)	ร้อยละ
สถานภาพของบิดาและมารดาของเด็ก		
สมรสและอยู่ด้วยกัน	625	64.10
หย่าร้าง	151	15.49
บิดาถึงแก่กรรม	99	10.15
มารดาถึงแก่กรรม	38	3.90
สมรสแต่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน*	35	3.59
ถึงแก่กรรมทั้งคู่	24	2.46
* บิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งไปทำงานต่างจังหวัด หรือติดคุก		
ผู้ปกครองของเด็กก่อนเข้ามาอยู่ในโรงเรียน		
บิดา	507	52.00
มารดา	129	13.23
ปู่ย่า	20	2.05
ตายาย	49	5.03
ญาติพี่น้อง	48	4.92
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ เช่น ครู สถานพินิจฯ	216	22.15
บุคคลที่เป็นผู้ดูแลเด็กเข้ามาอยู่ในโรงเรียน		
บิดามารดา	754	77.33
ครูหรือสถานศึกษา	104	10.67
ปู่ย่าตายาย	16	1.64
ญาติพี่น้อง	23	2.36
บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ/สถานพินิจฯ	78	8.00
โรงเรียนรับเด็กเข้ามาดูแลตั้งแต่ระดับ		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	407	41.74
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	28	2.87
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	17	1.74
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	15	1.54
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	19	1.95
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	9	0.92

ตารางที่ 51 ข้อมูลทั่วไปเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน (ต่อ)

รายการข้อมูล	จำนวน (N=975)	ร้อยละ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	319	32.72
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	5	0.51
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	2	0.21
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	148	15.18
ไม่ระบุ	5	0.51
โรงเรียนจัดให้อยู่ในประเภทเด็กด้อยโอกาส		0.00
ยากจนมาก	533	54.67
ลูกปลดปล่อยจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก	174	17.85
เลี้ยงต่อยาเสพติด	163	16.72
เลี้ยงต่อธุรกิจทางเพศ	56	5.74
ได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติด	19	1.95
ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	16	1.64
ลูกคละเมืองทางเพศ	5	0.51
ลูกثارรุณ	3	0.31
เด็กกำพร้า	1	0.10
ระดับชั้นที่เด็กเรียนอยู่ในปัจจุบัน		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	36	3.69
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	35	3.59
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	69	7.08
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	68	6.97
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	73	7.49
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	75	7.69
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	167	17.13
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	122	12.51
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	106	10.87
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	79	8.10
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	69	7.08
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	70	7.18

ตารางที่ 51 ข้อมูลทั่วไปเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน (ต่อ)

รายการข้อมูล	จำนวน (N=975)	ร้อยละ
สถานภาพเด็กจากแฟ้มประวัติ**		
เด็กในครอบครัวยากจนมาก	748	76.72
เด็กกำพร้าลูกทอดทิ้ง	213	21.85
เด็กเสี่ยงต่อธุรกิจทางเพศ	114	11.69
เด็กติดสารเสพติด	24	2.46
เด็กได้รับผลกระทบจากยาเสพติด	23	2.36
เด็กได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	18	1.85
เด็กลูกคละเมืองทางเพศ	7	0.72
เด็กลูกทางรุณ	5	0.51
เด็กลูกใช้แรงงาน	1	0.10
เด็กเร่ร่อน	1	0.10

**เด็ก 1 คนจัดอยู่ได้มากกว่า 1 กลุ่ม/ประเภท

จากตารางที่ 51 เด็กด้อยโอกาสที่เรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่านส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 61.23 อายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 42.36 มีภูมิลำเนาอยู่อำเภอเวียงสา ร้อยละ 26.46 เป็นชนพื้นเมือง ร้อยละ 39.79 ชนผ่ามัง ร้อยละ 34.97 สถานภาพของบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 64.10 หย่าร้าง ร้อยละ 15.49 ผู้ปกครองที่อยู่ด้วยกันมาอยู่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน คือ บิดา ร้อยละ 52.00 มารดา ร้อยละ 13.23 บุคคลที่ส่งเข้ามาอยู่ในโรงเรียนเป็นบิดามารดา ร้อยละ 77.33 ส่วนใหญ่มาเรียนตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 41.74 และมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 32.72 ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนได้จัดประเภทความด้อยโอกาสในกลุ่ม เด็กยากจนมาก ร้อยละ 54.67 ลูกปลดปล่อยจากสถานพินิจฯ ร้อยละ 17.85 และเสี่ยงต่อยาเสพติด ร้อยละ 16.72

ตารางที่ 52 แสดงสถานภาพครอบครัว จำแนกตามประเภทเด็กตามเกณฑ์ที่โรงเรียนรับเข้าศึกษา

สถานภาพทางครอบครัว ประเภทของเด็กด้วย โอกาส	สมรสและอยู่ ด้วยกัน		สมรสแต่ไม่ อยู่ด้วยกัน		หย่าร้าง		บิดาตาย		มารดาตาย		ตาหลังคู่		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
เด็กในครอบครัวยากจน														
มาก	485	91.2	9	1.7	24	4.5	11	2.1	2	0.4	1	0.2	532	100.0
เด็กเสี่ยงต่อธุรกิจทางเพศ	20	35.7	2	3.6	16	28.6	7	12.5	8	14.3	3	5.4	56	100.0
เด็กคิดสารاسพติด	114	69.9	6	3.7	15	9.2	18	11.0	6	3.7	4	2.5	163	100.0
เด็กถูกทารุณ	1	33.3	0	0.0	1	33.3	1	33.3	0	0.0	0	0.0	3	100.0
เด็กถูกกลั่นเมิดทางเพศ	1	20.0	1	20.0	2	40.0	0	0.0	0	0.0	1	20.0	5	100.0
เด็กได้รับผลกระทบจาก โรคเอดส์	0	0.0	1	6.3	3	18.8	0	0.0	1	6.3	11	68.8	16	100.0
เด็กได้รับผลกระทบจาก ยาเสพติด	0	0.0	15	78.9	2	10.5	2	10.5	0	0.0	0	0.0	19	100.0
เด็กถูกบล่อยาสถาน พินิจ	1	0.6	1	0.6	88	50.6	59	33.9	21	12.1	4	2.3	174	100.0
เด็กประเภทอื่นๆ	1	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	100.0
รวม	623	64.3	35	3.6	151	15.6	98	10.1	38	3.9	24	2.5	969	100.0

จากตาราง 52 จะเห็นได้ว่าเด็กด้วยโอกาสแต่ละประเภทส่วนใหญ่บิดามารดาจะอยู่ด้วยกัน
ยกเว้นในกลุ่มเด็กได้รับผลกระทบจากเอดส์ส่วนใหญ่บิดามารดาจะเสียชีวิต ส่วนเด็กที่ได้รับผลกระทบจากยาเสพติด เด็กจากถูกบล่อยาสถานพินิจฯ และเด็กที่ถูกกลั่นเมิดทางเพศ ส่วนใหญ่บิดามารดาไม่จะหย่าร้างหรือไม่ได้อยู่ด้วยกัน

5.1.3 กรณีศึกษาเด็กด้อยโอกาส

1) กรณีศึกษาเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์

เด็กชายสอ อายุ 10 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีภูมิลำเนาอยู่อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน สาเหตุที่เข้ามารายงานเนื่องจากมีปัญหาในครอบครัว เดิมอาศัยอยู่กับแม่ ซึ่งสมรสใหม่ และติดเชื้อเอดส์จากสามีใหม่ เด็กชายสอและเด็กชายพอ เป็นลูกพ่อเดียวกัน (เกิดจากสามีคนแรก) และมีน้องที่เกิดจากพ่อใหม่ติดเชื้อดังกล่าวอีก 3 คน (อายุ 1 ขวบ 5 เดือน และฝาแฝด อายุ 10 เดือนตามลำดับ) บ้านที่อาศัยอยู่เป็นบ้านของพี่สาวของแม่ ซึ่งเสียชีวิตจากโรคเอดส์ชั้นกัน ส่วนตากับยายที่เสียชีวิต หมวด ไม่มีญาติพี่น้อง ช่วงปีค่าเรียนจึงไม่ได้กลับบ้าน ต้องอยู่ในความดูแลของโรงเรียน

พฤติกรรมของที่อยู่ในโรงเรียน ระยะแรกสภาพร่างกายผอม เนื้อตัวและเอื้อพ้า สกปรกนอม แมม มีกลิ่นเหม็นสาบ เนื่องจากขาดการดูแลเอาใจใส่จาการดาที่มีภาระในการเดียงคุบุตร ขณะนี้เข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนได้ แต่ไม่ค่อยสนิทกัน ส่วนใหญ่จะคนเพื่อนระดับชั้นที่สูงกว่า หน้าตาทำางสด ชื่น ร่าเริงมากขึ้น กล้าแสดงออก คุยเก่ง การเรียนอ่อน เนื่องจากอ่อนและเจียนหนังสือไม่ค่อยได้ จากการสอบถามเมื่ออยู่ที่บ้าน ไม่ได้เรียนเต็มที่ ขาดเรียนบ่อย เพราต้องช่วยแม่เลี้ยงดูน้อง และหาอาหารเลี้ยงน้อง ช่วงปีค่าเรียนไม่ได้กลับบ้านเนื่องจากไม่มีผู้ปกครองมารับ ถ้ากลับบ้านโรงเรียนต้องไปส่ง ต้องอยู่ในความดูแลของโรงเรียนตลอดเวลา หากถามว่า อยากกลับไปอยู่บ้านใหม่ จะส่ายหน้าบอกว่า ไม่อยากกลับแต่ก็คิดถึงน้อง

บันทึกชีวิตของพม ดช.สอ

“พมอายุ 10 ปี เรียนอยู่ชั้น ม.2 พมอยู่อำเภอทุ่งช้าง ตั้งแต่พมเกิดมาพมไม่เคยเห็นหน้าพ่อ พมอยู่กับแม่โดยตลอด แม่พ่อใหม่ พมมีน้อง 4 คน แต่ลูกนี้ไม่ใช่พ่อเดียวกัน แต่พมก็รักน้อง แม่พมไม่ค่อยแข็งแรง แม่พมป่วย แต่ก็ทำงานรับจ้างขายได้ พมไม่ค่อยได้ไปโรงเรียนเพราะพมต้องการช่วยแม่เลี้ยงน้อง พมต้องทำทุกอย่างเพื่อให้มีอาหารกิน บางวันพมต้องไปหาปลา คุ้ง หอย ปู ปลา ตามหนองน้ำ เพื่อมาทำอาหาร พมต้องทำงานแลกข้าว น้องพมได้กินนมพราะ โรงพยาบาลเขานามาให้ เมื่อปีที่แล้ว ครูใหญ่ได้พามาเรียนที่นี่ พมไม่มีอะไรติดตัวมาเลย ครูใหญ่ซื้อสมุดให้ 2 เล่ม คืนสอ 2 แท่ง ยางลบ และไม้บรรทัด พมมาอยู่ที่นี่ พมได้กินอาหารดีๆ ทุกเมื่อ พมคิดถึงน้องมาก พมดีใจที่ได้มารายงานนังสือ พมมาเรียนที่นี่เห็นพ่อแม่ของคนอื่นมาหาลูก พมไม่เห็นมีความหายเลย บางครั้งขายได้กินของอร่อยๆ พมก็อยากกินเหมือนเขา แม่พมคงไม่มีเวลาพมพราะตอนนี้แม่ต้องเลี้ยงค่วยอยู่ในสวน ไก่มาก ยุงกีบอยู่ มากหานมไม่ได้หรอง”

ปัญหาเด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ จากข้อมูลสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่านร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน ได้สำรวจในปี 2547 พบว่ามีเด็กติดเชื้อเอดส์

จำนวน 39 คน เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์ จำนวน 585 คน ซึ่งส่วนใหญ่บิดาหรือมารดาติดเชื้อเอดส์ บางคนบิดาหรือมารดาเสียชีวิตไปแล้ว บางคนต้องรับการเลี้ยงดูบิดาหรือมารดาที่ป่วย บางคนต้องไปอยู่กับพ่อเลี้ยงหรือแม่เลี้ยง บางคนถูกทอดทิ้งให้อยู่กับบุญญาตายาท สภาพความด้อยโอกาสเหล่านี้เด็กไม่ได้เป็นผู้กระทำ แต่ต้องมารับผลกระทบดังกล่าว โดยเฉพาะการถูกรังเกียจจากคนในชุมชนจากเพื่อนบ้านว่าเป็นเด็กชั่ว ตัวอย่างเด็กชายสองคนเป็นเพียงกรณีหนึ่งที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ได้ให้การช่วยเหลือ แต่ยังมีเด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอดส์อีกจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ

2) กรณีศึกษาเด็กที่ยากจนมากเป็นพิเศษ

เด็กหญิง อ อายุ 15 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภูมิลำเนาอยู่อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน สาเหตุที่เข้าเรียนเนื่องจากปัญหาครอบครัว เดิมอาศัยอยู่กับยายตั้งแต่เด็กฯ มารดาทอดทิ้ง ยายที่เลี้ยงดูไม่ใช่ยายที่แท้จริง เนื่องจากยายเก็บมารดาตามาเลี้ยง เด็กหญิงอ้อจึงเป็นเพียงหลานบุญธรรม แต่ยายก็ให้ความรัก ดูแลเอาใจใส่ตั้งแต่เด็กฯ โดยที่ยายประกอบอาชีพรับจ้างด้วยหญ้าแล้วแต่จะมีใครมาว่าจ้าง ได้เงินก็ไว้ใช้จ่ายซื้ออาหารกิน ตอนแรกเข้าเรียนโรงเรียนศรีเวียงสาวิทยาการ ยายอายุมาก ปั้นทำงานไม่ค่อยไหว จึงขยายน้ำเรียนโรงเรียนไทยรัฐวิทยาที่อยู่ใกล้กว่า ต้องเดินเท้าไปโรงเรียน มีความลำบากในการใช้ชีวิตประจำวัน โรงเรียนจึงติดต่อให้มาเข้าเรียนที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน วันไหนยายป่วยก็จะวนให้เพื่อนบ้านมารับไปฝากที่โรงพยาบาล กลับบ้านในแต่ละครั้งในช่วงปิดภาคเรียน ครูประจำห้องสอนต้องไปส่งและรับ ที่สำคัญมารดาไม่เคยติดต่อหรือส่งข่าวคราวมาถึงยายเลย

พฤติกรรมของที่อยู่ในโรงเรียนเข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนได้ แต่มีเพื่อนสนิทไม่กี่คน มีความรับผิดชอบบ้าง มีความสนใจในการเรียนน้อย สามารถสื่อสารได้ไม่ดี ไม่ค่อยกล้าพูด ไม่ค่อยกล้าแสดงออก เนื่องจากเรียน ขึ้น

บันทึกชีวิตของข้าพเจ้า.....เด็กหญิง อ

“ข้าพเจ้าเป็นลูกคนที่สองของพ่อแม่ พ่อแม่ของข้าพเจ้าได้หย่าขาดจากกัน เมื่อข้าพเจ้ายังเด็ก และได้แบ่งลูกกัน แม่ได้แต่งงานใหม่ และยายเข้าไปอยู่ในกรุงเทพฯตั้งแต่ข้าพเจ้าอายุ世界观 3 ขวบ และไม่เคยกลับบ้านมาหาข้าพเจ้าเลย นอกจากส่งเงินมาให้ข้าพเจ้าเดือนละ 200 บาท แต่ตอนนี้ไม่มีข่าว ทราบของแม่เลย จึงทำให้ข้าพเจ้าวิตกกังวลว่าแม่จะได้รับอุบัติเหตุหรือมีเหตุอะไรเกิดขึ้นกับแม่ อย่างให้แม่กลับมาหาข้าพเจ้า อย่างให้ครอบครัวกลับมาหมู่บ้านเดิม อย่างมีแม่เหมือนคนอื่นๆ แต่ก็เป็นได้ แค่ความฝัน เมื่อเท่านั้นเรื่องพิคหวังในเรื่องราวต่างๆ จะทำให้ข้าพเจ้าคิดถึงแม่ น้อยใจและรู้สึกโกรธที่แม่ไม่กลับบ้านมาหา และติดต่อกัน

ข้าพเจ้า มีความผันว่าอยากมีอนาคตที่ดีกว่าพ่อและแม่ แต่ก็ภูมิใจที่ได้เกิดออกมามาดูโลกเหมือนคนอื่นๆ ไม่เสียใจในเรื่องความยากจนของตนเอง โดยยึดหลักที่ว่า คนเราต้องเกิดไม่ได้ แต่สามารถที่จะเลือกลงตัวให้กับตนเองได้ ข้าพเจ้าไม่เคยเล่าประวัติของตนเองว่ามีความเป็นอยู่อย่างไรให้ใครฟัง เลยแม้แต่เพื่อนสนิท”

เด็กยากจนมากเป็นพิเศษเป็นปัญหาอันดับต้นๆ ของความด้อยโอกาส มีเด็กที่อยู่ห่างไกล ทุรกันดาร และเด็กที่พ่อแม่หย่าร้างกัน ทิ้งไว้ให้ปูย่าตายายเลี้ยงดูด้วยความยากลำบากอีกมาก เด็กเหล่านี้จึงขาดโอกาสทางการศึกษา ขาดโอกาสทางสังคม แม้ว่าระบบการศึกษาภาคบังคับจะกำหนดไว้ที่ 12 ปี ก็ตาม แต่แรกก็พบว่าบังเอิญเด็กยากจนมากอีกจำนวนมากที่ต้องออกโรงเรียนก่อนวัย ต้องออกไปทำงาน เพราะความยากจน ขณะที่ระบบทุนการศึกษาของรัฐที่มีอยู่ไม่สามารถที่จะช่วยแก้ไขปัญหาเชิงระบบได้ทั้งหมด ดังนั้นจึงไม่แปลกที่จะมีเด็กยากจน เด็กชาวเขา ไปบวชเรียน เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับตนเอง

3) กรณีเด็กที่ถูกทำร้ายทางรุณ

นางสาวศอ อายุ 16 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีภูมิลำเนาอยู่อำเภอเมือง จังหวัดน่าน สาเหตุที่เข้าเรียนเนื่องจากปัญหาครอบครัว บิดาทำงานต่างประเทศ ไม่รับผิดชอบครอบครัว ขาดความประคบองอาชีพรับจ้างอยู่กรุงเทพฯ เดินทางอยู่กับน้าบ้านแกะสารรรค ต่อมาน้าชายติดยาบ้า ชวนเพื่อนมาเสพยาที่บ้าน นางสาวศอถูกเพื่อนน้าชายข่มขืน เมื่อเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแห่งหนึ่ง และคดีนี้ถูกศาลตัดสินจำคุกเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

พฤติกรรมขณะที่อยู่ในโรงเรียน ปัจจุบันมีสุขภาพจิตดี เข้ากับเพื่อนได้ดี ผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ให้ความร่วมมือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนดี

ชีวิตของข้าพเจ้า...นางสาวศอ

“ก่อนที่ข้าพเจ้าจะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียน และตอนเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ข้าพเจ้าต้องพนงอกกับปัญหาทางครอบครัว เวลาลักษบ้านจะเป็นคนที่มีนิสัยชอบเก็บกดกับปัญหาทุกอย่าง ภายในบ้าน ไม่สามารถเล่าเรื่องต่างๆ ให้ใครฟังได้แม้แต่น้องของข้าพเจ้าและเพื่อนที่สนิทกัน เพราะข้าพเจ้าไม่อาจให้คนอื่นต้องมาคิดมากกับข้าพเจ้า แต่พวกขาไม่รู้หรือกว่าชีวิตของข้าพเจ้าอยู่โดยเดียวมาโดยตลอด เมื่อข้าพเจ้าย้ายมาอยู่บ้านตากันยาย ตั้งแต่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ที่นี่ข้าพเจ้าไม่มีอะไรต้องกิดมาก เหมือนกับอยู่ที่บ้าน เวลาลักษบ้านไปเยี่ยมน้องมักมีเรื่องที่ต้องกิดมาก พ่อแม่ไม่ห่วงสุภาพจิตใจของข้าพเจ้ากับน้องว่าจะเป็นอย่างไร อยู่บ้านข้าพเจ้าไม่เคยคิดที่จะไปเที่ยวที่ไหน ใกล้คนเดียว จะไปกับเพื่อนตลอดแต่ข้าพเจ้าก็ไม่เคยลืมเรื่องการเรียนของตนเอง

ขณะเรียนข้าพเจ้าไม่เคยคิดที่จะหลบเรียน เพื่อนๆ ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข มีรอยยิ้ม ไม่เครียด แต่บันเป็นเพียงช่วงเวลาที่สั้นๆ เท่านั้นเอง บางครั้งเพื่อนท่านเห็นปัญหาในครอบครัวของข้าพเจ้าไม่ได้ จึงนำมานอกเล่าให้ข้าพเจ้าฟังทั้งๆ ที่ข้าพเจ้ากำลังจะลืม และเริ่มต้นชีวิตใหม่ บางครั้งก็น้อยใจพ่อแม่ เหมือนกันว่าทั้งๆ ที่ลูกแต่ละคนก็โตๆ กันหมดแล้ว แต่พ่อและแม่ยังมาทะเลาะวิวาทกันให้ลูกเห็น

ตอนเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การเรียนของข้าพเจ้าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางพอขึ้นมาชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 รู้สึกอาการของข้าพเจ้าจะดีขึ้น ข้าพเจ้าออกบ้านไปไหนมาไหนกับเพื่อนอาทิตย์ละ ประมาณ 1-2 ครั้ง ก่อนไปข้าพเจ้าจะน้อมถอยาทุกครั้ง ไม่เคยกลับบ้านเกิน 6 โมงเย็น จนกระทั้งชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ข้าพเจ้าออกบ้านไปเที่ยวกับเพื่อนบ่อยขึ้น เพราะมีเรื่องทุกๆ ใจมากน่าทึ่งเรื่องเรียน ต่อ และเรื่องครอบครัวที่ทำให้คิดมากอยู่ตลอดเวลา จึงออกไปผ่อนคลายบ้าง บางครั้งก็ไปค้างบ้าน เพื่อนสนิทที่เวลาไม่ปัญหาอะไรเรา ก็สามารถปรึกษาได้ ขณะที่ข้าพเจ้าเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แม่ ของข้าพเจ้าไม่เคยมาสนใจข้าพเจ้ากับน้องเลย ได้แต่โทรศัพท์มาหา หรือไม่ก็ส่งเงินมาให้ใช้ ไม่รู้ว่า ลูกจะเป็นตายร้ายดีอะไร ข้าพเจ้าจะพยายามสังเกตดูพฤติกรรมน้องตลอดเวลา น้องมีอาการเบิกบาน บาง ครั้งก็เหมือนล้ออย ตามคำตอบคำ บางครั้งข้าพเจ้าก็พาน้องออกไปเที่ยวบ้างเพื่อที่จะ ไม่ทำให้น้องต้องมา คิดมากเหมือนข้าพเจ้า จนวันหนึ่ง ข้าพเจ้าดูทนต่อไปไม่ไหว จึงเล่าเรื่องที่ผ่านมาทั้งหมดที่เกิดขึ้น และเก็บเงินไว้ให้คุณตาฟัง ตาจึงพากเพียรไปบ้านที่พ่อและแม่ อยู่ เพื่อบรรจบสั่งสอน หลังจากนั้น นาพอกับแม่ก็ได้แยกกันอยู่ แม่ไปกรุงเทพฯ อีกครั้งเพื่อจะทำให้พ่อได้สำนึกกับสิ่งที่พ่อได้ทำผิดไว้ พ่อได้แรงจูงใจจะไปทำงานที่ต่างประเทศ ข้าพเจ้าจึงพา�้องมาอยู่ด้วยกันกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าดีใจมาก ที่พ่อจะได้ไปทำงาน พ่อสอนไม่ผ่านรอบแรกก็ห้อใจ ข้าพเจ้ากับน้องจึงน้อมอกพ่อให้ไปลองดูอีกครั้ง pragmatism ว่าสอนผ่านได้ไปทำงานที่ประเทศสิงคโปร์

ตอนนี้พอกับแม่ของข้าพเจ้าแยกกันแม่ก็กลับไปทำงานที่กรุงเทพฯ พ่อไปทำงานเป็นเซลล์ แทนต่างประเทศ ส่วนข้าพเจ้าอยู่กับน้องและกับตา ยายจนกระทั่งข้าพเจ้าจบ ม.3 น้องข้าพเจ้าจบ ป.6 น้องก็ได้บวชไปอยู่วัด ใกล้บ้าน ข้าพเจ้ารู้ด้วยตัวเองว่าน้องของข้าพเจ้าคิดเรื่องพ่อแม่มากกว่าตัว ข้าพเจ้าเสียอีก ข้าพเจ้าจึงน้อมกับน้องไปว่า ตอนนี้ทั้งพ่อและแม่ต่างก็ได้ทำงานดีทั้งคู่ คงไม่ทะเล กันอีก น้องดีใจมาก พ่อไปทำงานได้ 1 ปี ก็กลับมา ข้าพเจ้ากับน้องไปเจอน้ำพ่อ พ่อก็ไม่เคยที่จะลืม ลูกทั้งสอง พ่อโทรศัพท์ติดต่อกันแม่ของข้าพเจ้าและน้อง และตัวของข้าพเจ้ามาโดยตลอด ข้าพเจ้าภูมิ ใจที่พ่อแม่สามารถเข้าใจกันและกัน

ส่วนอนาคตของข้าพเจ้านั้น ข้าพเจ้าอย่างเป็นพยาบาล ข้าพเจ้าต้องเรียนต่อเพื่อนาคตของตน เอง และจะไม่ยอมย่อท้อกับอุปสรรคที่ผ่านมา จะเอาปัญหาทุกอย่างที่ได้รู้ ได้เห็น ได้กระทำอาชญาเป็น บทเรียนให้แก่ชีวิตของข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าก็ไม่เลิกลืมความคิดที่จะเรียนต่อ และจะเป็นพยาบาลให้ได้ หากไม่ได้ ข้าพเจ้าจะขอทำงานสุจริต และจะทำให้ดีที่สุด โดยยึดคติประจำใจว่า สะพานยังต้องต่อ และการศึกษาจะไม่ต่อได้ยังไง ซึ่งยึดถือคตินี้มาโดยตลอดจนถึงวันนี้ ข้าพเจ้า

ได้เข้ามาระยิน โรงเรียนนี้ เพื่อศึกษาหาความรู้ และเพิ่มเติมประสบการณ์ ข้าพเจ้ามีความสุข มีเพื่อนใหม่ การที่เราจะมีหานทางอันกว้าง ไกล ถ้าเราห้อยใจเรา ก็ไปไม่ถึง หากวันใดที่ข้าพเจ้าลืมจะลูกบี้นเพื่อนภาคและชีวิตของข้าพเจ้าคง ”

ปัญหาเด็กถูกทำร้ายทารุณนับวันจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งคนที่กระทำทารุณต่อเด็กมักจะพบว่าเป็นคนในครอบครัว คนใกล้ชิด หรือ คนที่รู้จักกันเคย ซึ่งเหตุของปัญหานักเกี่ยวเนื่องกับการใช้ยาเสพติด การดื่มสุรา ซึ่งส่งผลต่อค่านอื่นๆ ตามมา กระบวนการคุ้มครองเด็กจำเป็นต้องอาศัยตាមทางสังคมและระบบการป้องกันที่ดีพอ โดยเฉพาะการสร้างครอบครัวให้เข้มแข็งจะเป็นกราะป้องกันที่ดีที่สุด

4) กรณีศึกษาเด็กที่อยู่ในภาวะเสี่ยงต่อธุรกิจทางเพศ

นางสาวนอ อายุ 17 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีภูมิลำเนาเดิมอยู่อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน สาเหตุที่เข้าเรียนเนื่องจากมีปัญหาครอบครัว เดิมอยู่กับมารดาและบิดาเลี้ยงที่กรุงเทพฯ บิดาแท้จริงเสียชีวิตตั้งแต่เล็กๆ พ้ออายุได้ 5 ขวบ ถูกบิดาเลี้ยงทุบตี มารดาหนาไม่ได้จึงหนีจากไป ถึงลูกไไว่ ทำให้บิดาเลี้ยงโไม่โอมากจึงตีจนขาหักต้องใส่เพ้อก ถ้าทำงานไม่ได้ดังใจหรือไปเที่ยวบ้านเพื่อนบิดาเลี้ยงจะทุบตีทุกครั้ง คนข้างบ้านสังสารจึงพาไปฝ่ากีสถานคุณแลเด็กหญิงพญาไท สภาพเหมือนคุกแต่ก็คือว่าอยู่กับบิดาเลี้ยง พ้ออายุได้ 8 ขวบ ก็ถูกบ้าไปที่ประชาชนเคราะห์เด็กหญิงสารบุรี พ่อเรียนหนังสือได้ประมาณ 5 เดือน มารดาถูกกลับมารับไปอยู่จังหวัดน่านกับบิดาเลี้ยงคนใหม่ แต่ในที่สุดมารดาถูกบิดาเลี้ยงคนใหม่หล่ำร่างกัน ครูที่โรงเรียนสงสารจึงติดต่อมาราให้สมัครเรียนที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่านในที่สุด

พฤติกรรมขณะที่อยู่ในโรงเรียน ระยะแรกปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมห้องและหอนอนไม่ค่อยได้ เพราะรู้สึกเหงาและบ่นอย่างกลับบ้าน หลังจากเริ่มปรับตัวได้ และเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ก็มีความสุขมากที่ได้มาระยินที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ตั้งใจเรียนดีมาก ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี มีความรับผิดชอบ ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

ชีวิตของข้าพเจ้า นางสาวนอ

“ข้าพเจ้าเกิดที่โรงพยานาลทารเรือกรุงเทพฯ ตอนนั้นครอบครัวของข้าพเจ้าอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา มีพ่อแม่ และน้องชายอีก 2 คน แม่ของข้าพเจ้ามีอาชีพขายผักตามตลาดนัด ส่วนพ่อมีอาชีพเป็นพนักงานเล็กๆ ในบริษัท ต่อมาน้ำบ้านถูกไฟไหม้ จนไม่เหลืออะไรเลย แฉมพ่อตกร่างอีก พ่อคิดมากเลยประชดชีวิตตัวเองที่ไม่สามารถเลี้ยงครอบครัวได้ จึงคุ่มเหล้าทุกวัน พอมาแล้วก็มาตีแม่อีก

แม่จึงขอพ่อหยาบกัน ส่วนลูกทั้ง 3 คน แม่อาลูกคนแรกกับคนที่สอง ส่วนลูกที่สามให้พ่อเลี้ยง แต่พ่อเก็บให้ญาติอาไว้เป็นลูกบุญธรรม

ถ้าไปอยู่กับพ่อคงไม่มีอะไรกินแน่ แม่จึงช่วยไปอยู่ที่อื่น ลูกชายอีกคนให้ไปอยู่กับป้าที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ตอนนั้นข้าพเจ้าเรียนอยู่ ป.3 ซึ่งแม่กล่าวว่าข้าพเจ้าจะขาดพ่อ และเงินก็ไม่มี จึงแต่งงานมีพ่อใหม่ และยายทะเบียนไปอยู่กับพ่อใหม่ มีบ้านติดกับบ้านคลอง ตอนแรกๆ พ่อเลี้ยงก็ดูแลเอาใจใส่ดี แต่พอเมื่อลูกกับแม่ของข้าพเจ้าก็เปลี่ยนไปเป็นคนละคน ใช้งานให้ชักผ้า ทำงานทุกอย่าง และเก็บผักขายในตลาด หาเงินขายผักไม่ได้ พ่อเลี้ยงก็ตบตี แม่ของข้าพเจ้าลénการพนันและติดมาการ เป็นเพรษพ่อเลี้ยงสอนให้เล่นไฟและดื่มเหล้า บางครั้งแม่ไปลénการพนันไม่กลับบ้านก็มี

ข้าพเจ้าต้องดูแลน้องและงานทั้งหมด ขายผักเป็นค่ากับข้าวและใช้จ่ายในครอบครัว ข้าพเจ้าทำงานทุกอย่างแต่บางครั้งพ่อเลี้ยงก็ไม่พอใจ ตีด้วยเข็มขัด ไม่เหวน ก้านไม้กวาด มีครั้งหนึ่งหลานของพ่อเลี้ยงอุ้มน้องมาเล่นสะพาน ไม่หน้าบ้านนึกสนุกขย่มสะพานจนน้องตกน้ำ ซึ่งตอนนั้นข้าพเจ้ายังว่ายน้ำไม่เป็น จึงรีบกระโดดลงไปช่วยน้องขึ้นมาได้ ป้าข้างบ้านมาช่วยล้นและนำไว้ทัน พ่อเลี้ยงได้ยินเรื่องนี้ ซึ่งไม่ได้คิดว่าจะเกิดขึ้นทั้งค่าทั้งคบข้าพเจ้า เอาไม้กวาดแข็งดีและใช้ไม้ใหญ่ตี จนข้าพเจ้าเข้าเพื่อก และไม่ได้เรียนหนังสือ 1 ปี แม่ของข้าพเจ้าท่านการกระทำการของพ่อเลี้ยงไม่ไหวที่ถูกพ่อเลี้ยงตบตีเป็นประจำ จึงหนีไปอยู่ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ พ่อเลี้ยงจึงตามไปหา และขอร้องให้แม่พาข้าพเจ้ากลับไปกรุงเทพฯ เพื่อไปเลี้ยงน้องต่อ แต่พอกลับไปก็ตีข้าพเจ้าอีก ส่วนแม่ก็ไปขายผักเหมือนเดิม ขายที่ตลาดนัดใกล้บ้านขาดทุนมาก แต่พ่อเลี้ยงมาขอเงินไปลénการพนันและดื่มเหล้า พ่อแม่ไม่มีให้กับตบตีจนต้องเย็บ 6 เข็ม แม่ทันไม่ได้ก็ต้องหนีไป โดยที่ไม่ได้นอกข้าพเจ้า เพราะกลัวว่าข้าพเจ้าต้องลำบาก แม่ไม่คิดว่าข้าพเจ้าอยู่กับพ่อเลี้ยงจะลำบากแค่ไหน ทั้งใช้งาน ทั้งตี และเลี้ยงน้องอีก 3 คน ตอนนั้นข้าพเจ้าอยู่ ป.3

ต่อมาข้าพเจ้าได้เข้าร่วมพ่อบังเกิดเกล้าของข้าพเจ้าสleyชีวิต แต่ก็ไม่สามารถไปงานศพพ่อได้ เพราะพ่อเลี้ยงก็ไม่ให้ไป ให้ข้าพเจ้าทำงานบ้าน และเลี้ยงน้องอีก 3 คน เวลาที่ข้าพเจ้าจะไปไหน ก็ต้องเออน้องไปด้วย ชาวบ้านและนั่นเรียกข้าพเจ้าว่าเป็น แม่คนที่สอง มีอยู่วันหนึ่งพ่อเลี้ยงไม่กลับบ้าน 2 วัน ปล่อยให้ข้าพเจ้ากับน้องอยู่กับน้ำตามลำพัง ไม่รู้ว่าจะเอาอะไรรักษา เงินก็ไม่มี ป้าข้างบ้านเห็นกีฬาสารจึงแบ่งข้าวมาให้มีแต่เกลือเท่านั้นที่เหลือ พ่อเลี้ยงกลับมาถึงบ้านก็ดึกมากแล้ว แก้เสื้อผ้ากอกข้าพเจ้ามาวัดหาให้ ข้าพเจ้ากลัวมาก ข้าพเจ้าจึงรีบอุ้มน้องไปบ้านป้าข้างบ้าน และเล่นรื่นราวด้วยป้าฟัง ป้าสงสารข้าพเจ้าจึงโทรไปที่โรงเรียนแล้วเล่าเรื่องที่ข้าพเจ้าถูกตี และเก็บโคนข่มขืนให้ผู้อ่าน่วยการโรงเรียนแห่งหนึ่งฟัง ผู้อ่าน่วยการจึงโทรไปที่เด็กหญิงพญาไท

ต่อมาเกิดส่วนคนมารับและมาพูดเรื่องกฎหมายให้พ่อเลี้ยงฟัง ตอนแรกพ่อเลี้ยงก็ไม่ยอม หากไม่ยอมรับข้อเสนอเหล่านี้ ก็ไปพูดกันที่ศาล ดูดท้ายพ่อเลี้ยงก็ต้องยอม ส่วนข้อเสนอของพญาไทก็คือ จะรับลูกคนสุดท้ายของพ่อเลี้ยงไปดูแลให้ ที่เด็กอ่อนพญาไท พอข้าพเจ้าได้ไปอยู่ที่พญาไทแล้วมีหอพักอยู่ 3 หอ มีลักษณะเป็นกรงหลังเวลาจะไปรับประทานอาหารหรือจะไปอาบน้ำก็จะเปิดกรง

เหล็กให้พระภักดีว่าเด็กในห้องชนนี ตอนนั้นแม่ของข้าพเจ้าเคยมาเยี่ยมและกีหายไปอีก ข้าพเจ้าอยู่ที่ พญาไทได้ 5 เดือน ข้าพเจ้าไม่เคยหนีออกจากโรงเรียนจึงได้ย้ายไปอยู่ที่เด็กว่านี้นั้นก็คือบ้านเด็กหญิง สารบุรี ซึ่งสถานที่ก็ไม่เหมือนกัน ที่นี่มีคนป่วยอยู่อ่อนอยู่ด้วย มีคนตอบตีกันบ่อย ต่อมาแม่ได้หัวรัว ข้าพเจ้ามาอยู่ที่ห้องวัดสารบุรี แม่ก็พาข้าพเจ้าไป (ข้าพเจ้าอยู่ที่นี่ได้ 6 เดือน) แม่มีสามีใหม่ เป็นคน จังหวัดน่าน ก็พาข้าพเจ้าไปอยู่ที่จังหวัดน่าน ไปอยู่กับบุญกับยาย และลูกติดของสามีใหม่อีก 1 คน

ตอนแรกก็ปรับตัวเข้ากับบ้านใหม่ได้ เพราภายา แต่พอนานๆ ก็ปรับได้ ตอนนั้นข้าพเจ้าได้ เรียนต่อ ป.4 แต่อายุเกิน 2 ปี เพื่อนที่โรงเรียนได้หัวรัว ข้าพเจ้าขาดพ่อแม่ก็เลยล้อว่าลูกกำพร้า ครูก็ส่ง สารให้กินข้าวที่โรงเรียนเพรารถานะยากจนมาก และบุญย่าก็แก่แล้ว อายุ 70 กว่าปี ยังต้องรับจ้างทำไร่ บางครั้งนายจ้างก็ไม่รับ ล้วนอาชีพจริงของท่านก็ทำไร่ข้าวถ้าไม่ทำก็ไม่มีข้าวกิน เพราภายาพ่อแม่ก็ ไม่ส่งเงินมาให้ให้เลย เมื่อข้าพเจ้า จบป.6 ข้าพเจ้ายังไม่ได้ย้ายทะเบียนบ้านบุญก็พาไปกรุงเทพฯ เพื่อไป แข่งขันมาอยู่ที่น่าน ทางโรงเรียนก็ช่วยขอทุนสมั่นเสมอ และได้เข้ามาอยู่ในโรงเรียนประจำ หากไม่ได้ มา ก็คงต้องทำไร่เพราภายาไม่มีเงินส่งเสีย ต่อมา จบป.6 ก็ได้เรียนต่อศึกษาสังเคราะห์ มาอยู่ ม.1 ทาง โรงเรียนต้อนรับอย่างดี มีเพื่อนพูดคุย ทางโรงเรียนแจกชุดนักเรียน เสื้อกันหนาว ได้หานอาหารวันละ 3 มื้อ มีของหวาน ได้เรียนหนังสือทั้งสามัญและอาชีพ ก็พาที่เราซ้อม ได้สั่วคุณต์ก่อนนอนทุกเช้า เย็น มีความสุขที่ได้เรียนที่นี่และมีคุณครูที่ดูแลช่วยเหลือ

อนาคตอย่างเรียนต่อในระดับสูงๆ และอย่างจะก้าวไปสู่ความฝันที่ข้าพเจ้าฝันมานาน ข้าพเจ้า อย่างเป็นทนายความ เพื่อจะได้ช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อขาดต้องการความช่วยเหลือ และอย่างทำเกี่ยวกับ งานช่วยเหลือและสตรี ถ้าทำงานได้เงินจะช่วยปลดหนี้ของบุญที่อาบ้านไปจำนำกับร้านและจะช่วย เหลือผู้ที่มีพระคุณทุกคน”

ปัญหาการหย่าร้างของพ่อแม่เป็นปัญหาใหญ่ในสังคมไทย โดยเฉพาะในปัจจุบันที่พบว่า อัตราการหย่าร้างนับวันยิ่งมีมากขึ้น การที่เด็กต้องมีพ่อเลี้ยง หรือแม่เลี้ยง พบว่า มีภาวะความเสี่ยงเพิ่ม ขึ้นหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการลูกทำร้ายหารุณ การบ่อมีนิ่น การเสี่ยงต่อธุรกิจทางเพศ หลายกรณีที่พบว่า มีการยอมความกันภายในครอบครัว ปัญหาครอบครัวแตกแยกเป็นเป็นสาเหตุของปัญหาอื่นๆ ตามมา ค่อนข้างมาก ไม่ว่าเพศ ยาเสพติด แกงค์ ทะเลวิวาท

5) กรณีศึกษาเด็กกำพร้า / เด็กถูกทอดทิ้ง

เด็กหญิงว่า อายุ 12 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีภูมิลำเนาอยู่อำเภอโนนห้อ จังหวัดน่านสาเหตุที่เข้าเรียน เนื่องจากปัญหาครอบครัว อยู่กับบิดาและมารดา มีฐานะยากจน บิดา มารดาประกอบอาชีพรับจ้างพ่นยากำจัดศัตรูพืช อาศัยห้องแฉวของคนงาน มาเรียนที่นี่มาราคาป่วย หนักเป็นโรคภูมิแพ้ มีอาการทางผิดหนังและพิการ หมอบอกว่า มีสารพิษสะสมในร่างกายมาก อยู่

บ้านไม่ค่อยได้เรียนหนังสือ เพราะต้องค่อยดูแลมารดา บิดาติดสุราหาเงินได้ ก็เอาไปคืนสุรา เมียและลูกต้องอดมีอกินมือ บางครั้งต้องขอข้าวเพื่อบ้านกินประทังชีวิต บิดาไม่ค่อยดูแลสนใจ แม่มักหาเรื่องทะเลาะตบติดต่อ บิดามักทำร้ายเด็กหญิงวอ จนบิดาหนีจากการดูแลและทอดทิ้งน้องอีกคนที่ยังไม่ได้มาเรียนที่นี่ เพราะต้องค่อยดูแลแม่ และไม่ได้ไปเรียนโรงเรียน จนกระทั่งแม่เสียชีวิตจึงไปเรียนเพื่อนมาดู งานศพของมารดาที่ไม่เห็นหน้าบิดา หลังจากมาศพมารดาแล้ว โรงเรียนสงเคราะห์หันน่าสนใจรับน้องมาเข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

พฤติกรรมของที่อยู่ในโรงเรียน เข้ากับเพื่อนในชั้นเรียนได้ มีความสนใจในการเรียนน้อย สมาร์ตสั้น ร่าเริงแจ่มใส คุยเก่ง กล้าพูด กล้าทักทาย กล้าแสดงออก ให้ความร่วมมือและค่อยช่วยเหลือโรงเรียน เนื่องจากไม่ได้กลับบ้าน เพราะบิดาไม่อยู่บ้านต้องอยู่ในความดูแลของโรงเรียน

บันทึกชีวิตของข้าพเจ้าเด็กหญิงวอ

“ตอนที่ฉันอยู่บ้านรู้ว่าชีวิตฉันยากจนมาก บ้านของฉันมุงด้วยใบจาก รอบบ้านใช้ไม้ไผ่ล้อมที่นอนมีเลื่อยกับหนอง และผ้าห่มผืนบางๆ ฉันต้องนอนกันถึง 4 คน มีพ่อแม่ น้องและฉัน รอบบ้านมีหมู่บ้านรกร้างไปหมด เวลาที่ฉันจะไปโรงเรียน ฉันจะไปรอรถที่หน้าบ้าน บางครั้งถ้าแม่ฉันป่วย ฉันต้องขาดเรียนเพื่อดูแลแม่ เพราะพ่อของฉันติดเหล้า และน้องยังเล็กอยู่ เพราะฉันโถแล้ว ตอนที่ฉันยังเป็นเด็กอายุ 2 ขวบ พ่อพาฉันกับน้องไปเชียงใหม่ เพราะพ่อทำงานอยู่ที่เชียงใหม่จึงพาฉันกับน้องไปอยู่ด้วย ฉันไม่ได้เรียนหนังสือ ฉันไปอยู่เชียงใหม่ 11 ปี ก็กลับมาบ้านฉันได้เรียนหนังสือ ชั้นประถมศึกษาตอนต้นอายุ 12 ปี อยู่โรงเรียนแห่งหนึ่งใน อ.นาน้อย จนถึงชั้นป.4 ครูพาฉันมาที่โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน ฉันดีใจมากที่จะได้ไม่ต้องเป็นภาระของคุณพ่อคุณแม่ ฉันมาอยู่โรงเรียน ฉันก็ช่วยงานครูต่างๆ ตอนฉันอยู่ป.4 เทอม 2 คนในหมู่บ้านก็มาหาฉัน และบอกฉันว่า แม่ฉันเสียแล้ว ฉันเสียใจมาก และฉันก็กลับบ้านไปร่วมพิธีสุดยอดธิดรมศพของแม่ พ่อมาศพแม่เสร็จฉันก็กลับมาที่โรงเรียนตั้งแต่แม่ฉันเสีย พ่อไม่เคยมาหาฉันอีกเลย จนถึงปัจจุบัน ตอนแม่เสียคุณครูรับน้องฉันมาอยู่ด้วย ตอนปิดเทอมฉันก็ไม่ได้กลับบ้าน ฉันก็ช่วยงานโรงเรียนในช่วงปิดเทอม โรงเรียนก็ให้เงินเป็นค่าขนมเล็กๆ น้อยๆ คุณครูก็พาฉันของฉันไปบัวที่วัดในตัวเมืองในจังหวัดน่าน ฉันอยู่โรงเรียนคนเดียว ฉันเทลงมาก ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีฉันคนเดียวที่ไม่ได้กลับบ้านตอนปิดเทอมทุกปี ฉันคิดถึงบ้านมาก บางครั้งก็ร้องไห้ มีอยู่วันหนึ่งตอนฉันมีอายุครบ 15 ปี คุณครูหอพาฉันไปถ่ายบัตร ฉันได้เวลาไปอาสาหน้าทะเบียนที่บ้าน ฉันดีใจมากที่ได้กลับมาบ้านอีกครั้ง ฉันบอกครูว่าฉันอยากอยู่บ้าน ในตอนปิดเทอมเหมือนคนอื่น ครูก็ไปคุยกับป้า แต่ป้าไม่ยอมรับฉัน พ่อก็ไม่รู้ไปอยู่ที่ไหน น้ำใจกว่า พ่อฉันหนีไปที่ไหนไม่รู้ ตั้งแต่ตอนที่แม่ของฉันเสียแล้ว ฉันเสียใจมากที่ไม่มีใครยอมรับฉัน และพ่อก็ไม่อยู่ด้วย ฉันรู้สึกว่าฉันขาดพ่อและแม่ แต่คุณครูทุกคนที่โรงเรียนก็ให้ความอบอุ่นแก่ฉันมาโดยตลอด บางครั้งฉันนึกน้อยใจในตนเอง เพราะฉันเห็นคุณพ่อคุณแม่ของคนอื่นเข้ามาหาลูกเขา ฉันรู้สึกอย่างมีแบบนั้นบ้าง ในวันแม่ฉันก็ไม่มีแม่ให้ไว้ ฉันก็คาดอุณหภูมิไปที่วัดคุณครูแทนแม่ของฉัน

อยู่'โรงเรียนลันก์รับเข้าทางคุณครูซักผ้าให้คุณครูได้วันละ 15 บาท เป็นค่าขนม ลันมีความรู้สึกว่าโรงเรียนนี้เปรียบเสมือนบ้านของลัน ลันสามารถอยู่'โรงเรียนได้อ่าย่างมีความสุข โดยไม่คิดเรื่องเก่าๆ อีกเลย"

ปัญหาเด็กกำพร้า ถูกทอดทิ้ง ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เป็นผลพวงมาจากการครอบครัวแตกแยก ผลกระทบจากโรคเอดส์ ซึ่งนับวันจะยิ่งมีมากขึ้น

จากข้อมูลสาเหตุของความด้อยโอกาสจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่มาจากการสภาพปัญหาในครอบครัว ความไม่พร้อมของบิดามารดา ความรุนแรงและความยากไร้ในครอบครัว การหย่าร้าง การเสียชีวิตของบิดามารดา การถูกกระทำโดยคนในครอบครัวหรือคนใกล้ชิด และการติดเชื้อเอดส์ บทเรียนเหล่านี้ทำให้เราพึงต้องมุ่งไปพัฒนาที่ตัวครอบครัวและชุมชน พร้อมๆ กับการพัฒนาเด็กและเยาวชนด้วยการสร้างครอบครัวให้เข้มแข็ง สร้างภูมิคุ้มกันทางครอบครัวให้เกิดขึ้นในสังคม เพื่อป้องกันปัญหามากกว่าที่จะแก้ไขปัญหา เพราะความบอบช้ำทางจิตใจนั้นยากเกินกว่าที่จะเยียวยาได้

5.1.4 การสำรวจข้อมูลเด็กด้วยโอกาสในโรงเรียนจังหวัดน่าน

จากการศึกษาเด็กด้วยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน พบร่วมเด็กที่เข้ามาสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียนบางส่วนยังไม่ได้เป็นเด็กด้วยโอกาสที่แท้จริง ในขณะนี้ยังมีเด็กด้วยโอกาสอีกมากที่ต้องการโอกาสแต่ไม่ได้โอกาสนี้ โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่านร่วมกับทีมวิจัยประชาคมด้านเด็กจึงได้สำรวจเด็กด้วยโอกาสในระบบทางการศึกษาในจังหวัดน่านจำนวน 13 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ เพื่อสำรวจข้อมูลเด็กด้วยโอกาสในจังหวัดน่านในระบบการศึกษา เพื่อนำไปเป็นฐานข้อมูลเด็กด้วยโอกาสที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือจากองค์กรหรือหน่วยงานใดๆ โดยส่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองไปทุกโรงเรียนในจังหวัดน่าน แล้วรวมแบบสอบถามที่ส่งกลับมาคัดแยกประเภทของความด้อยโอกาสของนักเรียน

ผลการสำรวจเด็กด้วยโอกาส พบร่วมจากการส่งแบบสอบถามไปจำนวน 394 ชุด ไปที่โรงเรียนในจังหวัดน่าน จำนวน 394 โรงเรียน 13 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ได้ส่งแบบสอบถามกลับจำนวน 389 โรงเรียน ดังนี้

5.1.4.1 จำนวนเด็กด้วยโอกาสในโรงเรียน

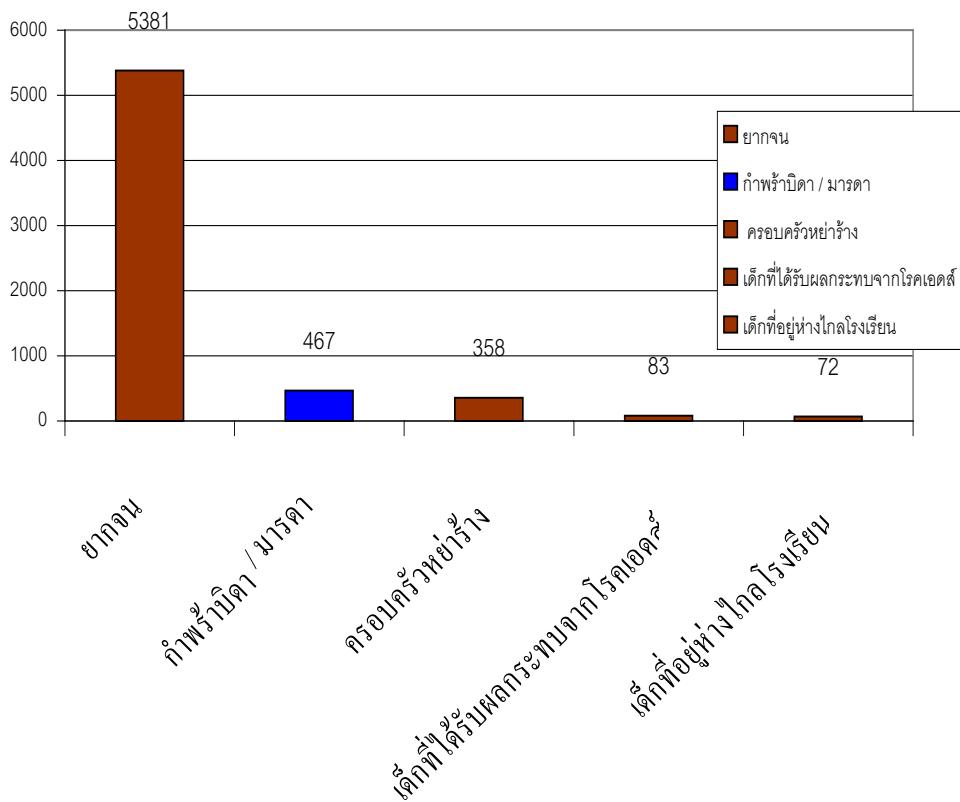
พบร่วมจำนวนเด็กด้วยโอกาสทั้งหมด 6,361 คน เป็นชายจำนวน 3,218 คน เป็นหญิงจำนวน 3,143 คน และจากการสำรวจสภาพของครอบครัวพบว่า ร้อยละ 84.59 เป็นครอบครัวที่อยู่ในสภาพยากจน, ร้อยละ 7.34 เป็นครอบครัวที่พ่อหรือแม่เสียชีวิต, ร้อยละ 5.62 ครอบครัวแตกแยก, ร้อยละ 1.31 เป็นเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์, ร้อยละ 1.14 เป็นเด็กที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 53 และแผนภูมิ 9

ตารางที่ 53 แสดงจำนวนเด็กด้วยโอกาสในจังหวัดน่านจำนวนตามประเภท ปีพค. 2547

ลำดับที่	ประเภทของเด็กด้วยโอกาส	จำนวน	ร้อยละ
1	ยากจน	5,381	84.59
2	กำพร้าบิดา / มารดา	467	7.34
3	ครอบครัวห่วยร้าง	358	5.62
4	เด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์	83	1.31
5	เด็กที่อยู่ห่างไกลโรงเรียน	72	1.14
	รวม	6,361	100

แผนภูมิที่ 9 แสดงจำนวนและประเภทเด็กด้อยโอกาสปีพ.ศ. 2547

ประเภทของเด็กด้อยโอกาส

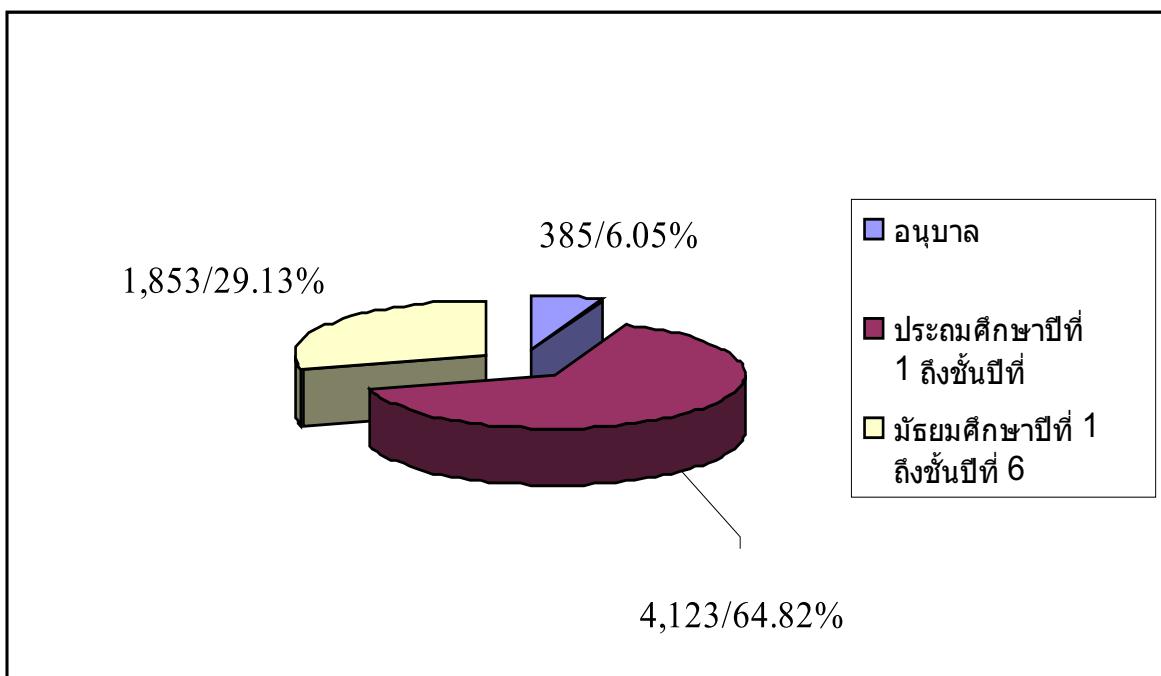

5.1.4.2 เด็กด้อยโอกาสที่ข้อความช่วยเหลือจากศูนย์ด้อยโอกาสปี 2547

เด็กด้อยโอกาสที่ข้อความช่วยเหลือจากศูนย์ด้อยโอกาส สำรวจน ณ 30 มิถุนายน 2547 มีทั้งสิ้นจำนวน 6,361 คน เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอพบว่า อำเภอปัวมีจำนวนมากที่สุด 1,377 คน คิดเป็นร้อยละ 21.65 รองลงมาได้แก่ อำเภอเวียงสา มีจำนวน 926 คน คิดเป็นร้อยละ 14.56 อำเภอเมืองมีจำนวน 814 คน คิดเป็นร้อยละ 12.79 อำเภอท่าwang มีจำนวน 610 คน คิดเป็นร้อยละ 9.59 และอำเภอเฉลิมพระเกียรติมีจำนวน 590 คน คิดเป็นร้อยละ 9.27 รายละอี้ดัดแปลงในตารางที่ 53

เมื่อจำแนกตามระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมมีจำนวนมากที่สุดตั้งแต่ ประถมปีที่ 1 ถึงชั้นประถมปีที่ 6 มีจำนวนทั้งสิ้น 4,123 คน คิดเป็นร้อยละ 64.82 รองลงมาเป็นเด็ก ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,853 คน คิดเป็นร้อยละ 29.13 และ ระดับอนุบาล 1 ถึงอนุบาล 2 มีจำนวน 385 คน คิดเป็นร้อยละ 6.05 รายละอี้ดัดแปลงในตารางที่ 54

แผนภูมิ 10 แสดงจำนวนร้อยละเด็กด้อยโอกาสที่ขอความช่วยเหลือจำแนกตามระดับชั้น

ตราสารที่ 54 แสดงจำนวนเดือนต่อๆ กันของจำนวนช่วงรายเดือนของค่าเสื่อม ว.ส. 2547

สรุปผลการสำรวจน้ำเดือนต่อๆ กันของค่าเสื่อมช่วงของตัวอย่างเดือนต่อๆ กัน วันที่ 30 มิถุนายน 2547

วันเดือนปี	จำนวน												ค่าเสื่อม						รวม
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ار.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	
จำนวน 1	5	6	0	8	8	16	22	10	5	0	0	0	5	9	0	0	0	0	119
จำนวน 2	20	22	6	14	14	28	26	22	10	6	8	0	0	0	0	0	0	0	266
ประมาณศึกษาปีที่ 1	36	32	16	8	48	46	52	34	38	24	52	44	6	8	2	1	16	17	639
ประมาณศึกษาปีที่ 2	27	29	14	20	62	54	64	56	33	27	35	14	9	10	1	2	12	13	624
ประมาณศึกษาปีที่ 3	39	33	25	24	57	60	79	101	25	29	41	42	7	10	0	3	19	21	735
ประมาณศึกษาปีที่ 4	46	38	26	42	60	56	55	67	52	45	18	12	5	6	2	1	17	13	674
ประมาณศึกษาปีที่ 5	40	42	28	22	70	59	68	67	31	38	35	37	14	9	3	0	24	26	732
ประมาณศึกษาปีที่ 6	43	31	35	31	56	44	69	60	51	34	28	24	10	12	1	2	33	25	719
ประมาณศึกษาปีที่ 1	20	31	16	7	36	28	131	78	30	39	4	8	8	4	0	0	39	72	607
ประมาณศึกษาปีที่ 2	25	33	18	11	42	33	53	71	16	17	0	0	5	4	0	0	46	42	500
ประมาณศึกษาปีที่ 3	28	31	4	6	21	21	59	45	13	14	4	7	2	7	0	0	16	12	322
ประมาณศึกษาปีที่ 4	27	28	0	0	30	0	10	20	0	2	0	0	2	4	0	0	19	34	191
ประมาณศึกษาปีที่ 5	13	18	0	0	0	0	11	27	0	0	0	0	2	4	0	0	17	18	129
ประมาณศึกษาปีที่ 6	16	55	0	0	0	1	2	6	2	3	0	0	1	5	0	0	0	0	104
รวม	385	429	188	185	504	422	697	680	323	287	223	196	71	83	9	9	275	315	6361
	814	373	926	1377	610	419	154	18	590	268	58	158	36	134	426	426	6361		

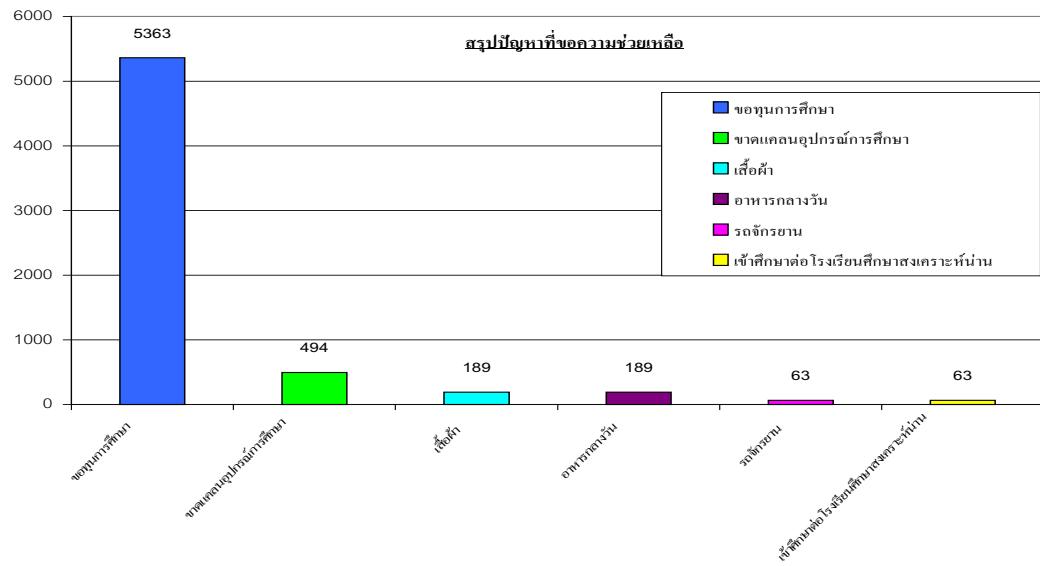
5.1.4.3 ปัญหาและความต้องการที่เด็กขอความช่วยเหลือ ปี พ.ศ. 2547

จากการสำรวจโดยแบบสอบถามทั่วจังหวัดน่านและประมวลสรุปปัญหาที่เด็กขอความช่วยเหลือ พบว่า ปัญหาที่เด็กต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด ได้แก่ การขอทุนการศึกษา มีจำนวน 5,363 คน คิดเป็นร้อยละ 84 รองลงมา ได้แก่ ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา จำนวน 494 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ปัญหาต้องการเสื้อผ้า จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ปัญหาต้องการอาหารกลางวันจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 55 และแผนภูมิที่ 11

ตารางที่ 55 แสดงปัญหาและความต้องการที่ขอความช่วยเหลือ ปี พ.ศ. 2547

ลำดับที่	ปัญหาที่ขอความช่วยเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
1	ขอทุนการศึกษา	5,363	84
2	ขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา	494	8
3	เสื้อผ้า	189	3
4	อาหารกลางวัน	189	3
5	รถจักรยาน	63	1
6	เข้าศึกษาต่อโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน	63	1
	รวม	6,361	100

แผนภูมิที่ 11 แสดงปัญหาและความต้องการที่ขอความช่วยเหลือปี พ.ศ. 2547

จากข้อมูลการสำรวจและการศึกษาในกลุ่มเด็กด้อยโอกาส จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มเด็กด้อยโอกาสอยู่สังคมนี้อีกจำนวนมากเพียงแต่เด็กเหล่านี้จะเข้าถึงโอกาสที่หน่วยงาน/องค์กรให้การสนับสนุนหรือไม่ ยังมีเด็กด้อยโอกาสอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการ/การช่วยเหลือที่สังคมมีอยู่ และเด็กด้อยโอกาส ก็ยังกลัว ยังไม่กล้าที่จะเข้าไปขอความช่วยเหลือ ที่สำคัญหน่วยงาน/องค์กรด้านเด็กเองก็เข้าไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้

5.2 การศึกษาเด็กชาวเขาอุบัติภัยไปบวชที่วัดสว่างภพ

5.2.1 สว่างภพทำอะไร ? โรงงานสามเณรมัง วัดสว่างภพ ?

ปลายปี 2546 รายการทีวี “ทำพิดอย่าแพลล” ทางสถานีโทรทัศน์ ไอทีวี ได้นำเสนอภาพข่าว ตอน “โรงงานสามเณรมัง” เนื้อหาเกี่ยวกับ เด็กชาวเขาผ่านมัง อุบัติภัยไปบรรพชาเป็นสามเณรที่วัดสว่างภพ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กมังจากจังหวัดน่าน ปัญหาที่เกิดขึ้น คือสามเณรมังที่วัดสว่างภพ มี สภาพความเป็นอยู่劣悪ร้าย (ตามภาพข่าวที่เสนอทางหน้าจอทีวี) และทางวัดได้อาสาสามเณรในการแสวง หาผลประโยชน์ เกิดเป็นที่เคลื่อนแกลงสังสัยของสังคม หลังจากนั้น โรงเรียนปริยัติธรรมของวัดสว่างภพ ได้ถูกบุคคล เด็กชาวเขาผ่านมังจังหวัดน่านเก็บสองร้อยคนที่เคยเป็นสามเณรอยู่ที่วัดสว่างภพ ได้เดินทาง กลับบ้านส่วนใหญ่ได้กลับเข้าเรียนที่โรงเรียนในชุมชนและผู้ปกครองต่างก็ได้รับความเดือดร้อน จากการ ที่ลูกชายกลับมาอยู่ด้วย อันทำให้ภาระที่เคยถูกทางวัดแบ่งเบาลงไป ได้กลับมาเป็นภาระใหม่เป็น การเริ่มต้นความเดือดร้อนครั้งใหม่ ปรากฏการณ์ครั้งนี้เป็นตัวสะท้อนภาพจริงอีกด้านหนึ่งของสังคมชุม ชนชาวมังน่าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านครอบครัวชาวมัง ด้านการศึกษา ด้านศาสนา ความเชื่อ ด้านทัศนคติ ฯลฯ

เพื่อให้ “รู้” ถึงความจริงของปัญหาที่ลึกกว่าเดิม และเพื่อจะได้ให้ “การช่วยเหลือ” แก่ครอบ ครัวชาวมังที่ประสบปัญหาดังกล่าว ได้อย่างทั่วถึงทันท่วงที ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัด น่าน ร่วมกับทีมวิจัยประชาคมด้านเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน จึงได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลปัญหาเด็ก ชาวเขาผ่านมัง ที่อุบัติภัยไปบรรพชาเป็นสามเณรที่วัดสว่างภพในช่วงปลายเดือนมิถุนายน 2547 และนำ สรุปการการประชุมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ที่ตั้งชื่อว่า “คลี่ข่าย-คลายปม ปัญหาสามเณรมังจากวัด สว่างภพ”

5.2.2 สภาพปัญหากรณีเด็กชาวเขาวัดสว่างภพ

เหตุการณ์การพาตัวเด็กชาวเข้าไปบวชเรียนวัดสว่างภพเริ่มตั้งแต่ปี 2544 เริ่มจากเหตุการณ์ที่ มีคนจากวัดสว่างภพมาชักชวนเด็กในหมู่บ้าน พร้อมรบกวนเด็กในพื้นที่ทางตอนเหนือของจังหวัดน่าน เช่น บ้านร่มเกล้า น้ำสอด น้ำรี น้ำคำช้าง เชียงกลาง ห้วยละพี ปางเปี้ย ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาผ่านมังทั้งหมด สาเหตุอันดับแรกที่เด็กไปเรียนที่สว่างภพพบว่าคนที่ไปอยู่ก่อนแล้วกลับมาแล้วให้คนในหมู่บ้านว่าที่วัด สว่างภพมีความเป็นอยู่ที่ดี ได้เรียนหนังสือพร้อมทั้งได้รับอาหาร ทั้งนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพทำไร่และรับจ้าง มีฐานะ ค่อนข้างยากจน มีลูกจำนวนมาก ทำให้มีลูกที่ต้องส่งเสียในการเรียนต่อหลักศึกษา ประกอบกับอาชีพทำไร่ ทำให้ต้องไปนอนในไร่ค้างหลอยๆ เดือน ทำให้ไม่มีเวลาที่จะดูแลลูกของตนเอง จึงต้องการให้ลูกได้เรียน ฟรีในที่ดีๆ เพื่อช่วยลดภาระของครอบครัว อย่างไรก็ตามผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยเห็นสภาพความเป็น อยู่ที่วัดสว่างภพ แต่จากการชักชวนของคนจากวัดสว่างภพและคนในชุมชนที่

เคยไปมาก่อนแล้ว จึงคิดว่า่าน่าจะมีความเป็นอยู่ที่ดี และคิดว่าการที่เด็กไปอยู่ต่างถิ่นจะทำให้สนใจเรื่อง การเรียนมากกว่าอยู่กับบ้าน จึงได้ส่งลูกไปป่วยเรียน โดยที่ไม่บอกให้ครู และทางโรงเรียนทราบ มีบางส่วนที่ครูตามกลับมาได้

เมื่อนำเด็กไปถึงวัดสว่างภพ จะให้เด็กบวชโดยทำพิธีแบบจ่ายๆ หลังจากนั้นจะให้สามเณรที่บวช ใหม่ออกบิณฑบาต ซึ่งของที่ได้จากการบิณฑบาตจะเอามารวมกัน มีการแบ่งเงินที่ได้ให้เด็กส่วนหนึ่ง อุปกรณ์ทั้งหมดจะแบ่งไว้ ส่วนไหนที่ขายได้จะขายให้ร้าน ที่ไม่พอยากรักษาเงินเด็กไว้ เด็กเหล่านี้ ไม่มีโอกาสสรับทราบแต่จะได้เฉพาะอาหารสดๆ เท่านั้น อาหารแห้งก็จะได้รับบ้าง ด้านการเรียน โรงเรียน มีสภาพทรุดโทรม จำนวน 3 หลัง มีครุจั่งสอน มีอุปกรณ์การเรียนและโต๊ะเก้าอี้ไม่ครบ หลักฐานการเรียนไม่มี (ป02 / ป04) สมุดบันทึกสุขภาพไม่มี ด้านการเรียนการสอน ตอนเข้าเป็นวิชาคณิตศาสตร์และ อังกฤษ ตอนบ่าย เรียนเฉพาะสังคม วิทยาศาสตร์ นอกนั้นให้เด็กทำกิจกรรมอื่นหรือปล่อยเด็กให้เล่น เวลาเข้าพรมอาจจะส่งเด็กไปที่วัดธรรมกาย จะได้รับปัจจัยรูปละ 1,000 บาท ออกพรมรูปละ 700-800 บาท เป็นปัจจัยภายในการศึกษา เหตุนี้จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญเด็กไปป่วยมากขึ้น เพราะอาหาร มีความเป็นอยู่ที่ดี มีเงิน มีอุปกรณ์การเรียน ซึ่งอยู่จังหวัดน่านไม่ได้รับการช่วยเหลือตามความต้องการของเด็ก

หลังจากวัดสว่างภพเกิดปัญหาเป็นจ่าวางสื่อมาล่น ทำให้วัดสว่างภพถูกทางการตรวจสอบ และถูกปิดลง ทำให้เด็กขาดช่วงสว่างภพได้กลับมาอยู่บ้านเกิดในจังหวัดน่าน ซึ่งในระยะแรกพบว่าไม่มีหน่วยงานเข้ามาช่วยเหลือมากนัก ต่อมาโรงเรียนในชุมชนและโรงเรียนปริยัติธรรมในพื้นที่ได้รับเอารส่วนให้เข้าเรียนต่อ แต่ต้องเรียนชั้นเดิม ทำให้ต้องเสียเวลาในการเรียน เพราะไม่มีหลักฐานการศึกษาจากวัดสว่างภพ และมีผลการเรียนที่อ่อนบางส่วนได้ไปมีครอบครัวใหม่ มีเพียงไม่กี่คนที่ยังคงอยู่ที่วัดสว่างภพ จากการที่เด็กกลับมาอยู่กับครอบครัวทำให้เป็นภาระของครอบครัวในการที่เลี้ยงดูและส่งเรียนหนังสือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่เลี่ยงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพราะถูกไม่ได้เรียนตามที่คาดหวัง แต่บางครอบครัวรู้สึกเจ็บๆ นอกจากนี้ส่วนใหญ่ยังคิดว่าหากมีหน่วยงาน หรือวัด หรือโรงเรียนใด มาชักชวนเด็กไปเรียนพรี มีความเป็นอยู่ที่ดีก็จะยังส่งเด็กไปเรียน เพราะต้องการลดภาระของครอบครัว และเห็นว่าไม่มีทางเลือกอื่นที่ดีกว่านี้ แต่บางครอบครัวจะไม่ยอมส่งลูกไปอีก เพราะกลัวเกิดเหตุการณ์เหมือนครั้งนี้

สำหรับต้องการความช่วยเหลือนั้น ส่วนใหญ่ต้องการให้ช่วยเหลือด้านทุนการศึกษา การเรียนพรี มีอุปกรณ์การเรียนพร้อม มีเครื่องอุปโภคบริโภค เนื่องจากฐานะครอบครัวยากจน ยังมีบุตรที่เรียนอยู่อีก บางส่วนต้องการเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์น่าน หรือโรงเรียนปริยัติธรรมในพื้นที่ และให้รัฐบาลช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายให้กับครอบครัวด้วย

ผลการสำารงชื่อใหม่ของจังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

3. ແຜນ	1. ຕະຫຼາມ	1. ປະປະ	6	22	25	ທ່ານ, ຮັບຊັງ	6,590	9	4-5	ເທິກສ່ວນໃໝ່ເບີ້ງ ເຕີເຮັດຍ ຕ່ອ, ເນື້ອ 4 ດັນໄຟຕົກະບ ຕ່ອ, ອື່ບ 2 ດັນ ແນ່ງເກົ່າ, ວິສັດສີໄອຍາກໃຫ້ດ ກາຮັບມືລົດຂາດກົວດ	ອຍາກໃຫ້ບຸກຮົມບ່ອນບ່ອນພິນ ສິນ, ໃຫ້ການຈົ່ງເຫັນມາດູແລດ້ານ ກາງສຶກຂາ, ດົກໄຫ້ເຕີກິດບໍານ ເຮັດຍ
	2. ໂໝາເຈີບຸກສຸກ	14	1	1	ທ່ານ	6,000	-	-	ມີເງິນປັນດາກວະທະ ເຕີ ຢັ້ງອຸ່ນຫຼັກສົງກາພ	ອຍາກໃຫ້ບຸກຮົມບ່ອນບ່ອນພິນ ສິນ, ໃຫ້ການຈົ່ງເຫັນມາດູແລດ້ານ ກາງສຶກຂາ, ດົກໄຫ້ເຕີກິດບໍານ ເຮັດຍ	
4. ເຮັດຍສາ	1. ແມ່ນ້ຳມືນ	1. ແກ້ວຍນິຈິງ	7	2	4	ທ່ານ ໜ້າ	18,000 35,000	2	2	ໜ້າ ໄດ້ຮັບກາງ ໜ້າ ພະນັກ ຕະນິ້ນສື່ສົ່ງໄດ້ ເຮັດຍ	ອຍາກໃຫ້ການຈົ່ງເຫັນມາດູແລດ້ານ ກາງສຶກຂາ, ທາກນີ້ວັດສິນທີກ່ອງນໍາ ໄປປຽງເສີຍພວິກົດສິນໄປເປົກ
ຮວມ 4 ຄຳໄກ	6 ຕໍ່າດ	10 ພົມປານ	-			116	144				
<ul style="list-style-type: none"> ● ເງື່ອນຫຍາກຮ້າງວັດ 150 ດຣ ● ຜົກກາສ້າງວັດ 144 ດັນ 116 ດັນປະກັນ 10 ແນ່ງການ 6 ຕໍ່າດ 4 ດຳນາກ 											

ທີມາ : ຕຸນຍົ່ວໜົນແລະສົງຄວາມໜົກງົງຫວັດນໍາໄນ, ມິດຸນາມຍຸນ 2547

5.2.3 บทเรียนกรณีเด็กมัธยมี่น่ากับปัญหาด้วยวัสดุ

ปัญหากรณีวัสดุ สะท้อนถึงภาพความพยาบาลของครอบครัวของเด็กมัธยมี่ ที่ต้องการให้ลูกหลานได้เรียนจบการศึกษา ในขณะที่ฐานะครอบครัวยากจน มีบุตรมาก เป็นภาระในการเลี้ยงดู เมื่อมีสถาบันทางศาสนามาช่วยโอบอุ้มรับช่วยเหลือดูแล ให้การศึกษา จึงยินยอมส่งลูกให้ไปบรรพชาเป็นสามเณร หวังในทางหนึ่งว่า พุทธศาสนา จะช่วยกล่อมเกลาจิตใจ สร้างความดีงามให้แก่บุตรชายคนองทางด้วยวัสดุของ ในระยะแรกๆ น่าจะประมาณเกือบ 10 ปี ที่ผ่านมา ยังไม่มีปัญหาในการดำเนินการแต่อย่างใด เพิ่งมาประสบภาวะวิกฤติ ความเสื่อม ตามที่คาดเป็นข่าว อย่างไรก็ตาม ยังมีเด็กมัธยมี่จำนวนไม่น้อยที่จบการศึกษาจากวัสดุ ในระดับมัธยม ได้ทำงาน มีครอบครัวแล้ว มีบางคนเรียนต่อชั้นปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเปิด ฉะนั้นหากจะกล่าวโดยวัสดุว่าควรร้ายฝ่ายเดียว เพียงเพราะข่าวปัญหาที่เกิดขึ้น อาจจะไม่เป็นธรรมกับทางด้วย

แรงผลักที่ทำให้เด็กต้องไปสวัสดิ์

- ครอบครัวยากจน เท่าที่ดูรายได้ต่ำกว่า 2 หมื่นบาทต่อปี แต่ที่บ้านปางแกะ ณ พฤกษ์รายได้เฉลี่ย 5 – 6 หมื่นบาทต่อปี หากเทียบกับชาวเขาด้วยกันถือว่าสูงมาก
- มีลูกหลายคน ครอบครัวมัธยม โดยเฉลี่ยแล้วในอดีตมีลูกมากถึง 8-9 คนต่อครอบครัว ช่วงเวลาหลังจนถึงปัจจุบันได้ลดลงเหลือประมาณ 4.5 คน / ครอบครัว ลดลงกว่าครึ่ง คิดว่าข้างลดไม่พอหากพ่อทางครอบครัวก็คงไม่ส่งให้ลูกไปที่อื่น
- เด็กอยู่บ้านไม่ตั้งใจเรียนเกเร สาเหตุเกี่ยวโยงกันก็คือครอบครัวมีภาวะต้องเลี้ยงดูลูก เพราะลูกมากนั้นเอง ปัจจุบันยังมีบางครอบครัวมีลูก 8-9 คน
- พ่อแม่ต้องไปไร่ทำสวน ไม่มีเวลาดูแลลูก หรือดูแลได้ไม่ทั่วถึง เพราะลูกเยอะ

แรงดึงให้เด็กไป

- วัสดุส่งคนมาหาและรับเด็กถึงบ้าน
- วัดให้เรียนฟรี ไม่ฟรีไม่ไป ลำบากอย่างไรก็ต้องไป เพราะไม่เสียเงิน
- เพื่อน ญาติ พี่น้องไป กลับมาซักชวนไป เพราะไปแล้วได้ดี บางครั้งก็ไม่ได้อาศัยอยู่ในวัดแต่อยู่ข้างๆ เห็นว่า วัดสวัสดิ์ให้เด็กได้เรียนฟรีก็มาซักชวนญาติพี่น้องถึงบ้านที่จังหวัดน่าน
- เด็กได้มีโอกาสได้เรียนสูง เด็กผ่านวัดสวัสดิ์มาสำเร็จเรียนปริญญาตรี อยู่มหาวิทยาลัยรามคำแหง แสดงว่าไม่ใช่เพียงรับเด็กเข้าไปอยู่มีนานแล้ว ที่ผ่านมาจัดก็ทำประโยชน์มาก่อน อาจจะเกิดปัญหามาตอนหลังเชื่อว่าเด็กจะมีโอกาสได้เรียนสูงมีอาชีพการทำงานที่ดี
- มีศาสนาช่วยกล่อมเกลาจิตใจ เพราะเด็กอยู่ที่นี่เกเร ไม่เชื่อฟัง

หากมองมุมของปัญหา อยู่ที่การตัดสินใจของผู้ปกครอง ไม่ว่าจากความจำเป็นในครอบครัว ผสมกับการถูกขัง ทางโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน น่าจะมีส่วนในการเฝ้าระวัง เดือน กั้ย และให้ข้อมูลที่ถูกต้องประกอบการตัดสินใจ ไม่ให้เสี่ยงต่อการถูกขัง ถูกล้อลง หรือเกิดปัญหา ตามมาในภายหลัง ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นคือ ยังมีอีกหลายชุมชนที่เกิดเหตุการณ์มีผู้มาขังไว้ไปเรียนนอก ชุมชน บางแห่งให้ไปเรียนไกลถึง โรงเรียนป่อนaise ของชุมชนนุสลิน ทางจังหวัดชายแดนภาคใต้ ก็มี ไม่ใช่เพียงแค่ด้วยความต้องการที่จะไปเรียน แต่ส่วนใหญ่เป็นเด็กชาวมั่งคั่น ไปเป็นสามเณร ทราบมา ว่าบ้านที่เด็กๆ อาศัยมีวัดบางแห่งที่ได้กระทำการเช่นนี้ เพียงแต่ยังไม่มีปัญหาร้ายแรงเกิดขึ้น และยังไม่ตอกเป็นข้อห้าม กรณี ของด้วยความต้องการที่จะไปเรียน ให้เห็นในลักษณะของภูเขาหน้าแข็งที่โผล่พ้นน้ำมาน่าท่านนั้น นอก จากนี้จากการสอบถามผู้ปกครองบางส่วนยังให้คำตอบว่า หากมีทางวัดได้ หรือที่อื่นได้ รับลูกไปเรียน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ก็ยินดีจะให้ไปอีก บ่งบอกถึงการไม่มีทางเลือก ทางออกที่ดีของพ่อแม่ ดูเหมือน การให้ลูกได้รับการศึกษาที่ดี จะไม่ใช่แค่ค่าใช้จ่ายเดือนเดียว แต่เป็นเพราะต้องการปลดเปลี่ยนภาระในการ เลี้ยงดูบุตร ซึ่งมีจำนวนมาก เรียกว่า จะให้ลูกเรียนที่ไหนก็ได้ ขอให้ พรี หากเป็นเช่นนี้ การเรียนในชุมชน ก็คงไม่แก่ปัญหาอะไร หากเด็กยังต้องกลับมายังบ้านเดิม แต่ตอกเป็นภาระในการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ดัง นั้นกระบวนการปกป้องคุ้มครองเด็กและการดูแลพัฒนาเด็กของเรา จึงต้องมุ่งในเชิงโครงสร้างทาง สังคมและครอบครัวด้วยว่าจะมีกระบวนการป้องกันปัญหาเหล่านี้อย่างไร นอกจากนี้จากบทเรียนของวัด สร้างภาพพจน์ว่าการให้การดูแลช่วยเหลือและการคุ้มครองเด็กหลังเกิดเหตุการณ์ยังไม่สามารถทำได้ทัน ท่วงที่และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กกรณีฉุกเฉินอาจจำเป็น ต้องมีการวางแผนบุคลากร การช่วยเหลือนี้ให้มีประสิทธิภาพและสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมความทันสมัย จังหวัดน่าน ร่วมกับทีมวิจัยประชาคมด้านเด็กจึงได้ร่วมกันจัด เวทีคุลีข่าย-คล้ายปม ขึ้น เพื่อนำข้อมูลจากเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้ปกครองของเด็กวัดสร้างภาพจำนวน 150 คน ในพื้นที่ 4 อำเภอ 6 ตำบล 10 หมู่บ้าน คืนให้กับกลุ่มองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ได้รับ ทราบสถานการณ์ปัจจุบันในพื้นที่และเพิ่มเติมข้อมูลเพื่อให้เกิดความสมมูลร่วม ครอบคลุมตามประเด็นที่ ได้ต้องการ รวมถึงกำหนดแนวทางในการช่วยเหลือเด็กสร้างภาพร่วมกันต่อไป คุณเข้าร่วมประชุม จำนวน 30 คน จากกลุ่มองค์กรหน่วยงานทั้งภาครัฐ องค์กรชุมชน กลุ่มแกนนำในพื้นที่ สรุปผลการจัดเวทีทำให้ แต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ องค์กรศาสนา โรงเรียน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และผู้ปกครอง ได้มาแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน และได้เห็นช่องทางความช่วยเหลือเด็ก รวมทั้งทำให้เกิดกลไก การทำงานร่วมกันในการที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กทั้งกรณีที่วัดสร้างภาพที่เกิดขึ้นมาแล้วและป้อง กันปัญหาอื่นๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต แม้ว่ารูปธรรมของการทำงานยังเป็นเพียงเริ่มต้น แต่เรา ประชาคมเช่นนี้ทำให้หลายฝ่ายได้มารู้จักกัน รับรู้ปัญหาร่วมกัน และพร้อมที่จะร่วมกันทำงานต่อไป

ทั้งนี้แนวโน้มสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนชุมชนพื้นที่สูงจังหวัดน่านเปรียบเหมือนภูเขา น้ำแข็ง โผล่มาเท่าที่เห็น ได้แก่ เด็กถูกกระทำ, เด็กถูกทอดทิ้ง (ระยะสั้นไป) ระยะยาวทำงานต่างจังหวัด

กรุงเทพ), ถูกบ่มขึ้น ทำร้าย, เด็กถูกส่งไปเรียนนอกชุมชน (ไกลๆ เรียนฟรี ถือว่าไม่ยุติธรรมสำหรับเด็ก) เพื่อแสวงหาผลประโยชน์กับเด็กชาวเขาในรูปแบบต่างๆ, เด็กหนีเรียน เกเร มัวสูบยาเสพติด ทำลายทรัพย์สิน, สำลักน้ำมันม่วง, ทะเลวิวาท, และการลักขโมย ซึ่งปัญหาเหล่านี้หากไม่มีการป้องกันและเฝ้าระวัง ปัญหาอย่างจริงจังจะทำให้ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากขึ้น

กรณีเด็กชาวเขาที่ไปบวชวัดสว่างภพเป็นเพียงอาการหนึ่งที่เกิดขึ้นกับกลุ่มชาวเขา yang มีกลุ่มชาวเขาอีกจำนวนมากที่ยังดื่นรน ไขว่คว้าเพื่อให้ได้รับการดูแลเลี้ยงดูและเล่าเรียน โดยไม่คำนึงว่าเหตุการณ์ ข้างหน้าจะเป็นอย่างไร ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทำให้สังคมได้เริ่มรับรู้และหาทางป้องกันร่วมกัน ช่วยกันคลี่คลายปัญหา แต่กระบวนการป้องกันในระยะยาวยังจำเป็นต้องจัดกระบวนการเรียนรู้และวางแผนร่วมกัน อีกมาก อย่างไรก็ตามจากการนี้ทำให้สังคมตั้งคำถามว่า โรงเรียนที่มีอยู่ในชุมชน หรือ โรงเรียนปริยัติธรรมที่มีอยู่ในจังหวัดมีสภาพเป็นเช่นไร โรงเรียนเหล่านี้อีกด้วยต่อการเรียนรู้ของเด็กชาวเขามากน้อยเพียงไร คำถามนี้คงต้องหาคำตอบจากโรงเรียนปริยัติธรรมที่มีอยู่ว่าจะช่วยคลี่คลาย และป้องกันปัญหานี้ได้อย่างไร

5.3 การศึกษาโรงเรียนปริยัติธรรมและการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน

จากการณีปัญหาของเด็กวัดส่วนภพ ทำให้ทีมวิจัยประชาชนด้านเด็กได้กันคิดถึงทางออกของปัญหา และเกิดคำาณในของคนส่วนใหญ่ว่า ในจังหวัดน่านมีโรงเรียนปริยัติธรรมอยู่หลายแห่งและมีผลการดำเนินงานที่ดี สามารถช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะกลุ่มชาวเขา เพื่อให้มีโอกาสในการศึกษาเล่าเรียน แล้วเหตุใดจึงยังมีเด็กชาวเขาถูกขังไว้เรียนต่างถิ่น คำาณใหญ่จึงผุ่งไปที่ศึกษาเรียนรู้กระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรมและการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน เพื่อเพื่อศึกษากระบวนการการดำเนินงานบรรพชาสามเณรของโรงเรียนปริยัติธรรม 12 โรงเรียน, ปัจจัย เงื่อนไขปัญหาอุปสรรคในการบรรพชาสามเณรทั้งช่วงก่อนและหลังทำกิจกรรม, และศึกษากระบวนการช่วยเหลือเด็กและลักษณะการช่วยเหลือเด็กที่ด้อยโอกาสในโรงเรียนปริยัติธรรม

วิธีการศึกษาใช้กระบวนการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ ด้านกิจกรรมการบรรพชาสามเณรของจังหวัดน่านจากรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 12 โรงเรียน และรายงานที่เกี่ยวข้อง, สร้างแบบสอบถามข้อมูลโรงเรียนปริยัติธรรมเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน และรายละเอียดเกี่ยวกับเด็กที่เข้ารับการบรรพชาและขั้นตอนการบรรพชา, การสัมภาษณ์เจ้าลีกโรงเรียน/โรงเรียนปริยัติธรรม จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดเมืองราม โรงเรียนนันทบูรีวิทยา โรงเรียนวัดนิโคธาราม และโรงเรียนวัดบ่อหลวง นำข้อมูลที่ได้มาจัดเวลาที่ตรวจสอบข้อมูล สรุปข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน

ผลการศึกษา พบว่า การจัดการเรียนการสอนและการประชาสัมพันธ์เพื่ออุปการะเด็กด้อยโอกาสในจังหวัดน่านไม่มีพื้นที่ชัดเจน คือ มีการข้ามพื้นที่กันตลอดเวลา การมาร่วมกิจกรรมของเด็ก สามเณร ด้อยโอกาสส่วนใหญ่มาตามสายญาติและคนรู้จัก เช่น มีทั้งจากบ่อเกลือไปเรียนที่อำเภอโนนสัก อำเภอวีียงสา ทั้งนี้ระบบการจัดพื้นที่การศึกษาแบบการปฏิรูปการศึกษาแบบใหม่ไม่สามารถเข้าไปควบคุมดูแล ตรงนี้ได้ เพราะเป็นประเด็นปัญหาที่ทางโรงเรียนพระปริยัติธรรมไม่สามารถปฏิเสธเด็กได้ ดังนั้นวัดที่เปิดโรงเรียนปริยัติธรรมจึงมีวัดบริวารที่จะคอยสนับสนุนด้านที่อยู่อาศัย อาหาร และจตุปัจจัยต่างๆ เช่น วัดนิโคธาราม ซึ่งเป็นพื้นที่หลักที่ทำการศึกษา มีวัดบริวารรอบๆ ไม่ต่ำกว่า 5 วัด เพื่ออุปการะเด็กคือเอาเณรที่มาบวชรับไปจำวัดเพื่อให้มีพระในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและการดูแลรักษาวัดชาวาราม โดยชุมชนมีส่วนในการอนุเคราะห์เณรในเรื่องของภัตตาหาร ค่าเดินทางในการไปกลับโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยเหลือทางโรงเรียนได้ยอดมาก เพราะที่ผ่านมาทางโรงเรียนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายฝ่ายเดียว

ตารางแสดงข้อมูลโครงร่างพรบปรัชญาธรรมจังหวัดน่าน

ชื่อองค์กร	วัดดูประดงค์	ชื่อที่ เบ็ด สอน	นร. (คน)	จำนวนครร บวช ปี 47 (คน)	เหตุผลการ บวช	การสนับสนุน จาก จธ.	กิจกรรม ที่ทำในร.ร.	ลักษณะหลัง บวช	ปัญหาอุปสรรค
1. วัดนาราย วิทยา บ.น้ำดอย	- สังฆมุนฑ์ศักดิ์สาน - สังฆริมการให้เงิน ว่างห้ามไปอยู่ บ้านเจ้าตู่บ้านเจ้า - ความเจริญทางจิตใจ, รู้จักกันยဏะพิถ - สังฆริมความด้วยบุ กิตติมติ	ม.1-3 ม.	53 ทั้งหมด 6 - หมาด 2 - ปริญต 4 กูป	* ไม่มีคุณลักษณะ ด้านศรัทธาที่ ดีนัก - หมาด 1 - ปริญต 4 กูป	- บากจน - ศรัทธา - ความศรัทธา - ความเชื่อ - ปริญต กูป	- ที่อยู่อาศัย - บัญชีรายรับ - ตัวน้ำดอย - ปริญต บาก - บาก ปริญต	- ทำวัตรสามัค นุมต์เข้าบ้าน - บินไป - ทำวัตรสามัค นุมต์เข้าบ้าน - บินไป บาก ปริญต	- ขาดการติดตาม ความพึงอุปป การจัดบริการร่วม - รับประโลมสานะบุบ ตกรรมงบประมาณทำให้ ต้องปรับลดงบประมาณ	
2. โรงเรียนบ่อ หลัง บ.ปากกาสือ	- เพื่อส่งเสริมเยาวชนได้ เรียนในโรงเรียนบ้านบ่อ - เพื่อให้มีภาระทางบ้าน น้ำพ่วงพัฒนาสังคม	ม.1-6 ม.	89 กูป - หมาด 2 - หมาด 6 กูป	จำนวน 41 กูป - ปริญต 2 - หมาด 30 ได้แก่ ลือ ^๒ เมียน บิน	- ฐานะทางบ้าน - ประวัติ 11 บากจน - สามมณฑ ได้แก่ ลือ ^๒ เมียน บิน	- ฐานะทางบ้าน - ประวัติ 11 บากจน - สามมณฑ ได้แก่ ลือ ^๒ เมียน บิน	- ที่อยู่อาศัย - โครงสร้างบ้าน - ภาระทางบ้าน - ภาระทางบ้าน	3 กูป เมืองจาก ปัญหาความ ประพฤติ	- สถาบันที่ไม่ สอนด้วยในภาคตัด กิจกรรม
3. โรงเรียนน้ำด พระปริญต์ธรรม วัดบุญเย็น บ.เดงสา	- เพื่อให้เด็กได้รับการ ศึกษาด้วย - เพื่อให้เด็กเยาวชนมี ความรู้เรื่องพัฒนาสังคม	ม.1-6 ศึกษาด้วย - เพื่อให้เด็กเยาวชนมี ความรู้เรื่องพัฒนาสังคม	227 หมาด 10 ปริญต 6 กูป	จำนวน 19 รุ่น - ปริญต 47 จำนวน 37 กูป ผู้ที่สูญ / ทุก	- ได้รับการรักษา จำนวน 19 รุ่น - ครรภ์บุญเย็น ปริญต จำนวน 37 กูป ผู้ที่สูญ / ทุก	- ที่อยู่อาศัย - ประมาณ 19 รุ่น - ครรภ์บุญเย็น ปริญต	ประมาณ 19 รุ่น ทำวัตร ล่า 3 กูป เมืองจาก บ้าน ตัวไม่ได้	- งบประมาณ ที่เพียงพอ - จำนวนคนไป บ้าน	

គ្រឹះបុរាណ	វត្ថុប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ	ផ្ទះបុរាណ	ឯកសារ	ប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ	ប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ	ការសន្យាប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ	តាមការអាសយដ្ឋាន	ប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ
4. វេណ្ណាអ្នកទៅការ ន.ទ.ស.ដ	- ពេលវិទ្យាត្រូវការពិនិត្យការងារ គិតិយនុវត្តន៍ - ពេលវិទ្យាបង្កើតុយ គារសារា - ប្រកួតដោយបានប្រើប្រាស់ គោលការណ៍	សរុប ម.1-6	108	ការងារ 13 ក្នុង - ប្រព័ន្ធបិទ 4 - អ្នករាជ 9	ការងារ 47 ប្រព័ន្ធបាន ក្នុង - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់	ការងារ 13 ប្រព័ន្ធបាន ក្នុង - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់	តាមការអាសយដ្ឋាន កិច្ចការសរុប ជានេះ ៩ ខ្លួន ជាបន្ទីនៃការងារ និយោគ	តាមការអាសយដ្ឋាន កិច្ចការសរុប ជានេះ ៩ ខ្លួន ជាបន្ទីនៃការងារ និយោគ
5. ក្រុងក្រឹះបុរាណ រាយក្រឹះបុរាណ ន.ទ.ស.ដ	- ពេលវិទ្យាប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ គិតិយនុវត្តន៍ - ពេលវិទ្យាប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ ប្រព័ន្ធបិទ ៩ - ពេលវិទ្យាប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ ការបង្រាក់ - ពេលវិទ្យាប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ ការបង្រាក់	សរុប ម.1-6	91 ក្នុង ក្នុង - អ្នករាជ 5 - ប្រព័ន្ធបិទ 6 - អ្នករាជ 50 - ក្នុង	ការងារ 11 ក្នុង - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់	ការងារ 11 ប្រព័ន្ធបិទ 6 ក្នុង - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់	ការងារ 11 ប្រព័ន្ធបិទ 6 ក្នុង - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់	តាមការអាសយដ្ឋាន កិច្ចការសរុប ជានេះ ១ ខ្លួន ជាបន្ទីនៃការងារ និយោគ	តាមការអាសយដ្ឋាន កិច្ចការសរុប ជានេះ ១ ខ្លួន ជាបន្ទីនៃការងារ និយោគ
6. ក្រុងក្រឹះបុរាណ ប្រព័ន្ធដែលត្រូវការពិនិត្យ ន.ទ.ស.ដ	- ពេលវិទ្យាប្រព័ន្ធគ្រឹះបុរាណ ទិន្នន័យការងារ ន.ទ.ស.ដ	សរុប ម.1-3	69	ការងារ 7 ក្នុង - ប្រព័ន្ធបិទ 2 - អ្នករាជ 5	ការងារ 7 ក្នុង - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់	ការងារ 7 ក្នុង - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់ - ការបង្រាក់	តាមការអាសយដ្ឋាន កិច្ចការសរុប ជានេះ ១ ខ្លួន ជាបន្ទីនៃការងារ និយោគ	តាមការអាសយដ្ឋាន កិច្ចការសរុប ជានេះ ១ ខ្លួន ជាបន្ទីនៃការងារ និយោគ

ชื่อโรงเรียน	วัตถุประสงค์	ชนิด เบ็ด	นร. (คน)	จำนวนครร สอณ	บารส ปี 47 (คน)	เหตุผลการ บาร	การสนับสนุน จาก รช.	กิจกรรม ที่ดำเนิน ร.ร	ลักษณะหลัก (คน)	ปัญหาอุปสรรค
7. ร.อ.พระนีรัตน์ ธนกรามสุรนารีวัด พานิชวัสดุ	- เพื่อให้บุตร女 เรียนทุก ศัลย์ฯ	ม.1-3	47 รุ่น	จำนวน 7 เด็ก	- ดำเนินการมา แล้ว 10 รุ่น	- จำนวนบุตร女 และ 5	- จำนวนบุตร女 และ 2	- ที่อยู่อาศัย ของเด็กใน ชั้นเรียน	ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 14 รุ่น	- งบประมาณต่อเดือน เพียงพอ
พ.ป.บานหสตัง	- เพื่อส่งเสริมประชุม การบานหสตัง				- 47 บุตร女	- 47 บุตร女	- อย่างบานหสตัง	จำนวน 1 รุ่น	- ลักษณะเด็ก ต่างด้วยกัน และ ลักษณะ เด็ก	- งบประมาณต่อเดือนเพียงพอ
8. โรงเรียนพะรະ บริษัทกรุงรัม นิโตราราม	- เพื่อจัดทำรัฐบุรุษ ศึกษาทั่ว ทั่วประเทศ	ม.1-6	143 รุ่น	จำนวน 13 รุ่น	- จำนวนมาสู่ 12 รุ่น	- 47 จำนวน 32 รุ่น	- จำนวนเด็ก และ 8	- ที่พักห้อง เด็ก จำนวน 12 รุ่น	จำนวน 1 รุ่น	- งบประมาณต่อเดือนเพียงพอ สำหรับ กิจกรรม
9. โรงเรียนพะรະ บริษัทกรุงรัม ปรางค์	- เพื่อให้ศึกษาภูมิปูชน เมืองวัฒนธรรม และการค้า ทั่วประเทศ	ม.1-3	102 รุ่น	11 รุ่น - บริษัท 6 รุ่น	- จำนวนมาสู่ 3 รุ่น	- 47 จำนวน 31 รุ่น	- จำนวนเด็ก และ 5	- ที่พัก จำนวน 5 รุ่น	- ลักษณะเด็ก ต่างด้วยกัน และ ลักษณะ เด็ก 4 รุ่น (ขาด ความอดทน)	- ค่าเชื้อจ่ายสูง - ผู้ปกครองต้องมีมาก

គ្រឿងរីយន	វត្ថុប្រព័ន្ធគ្រឿង	ផ្ទះតី បីតិ	លេខវិ សោន	លេខនគរី ក្រុង	បរាង ប្រា 7 (គ្រឿង)	អេឡិចការិ ប្រាប	ការសេដ្ឋកិច្ច ជាករ	ការសការលំបាត់ ក្នុងក្រុងទី	តាមការអនុវត្ត ក្នុងក្រុងទី	ប្រព័ន្ធរាជរដ្ឋប្រជាជន
10. ន្រោត្រីនៃគ្រឿង គណនេះគឺត្រួតពិនិត្យ ស្ថាបិទ្យា ឬ.ស្ថាបិទ្យា	- ពេលវេលាប្រើប្រាស់ក្រុងក្រុងទី ត្រួតពិនិត្យការងារប្រើប្រាស់ ក្នុងក្រុងទី - ពេលវេលាប្រើប្រាស់ការងារប្រើប្រាស់ ក្នុងក្រុងទី គ្រប់ពុទ្ធប្រាស់ការងារប្រើប្រាស់ ក្នុងក្រុងទី	ន. 1-3 [ក្នុង] - សំណើនីតិវិធី ក្នុងក្រុងទី	83 គ្រឿង [ក្នុង] - ក្រុងក្រុងទី	5 គ្រឿង [ក្នុង] - ក្រុងក្រុងទី	- តំបន់ការ ប្រើប្រាស់ ក្នុងក្រុងទី - ក្រុងក្រុងទី	- ពេកកម្ម ក្នុងក្រុងទី - ក្រុងក្រុងទី	- ពេកកម្ម ក្នុងក្រុងទី - ក្រុងក្រុងទី	- តាមការអនុវត្ត ក្នុងក្រុងទី - តាមការអនុវត្ត ក្នុងក្រុងទី	- ក្រុងក្រុងទី - ក្រុងក្រុងទី	- ក្រុងក្រុងទី - ក្រុងក្រុងទី
11. ន្រោត្រីនៃគ្រឿង ធម៌ស្រាវជ្រាវ	- ពេលវេលាប្រើប្រាស់ការងារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ - ពេលវេលាប្រើប្រាស់ការងារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ	69 [ក្នុង] - ក្នុង	13 គ្រឿង [ក្នុង] - ក្នុង	ដោយសារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ *តើការងារបាន ធម៌ស្រាវជ្រាវ ឬការងារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ - តាមការងារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ	- ពេកកម្ម ក្នុងក្រុង *តើការងារបាន ធម៌ស្រាវជ្រាវ ឬការងារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ ឬការងារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ	- ពេកកម្ម ក្នុងក្រុង - ក្រុងក្រុង	- ពេកកម្ម ក្នុងក្រុង - ក្រុងក្រុង	- ក្រុងក្រុងក្រុង ក្នុងក្រុង - ក្រុងក្រុង	- ក្រុងក្រុងក្រុង ក្នុងក្រុង	- ក្រុងក្រុងក្រុង
12. ន្រោត្រីនៃគ្រឿង ធម៌ស្រាវជ្រាវ	- ពេលវេលាប្រើប្រាស់ការងារ ធម៌ស្រាវជ្រាវ									- ក្រុងក្រុងក្រុង

กิจกรรมการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนปี 2547

ในจังหวัดน่านจัดขึ้นจำนวน 12 จุด มีผู้เข้ารับการบรรพชาทั้งหมด 556 รูป แยกเป็นกลุ่มออกได้ดังนี้

1. ชนเผ่าม้ง จำนวน 78 คน
2. ไทลื้อ จำนวน 105 คน
3. ชนเผ่าเมี่ยน จำนวน 13 คน
4. ไทยวนหรือพื้นราบ จำนวน 267 คน
5. ชนเผ่าลี้ภู จำนวน 69 คน
6. ชนเผ่ากิน จำนวน 22 คน
7. ชนเผ่าขมุ จำนวน 4 คน
8. ชนเผ่ากระเหรียง จำนวน 4 คน (มาจากต่างจังหวัดเพราะในน่านไม่มีชนเผ่ากระเหรียง)

ในการจัดกิจกรรมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนปี 2547 สิ่งที่ทางผู้จัดกิจกรรม (ครู / พระ) ที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนได้ทำการสนับสนุนทุกเรื่อง คือเด็กมาจากบ้านตัวเปล่า ทางคณะผู้จัดต้องรับผิดชอบทุกอย่าง เช่น เครื่องอัตโนมัติ ที่ใช้ในการบรรพชา อาหารเครื่องดื่ม ที่พัก หลักสูตรการอบรม วิทยากร ของใช้ส่วนตัวทุกอย่าง งบประมาณ ค่าเดินทาง ถือเป็นภาระที่หนักมาก หากไม่รับก็ไม่ได้ เพราะแนวคิดของโรงเรียนคือ การช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ที่ขาดโอกาสทางการศึกษา และครอบครัวยากจน มีปัญหา

โดยที่ผ่านมา มีผู้สนับสนุนหลักที่ใหญ่ที่สุดคือการได้รับการบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธา, สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในปี 2547 โดยได้รับการสนับสนุนรูปแบบ 15 บาท ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว การจัดกิจกรรมบรรพชาสามเณรแต่ละครั้งค่าใช้จ่ายต่อรูปประมาณ 900-1,000 บาท แต่ได้รับการสนับสนุนโดยตรงจากหน่วยงานรับผิดชอบเพียง 19 บาท ต่อรูป ทำให้ภาระส่วนใหญ่ตกอยู่ที่วัด, ผู้ปกครองเด็กมีส่วนสนับสนุนเด็กบ้างเล็กน้อยตามที่มี, เจ้าอาวาสวัดต่างๆ ที่ต้องการสามเณรไปจำวัดอยู่เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา คุณภาพพุทธศาสนา ต้องเสียสละและให้โอกาสเด็กด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษา ทั้งนี้หลังจัดกิจกรรมบรรพชาเสร็จก็จะมีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม คือ มีการรับช่วงต่อเพื่อนำเด็กไปคุ้มครองต่อในโรงเรียน

จากการศึกษาโรงเรียนปริยัติธรรมและการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนจะเห็นได้ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการศึกษาเล่าเรียนสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและต้องการศึกษาระยะ แต่การสนับสนุนการศึกษารูปแบบนี้จากหน่วยงานภาครัฐยังมีน้อยมากเมื่อเทียบกับระบบการศึกษาแบบอื่น ดังนั้นศรัทธาวัดที่มีอยู่จึงเป็นทางที่สำคัญของการได้ซึ่งปัจจัยในการดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ หากจะพัฒนากิจกรรมการศึกษารูปแบบนี้ให้เป็นทางเลือกสำหรับผู้ด้อยโอกาสจริงๆ การสนับสนุนด้าน

นโยบาย บุคลากร วิชาการ และงบประมาณคงต้องมีมากกว่านี้ เพื่อยกระดับการเรียนรู้ให้มีมาตรฐานทัดเทียมกับการศึกษาในรูปแบบอื่น

จากการศึกษารณีเด็กด้อยโอกาสในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์ กรณีเด็กชาวเขาอุยก่อล่อลงไปบัวชีวะด้วยกัน ที่วัดสว่างกพ และกรณีโรงเรียนปริยัติธรรม จะเห็นได้ว่าเด็กในระดับชั้นเล็กๆ (ระดับประถมศึกษา) ส่วนใหญ่เด็กชาวเขาจะเรียนหนังสือในโรงเรียนในชุมชน แต่หลังจากจบชั้นประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า เด็กชายหากไม่ไปเรียนในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์ก็มักจะเข้าไปบัวชีวะเรียน ไม่ว่าจะโรงเรียนปริยัติธรรมในพื้นที่หรือต่างพื้นที่ก็ตาม ขณะที่เด็กหญิงมักจะเข้าไปสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียนศึกษาสังเคราะห์ ดังนั้นกระบวนการคูแลด้านการศึกษาในกลุ่มเด็กชาวเขาจึงต้องมุ่งไปที่กระบวนการพัฒนาระบบการศึกษาที่มีอยู่ในพื้นที่ให้สามารถรองรับความต้องการของครอบครัวได้ด้วย โดยเฉพาะด้านการระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของเด็ก

5.4 การศึกษาแก้ไขค์เด็ก กิจกรรมภูมิปัญญา

จากการที่ล็อตได้มีการนำเสนอเรื่องราวของกลุ่มวัยรุ่นป่วนเมืองที่เกิดขึ้นตามหัวเมืองใหญ่ๆ เช่น กรุงเทพฯ เชียงใหม่ เชียงราย พิษณุโลกฯ ก็ปรากฏว่าจังหวัดน่านก็เริ่มเกิดมีแก้ไขวัยรุ่นกวนเมือง ออกทำความเดือดร้อนให้กับประชาชนตามเขตพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมภูมิปัญญาและภูมิปีง จนสร้างความหวาดระแวงให้กับประชาชนทั่วไป แม้ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้ออกการดูแลอย่างเข้มงวดกีตามแต่ก็ยังคงพบปัญหาเกิดขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ในวันที่ 2 ตุลาคม 2546 เจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจนครบาลกิจกรรมภูมิปัญญาจำนวน 3 ท่าน นำโดยนายดานดำรงประสงค์ เกี้ยวแนก้า ได้เข้ามาปรึกษาหารือกับทางบุคลนิธิชักเมืองน่านและทีมประชาคมด้านเด็ก เพื่อเข้าไปช่วยกันจัดเวทีวิเคราะห์สถานการณ์ ความรุนแรงของกลุ่มวัยรุ่นในจังหวัดน่าน (กิจกรรมภูมิปัญญา)

5.4.1 เวทีประชาคมเรื่องการแก้ไขปัญหาแก้ไขค์เด็ก

จากสภาพปัญหาดังกล่าว สถานีตำรวจนครบาลกิจกรรมภูมิปัญญา ร่วมกับแกนนำชุมชน อาสาสมัครชุมชน ผู้ปกครอง พระสงฆ์ ครู และคณะทำงานประชาคมด้านเด็ก จึงได้ร่วมกันจัดเวที “การแก้ไขปัญหาความรุนแรง” ขึ้น ในวันที่ 8 ตุลาคม 2546 ณ วัดพระธาตุเชียงใหม่ กิจกรรมภูมิปัญญา เพื่อระดมความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 50 คน ประกอบด้วยตัวแทนจากชุมชน ครอบครัว พระสงฆ์ และสถานศึกษา ในเขตพื้นที่กิจกรรมภูมิปัญญา เช่นเดียวกัน รวมถึงการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่จะทำร่วมกันในพื้นที่ที่มีรูปธรรมชัดเจน มีความต่อเนื่อง ที่สำคัญสามารถช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันได้ ในการนี้ ของแก้ไขวัยรุ่นกวนเมือง

จากการร่วมระดมความคิดเห็นและวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นพบว่าสถานการณ์ปัญหาของกลุ่มวัยรุ่นกวนเมืองขณะนี้ในน่านพบมากที่สุดในเขตที่กิจกรรมภูมิปัญญา และกลุ่มปางค่า ภูมิปีง โดยจะมาแสดงออกในเขตอีกเมือง นักไม่ทำในพื้นที่ของตนเอง เนื่องจากมีคนรู้จักและไม่สนุกเท่ากันในเขตเมือง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่กำลังเรียนในโรงเรียนและสถานศึกษา ปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้เด็กมีพฤติกรรมแบบนี้เนื่องจากมีการเลียนแบบพฤติกรรมของกลุ่มวัยรุ่นในต่างจังหวัดผ่านสื่อที่นำเสนอทางโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เกิดลักษณะการเอาอย่าง ส่วนใหญ่เป็นคนที่มีพฤติกรรมเสื่อมและเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีการแอบอ้าง โดยไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายและกระแสสังคม

ຫຼັອນສະເກົາງຄ່ວຍຮຸ່ນການແນ້ອງ ໄເຕອຳນາກອເນືອງ, ກ່ອງກ່າວອງເພື່ອ

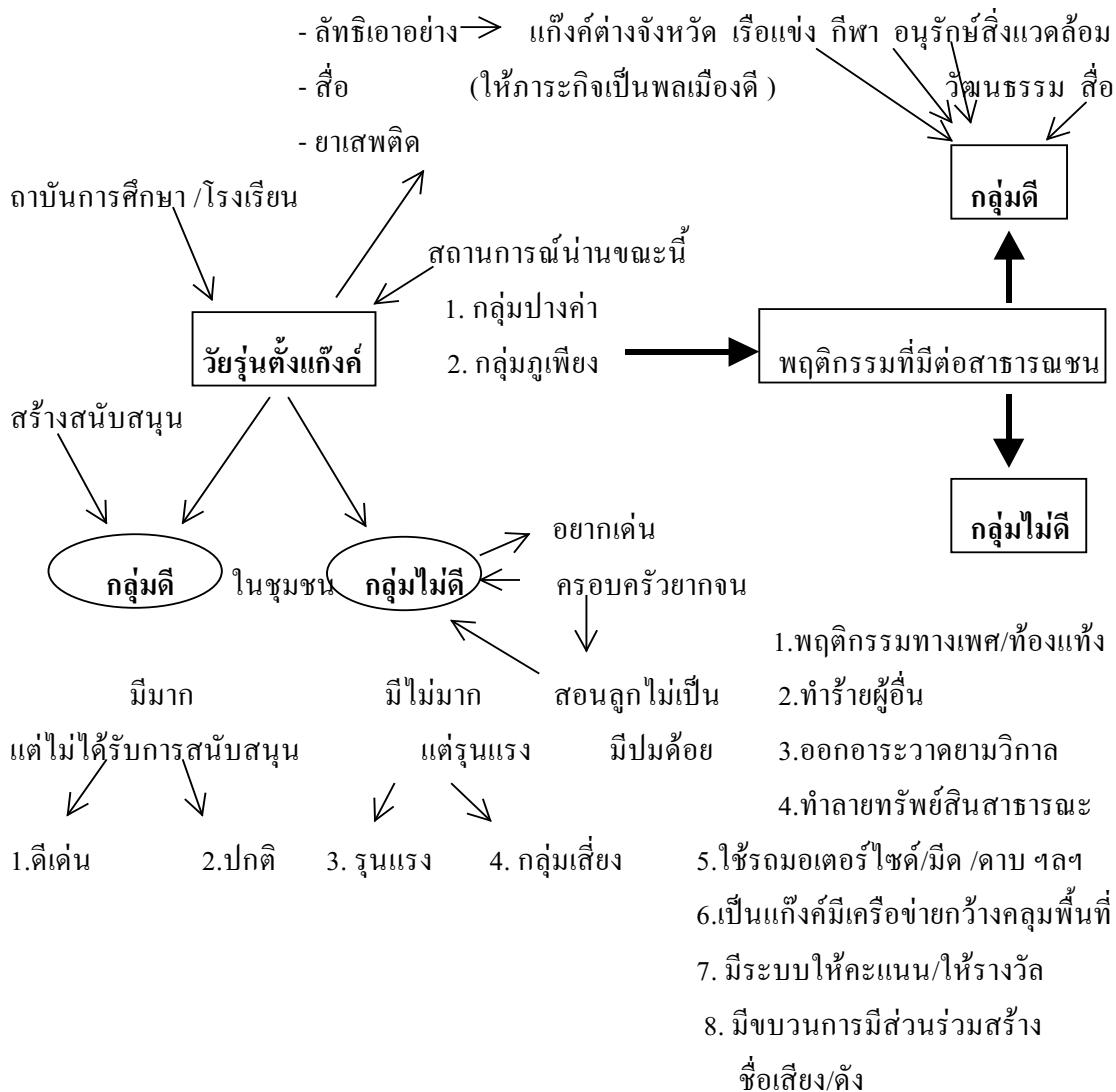
ລຳດັບ	ສູ່ອະນຸມັດ	ຈຳນວນ ສມາຊັກ	ຫຼັອງອາຍາ	ເໜີສີ	ສະພາບຕີກິຈ/ ອາຊີພ	ກົມລຳເຫັນ (ຕຳປາລີຫຼອຍ)	ພາດທີກາຮັນ
1	ເອົາກົງເຈແປນ	9 ດົນ	14-17 ອົບ	ໜາຍ 2 ດົນ ໜົມ 7 ດົນ	ໄມ້ມີອາຫັນ 7 ດົນ ນ.ກ. ໂນມືອງ 1 ດົນ ນ.ສ. ໂນມືອງ 1	ອ.ເນືອງ - ໂນເວັງ, ຕ.ຝາສີ່ງ, ໄພສັນ, ຕົມອັງ ກົງອ.ກົງເພີຍ - ຝາຍແກ້ວ, ເມືອງ ລັງ	ລັກທີ່ວິໄລ (ໃຫຍ່ພັກ) ຈັດແນະ ວາຈັກຍານນັ້ນຕີ ແລະກ່ອຄວາມ ວຸ່ງໆນາຍເຕືອກຮັບກຳນົດຕາມ
2	ອຸ້ນທ່ານັ້ນ	6 ດົນ	20-37 ອົບ	ຫຼາຍທັງໝົດ ຮັບຈຳງ 1 ດົນ	ໄມ້ມີອາຫັນ 5 ດົນ ນ.ກ. ໂນມືອງ 1 ດົນ	ອ.ເນືອງ - ໂນເວັງ, ໄພສັນ ກົງອ.ກົງເພີຍ - ນ້າເກີຍນ	ໄຫ້ອາງວຸນມີຕື່ນ ປັນ ທີ່ນູ່ມູນຄາເນີນ ເຕີກ, ນ້າເກີຍນ, ນັກຕົກເນົາ ຕາມຫອພັກແລະປຸດຕົກທີ່ວິໄລ ໂຄບເລີພາບ້າໜົງທີ່ໄປທຳກຳງານ ແລ້ວກັບນ້ຳນັ້ນຕີກາ ດັນຕີບາ
3	ໄອກົມ່ງວົງໃໝ່	6 ດົນ	16-21 ອົບ	ຫຼາຍທັງໝົດ ນ.ສ. ໂນມືອງ 1 ດົນ ຕຸນຍື່ນກອບສັ່ພ 1	ໄມ້ມີອາຫັນ 4 ດົນ ນ.ກ. ໂນມືອງ 1 ດົນ ອ.ນາທຸ່ນ - ນາທຸ່ນ	ອ.ເນືອງ - ໂນເວັງ ກົງອ.ກົງເພີຍ - ນາທຸ່ນ, ໄພແກ້ວ ອ.ນາທຸ່ນ - ນາທຸ່ນ	ການແນ້ນອັງ ທີ່ກ່າຍວ່າສຳກັນ ຈາກໄຕຮັບປາດຈົນ ສາຫັດ (ຫາ ປອດ) ເຫດີຕິທີສະພານັ້ນດີ ເຕີ ອ.ເມືອງ
4	ແຮງທ່ານ	18 ດົນ	16-23 ອົບ	ຫຼາຍທັງໝົດ ຮັບຈຳງ 6 ດົນ ເລື່ອນ ກະນ. 1 ດົນ	ໄມ້ມີອາຫັນ 11 ດົນ ນ.ກ. ໂນມືອງ 1 ດົນ ກົງອ.ກົງເພີຍ - ທ່ານັກ	ອ.ເນືອງ - ໂນເວັງ, ໄພສັນ, ເກີບ, ດູ້ເຕີ, ຝາສີ່ງ ກົງອ.ກົງເພີຍ - ທ່ານັກ	ການແນ້ນອັງ ທີ່ສາຫະກ່ອງສິນ ໜູ້ອັນ ແລະກ່ອງສິນ ແລະກ່ອງ ທາງວາງກາງໂດຍໃໝ່ມີດຳນ

ຫຼັອມລະບົງດ້ວຍຮຸນການເນື້ອງ ເຫັນຄໍາເນື້ອງ, ກົ່ງຄໍາເກອງເພື່ອງ (ຕົກ)

ລຳດັບ	ສ່ອມກົງດ້ວຍຮຸນ	ຈຳນວນ ສມາຝຶກ	ໜ່ວງອາຍຸ	ເພີ້ມ	ສະນັບກົມາ/ ອາຫຼີພ	ກົມິລຳເນາ	ພາສີກາຮົດ
5	ສະໜາບຕາ	23 ດນ	14-34 ປີ	ສາຍທ່າງໝາດ	ໄມ່ສົອງເສັ້ນ ຄນ	ບ.ເນື້ອງ – ດີນທອນ ກົງອ.ກູ່ພື້ນງ – ເມືອງຈັງ, ນ້າເກີ່ນ, ນ້ຳງົງຕູ້ດີ, ຝ່າຍມົກງ, ທ່າສົອ, ນ້ານຳງ ນາງ. ໃນກົງອ.ກູ່ພື້ນ 1 ດນ	ການນຳຄົງ ກຳລາຍຫັ້ງເປົ້ານ ໝອງຜູ້ນແລະກາງຈາກງານ
6	ຮານງ	5 ດນ	15-18 ປີ	ສາຍທ່າງໝາດ	ໄມ່ສົອງເສັ້ນພັ້ນ ຄນ	ບ.ເນື້ອງ – ໂນເຖິງ, ພາສີເໜີ, ຕູ້ໄໝ ກົງອ.ກູ່ພື້ນ – ເມືອງຈັງ	ການນຳຄົງ ກຳລາຍຫັ້ງເປົ້ານ ໝອງຜູ້ນແລະກາງຈາກງານ
7	ສະກັນສຶກຂາແທງ ທີ່ນີ້ມີມູນຄົງ (ກົດໆ ທີ 1)	19 ດນ	16-23 ປີ	ສາຍທ່າງໝາດ	ນັ້ນສ.ສັກພາບນັ້ນຕິຍາ ກຳທັງໝົດ	ບ.ເນື້ອງ – ໂນເຖິງ, ປົມຕອນ, ປອນ ຄວາມ, ເຮົອນ, ສະເໝັນພາຍ ຄະເວີຍສາ – ໃຫ້ໜ່ານ, ອ່າຍນາໄລຍ, ຢາປາກວຸນ ອ.ນານຸອຍ – ນ້ານຸອຍ ກົງອ.ກູ່ພື້ນ – ນ້າແກ່ນ, ຜ່າຍແກ່ງ, ເມືອງຈັງ, ນ້າເກີ່ນ ນ້ຳງົງຕູ້ດີ	ກົດໆມີມູນຄົງພົບສິນອຸທະາງຈາກງານ ມີມູນຄົງ ກຳລາຍຫັ້ງພົບສິນອຸທະາງຈາກງານ ແລະທີ່ກົດໆມີມູນຄົງອຸທະາງຈາກງານ
8	ສະກັນສຶກຂາອົກແນ່ງ ທີ່ນີ້ມີມູນຄົງ (ກົດໆ ທີ 1)	8 ດນ	19-22 ປີ	ສາຍທ່າງໝາດ	ນັ້ນສ.ສັກພາບນັ້ນຕິຍາ ກຳທັງໝົດ	ບ.ເນື້ອງ – ໂນເຖິງ, ພາສີເໜີ, ຜົນຕົວ ບ.ປົກ – ດັວນດອກ, ຕິລາເພິ້ງ	ກົດໆມີມູນຄົງວາຍພາພາວັນ ມີມູນຄົງ ກຳລາຍຫັ້ງພົບສິນອຸທະາງຈາກງານ ແລະທີ່ກົດໆມີມູນຄົງວາຍພາພາວັນ

ลำดับ	ชื่อเมือง	จำนวน สมาชิก	ช่วงอายุ	เพศ	สถานศึกษา/ อาชีว	ภารกิจการณ์
ข้อมูลแบบสำรวจนักเรียน เขตอำเภอเมือง, รังสิตและพิษณุโลก (ต่อ)						
9	สถานศึกษาขึ้นกําเเรง ๑๘๕๘๐ (กํลุ่มที่ 3)	๖ คน	๑๗-๒๒ ปี	ชาย ๕ คน หญิง ๑ คน	นศ. สถาปัตย กําลังอบรม	บ.เมือง - โนนดิน, มาลิ่ง กิจ.ภูมิพล - นาโยเกว เมืองทั่วไปสํานักงานเขตฯ
10	สถานศึกษาใน กิจ.ภูมิพล	๒ คน	๑๕, ๑๗ ปี	ชาย ๑ คน หญิง ๑ คน	นศ. สถาปัตย กําลังอบรม	กิจ.ภูมิพล - เมืองจัง เมืองทั่วไปสํานักงานเขตฯ
11	ท่าศาลา	๖๖ คน	๑๔-๓๔ ปี	ชาย ๕๙ คน หญิง ๗ คน	นศ.สถาปัตย ๔๙ รับจำนำ ๑๗ คน	บ.เมือง - โนนดิน, มาลิ่ง, ไทร สถาน, กอปง, ท่าศาลา, กิจ.ภูมิพล - นาโยเกว, เมืองทั่วไปสํานักงานเขตฯ, โนนสัก, โนนสัก, โนน แม่น
						บ.นาหมื่น - นาหมื่น

แผนภูมิแสดงสถานการณ์เด็กและเยาวชนกิ่งอําเภอภูเพียง

กลุ่มที่ 1 กลุ่มเด็กดี คือกลุ่มที่ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคมและผู้อื่น ถือเป็นกลุ่มที่มีมากในสังคม แต่มักจะไม่ได้รับการสนับสนุนที่ดี ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่มีผลการเรียนดีเด่น และเป็นกลุ่มเด็กที่ธรรมชาติ การเรียนปานกลาง ซึ่งกลุ่มเด็กในประเภทที่ 1 นี้ ชุมชนต้องช่วยกันสร้าง สนับสนุน หนุนเสริม การรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กรู้สึกมีคุณค่า มีกำลังใจในการที่จะทำสิ่งดีๆให้กับตัวเองและชุมชน พฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กกลุ่มนี้ได้แก่ การเล่นกีฬา การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การลงเล่นเรือแข่น เป็นต้น

ส่วนกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมไม่ดี คือ มีพฤติกรรมที่สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม มีไม่นำแต่รุนแรงสร้างความสะเทือนใจ และความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น และสังคม ส่วนใหญ่กลุ่มนี้เป็นเด็กที่มีบ้าน มีชุมชน บางคนครอบครัวยากจนจนรู้สึกเป็นปมด้อยกับเด็ก สอนลูกไม่เป็น บางคนร่าวย แต่ครอบครัวไม่มีเวลาเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน เด็กจึงพยายามลับปมด้อยของตนเอง โดยสร้างปมเด่นแสวงพฤติกรรมในทางที่ไม่สร้างสรรค์ เพื่อให้คนสนใจ (จะพบในกลุ่มคนที่มีพฤติกรรมรุนแรง กลุ่มเสี่ยง)

พฤติกรรมของกลุ่มวัยรุ่นกวนเมืองที่แสดงออกต่อสาธารณะในขณะนี้คือ พฤติกรรมทำร้ายผู้อื่น ออกอาการด้วยความวิกลาภ ขับรถเสียงดัง ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ เช่น ตู้โทรศัพท์ ป้อมยาน ใช้อุปกรณ์ดาม มีดไลฟ์ ทำร้ายผู้อื่น (โดยใช้มอเตอร์ไซด์ และรถยนต์ ขณะนี้เริ่มหันมาใช้รถยนต์แทนเนื่องจากใช้มอเตอร์ไซด์แล้วกลับถูกเชี่ยวชนเสียเอง) รวมตัวกันเป็นกลุ่มเป็นแก๊งค์ เป็นเครือข่ายกว้างขวาง กลุ่มพื้นที่ มีระบบการให้คะแนนกันเองภายในกลุ่มหากการทำร้าย พยาบาลให้ 100 คะแนน ทำร้ายตำรวจได้ให้ 120 คะแนน คนธรรมดากลุ่ม 80 คะแนน หรือได้นอนกับวัยรุ่นผู้หลง ทำให้เกิดปัญหาการห้อง การทำแท้ง เพศสัมพันธ์มากขึ้น

จากสภาพปัจจุบันดังกล่าวจึงได้มีการร่วมกันระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ได้มีข้อสรุปดังนี้

1. ตั้งคณะกรรมการระดับกิจเพื่อปัจจบดี (ชุดที่ 1) ตั้งคณะกรรมการระดับตำบล / หมู่บ้าน จัดเวทีชาวบ้าน สร้างทีมที่มีหัวใจมุ่งมั่นแก้ปัญหา มีเครือข่ายทำงานครอบคลุมทุกฝ่ายเต็มพื้นที่ เพื่อช่วยตัวจริงป้องป่าวนในหมู่บ้าน เฝ้าระวังหมู่บ้าน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม ชาวบ้านเป็นศูนย์กลาง และสร้างความร่วมมือกับสถาบันต่างๆ

2. คืนหากลุ่มในชุมชน ทั้งกลุ่มเสี่ยง กลุ่มรุนแรง กลุ่มปกติ และกลุ่มดีเด่น(ยอดเยี่ยม) จัดทำทะเบียนกลุ่มปัญหา จำแนกปัญหากลุ่ม องค์กรที่ทำงานด้านเด็ก และคืนข้อมูลสู่ครอบครัว

3. สร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลกับกลุ่มปกติ วางแผนการดูแลเป็นพิเศษในกลุ่มเสี่ยงรุนแรง โดยครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม

4. สร้างกิจกรรมป้องกัน อบรมบ่มนิสัยโดยผู้นำทางศาสนา เพื่อป้องกันการแทรกค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง เริ่มดำเนินการที่กลุ่มเด็ก ก่อน การสร้างต้นแบบที่ดี (หนุนเสริมความเป็นเลิศ) มีทัศนคติที่ดีต่อเด็ก ให้คุณค่าสร้างโอกาสให้กับเด็กและเยาวชน ลดความรุนแรงทางกาย วาจา ลดความกดดันต่อเด็ก เพื่อไม่มีให้มีพฤติกรรมโต้ตอบแก่ที่เจ้าตัวปัญหา

5. ส่วนห้องดิน ในอนาคต ควรเน้นแผนเศรษฐกิจในครอบครัว และให้ส่วนราชการกลางต้องมาช่วยองค์กรปกรองส่วนห้องดินบูรณาการแผนงาน / งบประมาณ

5.4.2 กระบวนการสำรวจบ้านในการเก็บไข่ปัมพาแกงค์เด็ก

สืบเนื่องจากมีเหตุการณ์แกงค์เด็กอาละวาด โดยในพื้นที่อำเภอเมืองและกิ่งอำเภอภูเพียง และมีการแพร่ขยายออกไปยังพื้นที่อื่นในจังหวัดน่าน แกงค์เด็กได้ทำความเสียหายต่อสาธารณูปโภคและเป็นอันตรายกับประชาชนอยู่เสมอ ซึ่งเจ้าหน้าที่สำรวจได้บันทึกข้อมูลประวัติของเด็กที่เข้าแกงค์ ก็ปรากฏว่าเป็นเด็กในชุมชน ในเบื้องต้นจึงนำข้อมูลเบ็ดเตล็ดต่อชุมชน ในหมู่บ้านต่างๆ เพื่อให้ประชาชน ผู้นำชุมชนได้ยอมรับว่ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นจริง ซึ่งช่วงแรกๆ ประชาชนไม่เชื่อว่าจะเป็นบุตรหลานของตนเอง หลังจากได้รับทราบข้อมูลจึงเกิดการยอมรับ และให้ความร่วมมือในการที่จะหาทางออกร่วมกับเจ้าหน้าที่สำรวจ หลังจากนั้นได้จัดประชุมหมู่บ้านจัดเวทีพูดคุย วางแผนหาทางออกร่วมกัน ในการจะสอดส่อง เฝ้าระวังร่วมกัน จึงเกิดรูปแบบที่เรียกว่าสำรวจบ้าน ในการป้องปารามเหตุร้ายจากแกงค์เด็ก และป้องกันเหตุร้ายอื่นๆ จุดเด่นที่สำคัญของสำรวจบ้านคือการร่วมมือของเจ้าหน้าที่สำรวจและชุมชน โดยชุมชนเป็นหลักในการดำเนินการและการนำผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในการกระทำความผิด เช่น อัญมณีแกงค์เด็กมาก่อน หรือเคยเป็นผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และอื่นๆ เข้ามายืนเป็นผู้ดำเนินการเป็นสำรวจบ้าน เป็นลักษณะ “การกลับตัวกลับใจเป็นคนดี” จากนั้นก็ได้เริ่มปฏิบัติใช้ในงานประจำเพลี่ต่างๆ เช่น งานประจำเพลี่เรือ ซึ่งมักจะมีเหตุการณ์ทะเลวิวาท ชกต่อย ทำร้ายกัน ลึ้งม่ากันตาย ในปีก่อนๆ เป็นประจำ แต่หลังจากที่ได้มีสำรวจบ้านเกิดขึ้นเหตุการณ์ทะเลวิวาท ทำร้ายกันก็ไม่ปรากฏเลยในปีนี้ หลังจากนั้นก็มีการขยายผลไปยังชุมชนอื่นๆ และ ได้มีการติดตามประเมินผล

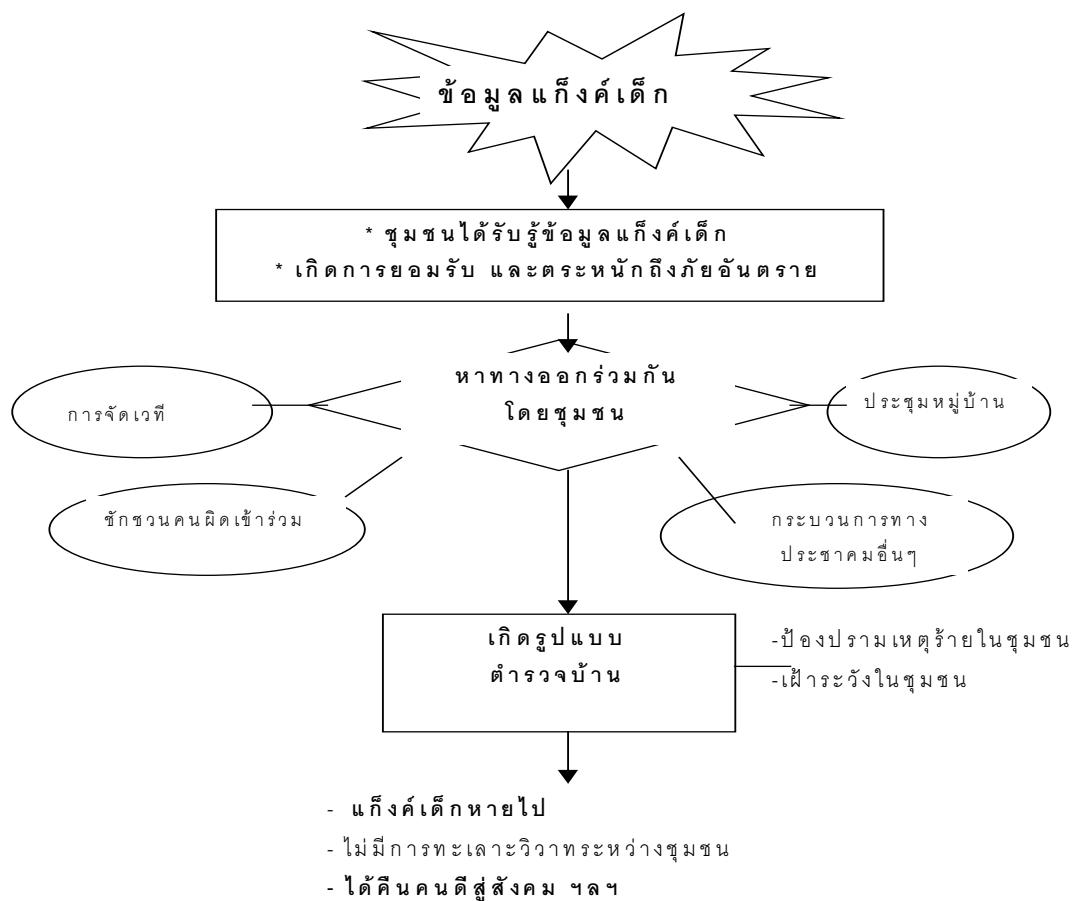
ปัจจุบันสำรวจบ้านมีจำนวนสมาชิกอยู่ประมาณ 735 คน กระจายอยู่ใน 59 หมู่บ้านใน 7 ตำบล หมู่บ้านละประมาณ 10-20 คน มีหน้าที่หลักในการแจ้งเบาะแสการก่ออาชญากรรม สอดส่อง พฤติกรรมเด็กและเยาวชนในหมู่บ้านของตนเองและพื้นที่ใกล้เคียง การประชาสัมพันธ์งานราชการ และช่วยเหลืองานชุมชน มีการจัดเวทีวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งสถานการณ์ปัมพาร่วมกันทุกๆ 3 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยหากมีเหตุการณ์ด่วนเกิดขึ้นก็จะประสานและพูดคุยหารือร่วมกัน ทั้งนี้จะมีสำรวจประจำหมู่บ้านเข้าไปประจำตุ้นการทำงาน (ซึ่งสำรวจบ้านแต่ตั้งจากผู้บังคับบัญชา) ประจำหมู่บ้านหมู่บ้านละ 1 คน ปัจจุบันมีการกำหนดมาตรการสังคมและมีการนำไปใช้ทุกตำบล

“ ทั้งนี้สำรวจมวลชนสัมพันธ์สามารถเป็นพี่เลี้ยงกับชุมชนได้ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ส่วนโดยเฉพาะ โรงเรียน ทุกวันศุกร์จะมีการออกพบปะเด็กในโรงเรียน ลุ่มตรวจปัสสาวะ ซึ่งทำให้ได้รับรู้เรื่องซื้อขาย สุรา บุหรี่ ซึ่งขณะนี้เข้าสู่ก่อการเด็กได้อย่างรวดเร็ว ได้ข้อมูลจากเด็ก มีการสุ่มตรวจตามห้องน้ำ แต่ไม่ได้ออกเด็กมาทำโทษ แต่จะเป็นการติดตามให้เข้าใจเป็นคนดีเป็นการป้องปารามไปในตัว มีการใช้โกรงการเพื่อนเดือนเพื่อนโดยให้ขับกุ่ม 3 คนดูแลความประพฤติสิ่งศี๊ด ใน

แต่ละวันว่าทำอะไรบ้าง ทำไม่คืออะไร และให้ทำบันทึกส่งครุพัยปกรองทราบ ” ดำเนินการประจำสงกรานต์ เก็บไข่สัก สาม ภูเพียง

การทำงานของตัวร่วมกับตัวที่ให้สถานการณ์แก้ไขเด็กในปัจจุบันคลี่คลาย ลดความรุนแรงลง มีการถ่ายทอด ไม่มีพฤติกรรมรวมกลุ่ม แก้ไขเด็กจะไม่ได้แสดงพฤติกรรมของอาชญากรรมในอดีต แต่จะเป็นลักษณะของการฝังตัวในหอพัก เป็นบางครั้งที่ออกมากในรูปแบบของการมัวสุ่มขยาย ขยายชั้นมัวสุ่มกันตามหอพัก โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก ม.1-ม.3 เริ่มเที่ยวกลางคืน ขับรถเลี้ยงดัง และมัวสุ่มในสถานที่มีด ซึ่งตัวร่วมจะพยายามสอดส่องดูแลควบคุมพฤติกรรมของหัวหน้า แก้ไข ทั้งนี้ตัวร่วมบ้านจะรู้ว่าใครทำอะไรที่ไหนลูกหลานใคร หากเด็กมัวสุ่มรวมกลุ่มกันกินเหล้า ประพฤติไม่ดี เด็กจะกลัว มีการแสดงให้ผู้ปกครองทราบ ซึ่งผู้ปกครองก็จะมีการคุ้มเข้มทำให้เด็กไม่กล้าที่จะทำอะไรในเขตพื้นที่ภูมิเพียง

แผนภูมิกระบวนการภารกิจตัวร่วมบ้านในการแก้ไขปัญหาแก้ไขเด็ก

ผลของการจัดทำที่แต่ละพื้นที่และมีการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังอย่างจริง โดยเฉพาะการจัดอาสาสมัครเป็นเวรยามตรวจตราในพื้นที่ของตนเอง รายต่อรายหัวร่องพื้นที่ และจุดที่มักจะเป็นจุดรวมแก้ไขเด็ก อย่างต่อเนื่องของอาสาสมัครชุมชน รวมทั้งการกวดขันอย่างเข้มงวดของเจ้าหน้าที่ตำรวจนำให้สถานการณ์ในปัจจุบันเริ่มคลี่คลายลง

5.5 การศึกษาพื้นที่ดีดีในเขตเทศบาลเมืองน่าน

สถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในจังหวัดน่านที่เกิดขึ้นและปรากฏให้เห็นตามสื่อต่างๆ ทางทีวี หรือหนังสือพิมพ์ เป็นข่าวใหญ่ครึ่กโกร่มีให้เห็นเป็นระยะๆ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นกรณีการค้าประเวณีเด็กนักเรียน แก้งเด็กวัยรุ่นกับการจราจรรถพังสินและจักรยานยนต์ตามหอพักและสถานที่สำคัญ พฤติกรรมความรุนแรงของกลุ่มวัยรุ่นกวนเมืองที่สร้างความหวาดผัวให้กับผู้คนในสังคมน่านเมื่อไม่นานมานี้ ทำให้หลายคนสงสัย มีคำถามชวนให้คิดตามว่าทำไม่มีเมื่อเล็กๆ เรียนลงบอย่างน่าน จึงเกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้นได้

ทีมวิจัยประชาคมด้านเด็กและเยาวชนและกลุ่มเด็กเยาวชน ได้ร่วมกับศึกษาพื้นที่ส่วนหนึ่งของเทศบาลเพื่อดูว่าในพื้นที่นั่นๆ มีสถานที่อะไร อย่างไร ที่เด็กและเยาวชนเข้าไปเกี่ยวข้อง ในแต่ละช่วงเวลา พื้นที่ไหนที่เปิดโอกาสสำหรับเด็กและเยาวชนในการเข้าไปทำกิจกรรมร่วมกันเชิงสร้างสรรค์และเป็นพื้นที่สีเขียวต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งคงไม่สามารถตัดสินใจจากสิ่งที่เราเห็นได้ว่าพื้นที่ไหนดีหรือสีง หากจะให้พื้นที่เหล่านั้นเป็นตัวบ่งบอกหน้าที่ด้วยตัวของมันเอง และคนที่จะบอกราดเด็ตที่สุดก็คือเด็กและเยาวชนนั้นเอง

จึงเป็นที่มาของความสนใจในการศึกษาพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองน่านโดยได้ซักช่วนเด็กและเยาวชนที่สนใจจากโรงเรียนในพื้นที่ศึกษาฯ จำนวน 16 คน เข้าร่วมเป็นทีมงาน โดยทีมเยาวชนคนอักเมืองน่าน ทั้งหมด 16 คน จากสโมสรอินเตอร์แลต โรงเรียนสตรีศรีน่าน 8 คน และจากโรงเรียนคริสต์วิทยาการ จำนวน 8 คน เหตุผลสำคัญคือต้องการให้เด็กเข้ามามีส่วนร่วมศึกษาและกำหนดพื้นที่ดีหรือไม่ดีด้วยตัวเด็กเอง และมีความคุ้นเคยกับพื้นที่จะทำให้ง่ายในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ด้วยข้อจำกัดเรื่องเวลาจึงได้สุ่มพื้นที่บางส่วนของเทศบาลเมืองน่านสำหรับการศึกษา ก่อนลงเก็บข้อมูล ได้มีการนัดหมายเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในรายละเอียดโครงการ ประเด็นเนื้อหาสิ่งที่ต้องการรวมถึง เครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลอย่างรวดเร็วประยุกต์เวลา ประกอบด้วย แผนที่เดินดิน แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต

เมื่อทุกคนเข้าใจร่วมกันได้มอบหมายงานและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบโดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ศึกษาในพื้นที่ 4 โซน ที่ทางพี่เลี้ยงจัดเตรียมไว้ มีโจทย์ง่ายๆ เพียงให้ศึกษาว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร กับใคร เมื่อไหร่ เพื่อให้เห็นกิจกรรมและเหตุการณ์ในสถานที่นั้นๆ โดยใช้ช่วงเวลาเป็นตัวกำหนด ช่วงเวลาที่适合สำหรับเด็กในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจะเป็นช่วงหลังเลิกเรียนและวันหยุด เสาร์ อาทิตย์ มีการลงเก็บข้อมูลเป็นกลุ่ม เมื่อได้ข้อมูลมีการนัดหมายเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาแลกเปลี่ยนร่วมกัน มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในกรณีที่ข้อมูลไม่ครบเพื่อให้ได้ข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการและมีความสมบูรณ์มากขึ้น จากนั้นจะนำข้อมูลที่ได้มารวมกันและวิเคราะห์ข้อมูลของสถานที่ต่างๆ ใน

บริเวณพื้นที่ศึกษาลงในแผ่นกระดาษชาร์ทแข็งแผ่นใหญ่ลงรายละเอียดข้อมูล ตกแต่งลวดลายสีสัน ตามจินตนาการของตนเอง ใช้เวลาการศึกษาตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - กรกฏาคม 2547 รวม 3 เดือน

จากการศึกษาพื้นที่ดังกล่าวพบว่า มีหลายสถานที่ ที่เป็นศูนย์รวมความสนิจและพนบปะของเด็กและเยาวชน และคนทั่วๆ ไปดังนี้

บ่อนไก่ ในบริเวณพื้นที่ศึกษามีมากถึง 7 แห่ง ทั้งขนาดเล็ก และใหญ่ มีคนเข้าออกตลอดเวลา โดยเฉพาะสาร อาทิตย์ที่มีคนหนาตามากกว่าปกติ ทั้งเด็ก ผู้ใหญ่ เพื่อนำไก่มาชานหรือเข้ามาร่วมชม การชนไก่ ซึ่งก็จะมีเรื่องของการพนันเข้ามามากขึ้น บางกลุ่มนั่งพูดคุยคืบสุราเป็นประจำ เป็นภาพที่เห็นจนชินตาของผู้คนที่อยู่ในบริเวณนั้น

ร้านค้า ร้านอาหาร ทั้งเล็กและใหญ่ โดยเฉพาะต่ออุดหนุน จะเป็นศูนย์รวมของเด็กและเยาวชนได้ดี ในช่วงพักเที่ยงและเย็นหลังเลิกเรียน บางร้านมีการจำหน่ายสุรา บุหรี่ ให้กับเด็กนักเรียน เป็นที่มั่วสุมยาเสพติดของกลุ่มวัยรุ่น จะเป็นที่รู้จักกันของในกลุ่มของเด็กและเยาวชน ซึ่งไม่เปิดเผยให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้าง

ร้านหนังสือการ์ตูน ยังเป็นร้านที่คงความนิยมในหมู่เด็กและเยาวชน ทั้งหญิง และชาย ส่วนใหญ่เลือกใช้บริการช่วงบ่ายและเย็นหลังเลิกเรียน โดยจะเข้าไปอ่านในโรงเรียนในเวลาเรียน ชั่วโมงว่าง พักเที่ยง และที่บ้าน การ์ตูนที่เข้ามีหลายรูปแบบตามความชอบ การ์ตูนโป๊ การต่อสู้ รักใส ๆ กำลังเป็นที่นิยมอยู่ในขณะนี้

สถานเรียนพิเศษ สำหรับเด็กและเยาวชนมีมากถึง 15 จุด กระจายไปทั่วบริเวณใกล้สถานศึกษา ส่วนใหญ่เป็นบ้านของอาจารย์ในโรงเรียนที่ทำการเปิดสอน มีตั้งแต่ระดับชั้นม.ต้น และม.ปลาย มีแบ่งช่วงเวลาการสอนที่ชัดเจน จะเปิดสอนในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนถึงสองทุ่ม ในกรณีวันจันทร์ถึงศุกร์ หากเป็นสาร อาทิตย์ จะมีการแบ่งการสอนออกเป็นช่วงเวลาคือ ช่วงเช้าสอนชั้นม.ต้น ตอนบ่ายสอนชั้นม.ปลาย ค่าเรียนพิเศษคิดเป็นเทอมละ 1,000 บาทต่อคน

เมื่อสอบถามเด็กที่มาเรียนพิเศษพบข้อมูลที่น่าสนใจว่าเด็กบางส่วนที่มาไม่ได้มาด้วยความสมัครใจ โดยพ่อแม่บังคับบัง เนื่องจากเรียนก็มาเรียนด้วย บังก์กล่าวว่าจะเรียนไม่ทันเพื่อน เวลามาเรียนจึงไม่ค่อยสนใจมากเท่าไรนัก บางคนมาเพื่อวัดถูประสงค์อื่นแอบแฝง เช่นมาเพื่อพนเปื่อนหรือแฟฟ พากันไปเที่ยวตามสถานที่อื่นๆ เช่น โรงหนัง ห้างสรรพสินค้า เด็กบางคนรู้สึกกดดันที่ต้องเรียนพิเศษ อย่างมีเวลาในการพักผ่อนและทำกิจกรรมที่ตนเองชอบเหมือนกับเด็กคนอื่นๆ ไม่ยกให้ระบบการเรียนการศึกษาเป็นลักษณะของการแข่งขัน ซึ่งดีซิงเด่น ทำให้คนไม่เก่งรู้สึกกดดัน ครูอาจารย์เด็กเก่ง มีการแบ่งแยกกลุ่มเด็กในชั้นเรียน

หอพักนักเรียนนักศึกษา ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น มีให้เห็นทั่วไป มักเป็นแหล่งรวมวัยรุ่น บางแห่งเป็นที่มั่วสุม สิ่งเสพติดของมีนมา ส่งเสียงดังรบกวนคนในละแวกใกล้เคียง มีการซักต่อຍกันเป็นประจำ เป็นสถานที่เปิดที่มีผู้คนพลุกพล่านเข้าออกตลอดเวลา เป็นหอพักของนักเรียน และนักศึกษา ระดับปวช. ปวส. เป็นลักษณะของบ้านเรือน หอพักหญิง หอพักชาย และหอพักร่วม นิยมอยู่กันเป็นคู่ๆ

และกลุ่มใหญ่ หอพักบางแห่งเจ้าของขาดการควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่มีมาตรการควบคุมอย่างจริงจัง

สวนสาธารณะริมน้ำ ทำหน้าที่แตกต่างกัน ไปตามช่วงเวลา ตอนเช้า เป็นที่ออกกำลังกายของกลุ่มคนที่รักสุขภาพ มักเห็นผู้สูงอายุ วัยกลางคน มาวิ่งออกกำลังกายเป็นประจำ ตอนสายบ่ายแก่ๆ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนที่รักที่พากันแคะเวียนมาบ่นเล่น เป็นที่เล่นของเด็กเล็กๆ ที่ติดสอยห้อยตามพ่อแม่ญาติพี่น้องมาพักผ่อน บางบริเวณเป็นที่จอดรถสูรับส่งเด็กและเยาวชนโรงเรียนใกล้เคียง บ่อยครั้งที่เห็นภาพเด็กใน cabin นักเรียนนักศึกษานั่งล้อมวงดื่มเหล้ากันเป็นประจำ

หนึ่งในที่มีวิจัยเด็กได้เล่าเรื่องสถานที่ให้ฟังว่า “ตอนเย็นถึงค่ำประมาณ 5 โมง – 2 ทุ่ม เป็นสถานที่ออกกำลังกาย เต็นแอโรบิคของคนทุกเพศวัย สามารถเบ่งบบิวนใกล้เคียง เป็นสถานที่นิยมสำหรับเด็กและเยาวชนในการออกกำลังกายและนัดหมายของวัยรุ่นหนุ่มสาวในการพูดคุยตามประสาเพื่อนและคนรัก มีให้เห็นจนชินตา บริเวณนี้ยังเป็นลานเด็กบอร์ด กีฬายอดฮิตของลูกคนมีตังค์ เวลากลางคืนจะปรับสภาพกลายเป็นสถานที่ตั้งของบรรดาวรรคาร้านค้าขายอาหารและเครื่องดื่มของมีนมาให้กับคนที่รักที่พากัน聚 บริเวณที่ลับตามมักเห็นวัยรุ่นอยู่กันเป็นกลุ่ม และเป็นคู่ๆ บางที่แฉมท้ายด้วยการแสดงออกทางเลิฟชีนให้เห็นกันจะๆ ตา มีกลุ่มวัยรุ่นมัวสุมนั่งกินเหล้าเป็นกลุ่มใหญ่ ซึ่งถือเป็นสถานที่นิยมของวัยรุ่นในการนั่งล้อมวงดื่มเหล้ารองมาจากหอพัก”

ร้านเกมส์ ร้านอินเตอร์เน็ต ที่ผุดขึ้นเป็นจำนวนมากในช่วงสองสามปีที่ผ่านมาและเป็นที่นิยมสำหรับเด็กและเยาวชนอยู่ในขณะนี้ ตามที่ทีมงานได้ศึกษาโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ตัวเด็กที่เข้ามาใช้บริการ และเจ้าของร้านได้ข้อมูลว่า จำนวนร้านเกมส์และอินเตอร์เน็ต ในเขตเทศบาลเมืองน่านมีมากถึง 15 ร้าน เกมส์ที่เด็กนิยมเล่นมีหลายรูปแบบได้แก่

- เกมส์ออนไลน์หรือเกมส์คอมพิวเตอร์นั่นเอง เกมส์ออนไลน์ที่เป็นที่นิยมในขณะนี้ คือ

RAGNAROK,MU

- เกมส์ PLAY STATION ได้แก่ เกมส์ PLAY1, PLAY 2 คือการเล่นคนเดียวและคุ้นชื่อน่อง เกมส์ที่นิยมได้แก่ เกมส์ฟุตบอล

- เกมส์จากคุ้มกัน ซึ่งปัจจุบันจะเห็นน้อยมาก เพราะเด็กนิยมเล่นสองอันดับแรกมากกว่า

ราคาน้ำที่เล่นคิดเป็นชั่วโมงละ 10–15 บาททั้งเกมส์ออนไลน์และเกมส์ PLAY กลุ่มเป้าหมายที่มาใช้บริการมีหลากหลายอายุและระดับชั้น (ทั้งประถม มัธยม ปวช. ปวส. และอุดมศึกษา) ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 10 – 20 ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

ช่วงเวลาที่นิยมมาใช้บริการมีทั้งตอนเช้าก่อนเข้าเรียนเวลาประมาณ 6 - 7 โมงเช้า หากร้านยังไม่เปิดให้บริการเด็กๆ ก็จะเรียกให้เจ้าของร้านปิดก่อนกำหนด และช่วงหลังเลิกเรียนในวันจันทร์ถึงศุกร์ หากเป็นเสาร์อาทิตย์ ก็จะเป็นเวลา 08.00 -16.00 น.

โดยส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเล่นคนละ 2 - 3 ชั่วโมงในวันธรรมดาก็อัจฉริยะสุดๆ แต่หากเป็นเสาร์ อาทิตย์ แล้วก็จะใช้เวลาในการเล่นโดยเฉลี่ยคนละ 8 - 10 ชั่วโมง ส่วนความถี่ในการเล่นโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 8 ครั้งต่อคน

เงินที่นำมาเล่นเกมส์ได้มาจากเงินค่าขนม ขอพ่อแม่ เก็บส่วนตัว ทำงานพิเศษซึ่งมีน้อยมาก และค่าพนั่นจากการเล่นเกมส์ โดยมีการสะสมคะแนนจากเดิมที่เล่น หากใครไม่อยากเสียเวลาในการเริ่มต้นเล่นเกมส์ใหม่จะใช้วิธีการซื้อขายคะแนนในเกมส์ โดยจ่ายเป็นเงินสด ตั้งแต่ราคา 300 บาทมาก สุดถึง 3,000 บาท เหตุผลในการเล่นส่วนใหญ่บุกกว่าต้องการมาพบเพื่อน หาเพื่อนใหม่ ความสนุกสนาน บางส่วนบอกว่าเป็นการฝึกสมองและสามารถ

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับร้าน มีทั้งร้านขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ ส่วนใหญ่ได้ดำเนินการมา 2- 3 ปี แล้ว จำนวนเครื่องที่อยู่ในร้านประมาณ 6-20 เครื่อง ให้บริการทั้งเกมส์ออนไลน์และเกมส์ PLAY จำนวนผู้เล่นต่อชั่วโมงมีดังนี้ หากเป็นเกมส์ออนไลน์ จะมีผู้เล่นใน 1 ชั่วโมงจำนวน 16 คน เกมส์ PLAY จำนวน 20 คน ต่อ 1 ชั่วโมง

หากเป็นเสาร์ อาทิตย์ใน 1 ชั่วโมงจะมีคนมาใช้บริการจำนวน 30 – 40 คน ราคายี่ห้อบริการ 10 - 15 บาท โดยเปิดให้บริการตั้งแต่ เวลา 08.00 น. - 22.00 น. บางร้านเปิดตั้งแต่เช้าเพื่อให้เด็กและนักเรียนสามารถมาเล่นก่อนเข้าโรงเรียน บางร้านมีการเปิดแบบหลบใน คือหน้าร้านปิดแต่ข้างในยังเปิดให้คนมาเล่นจนดึกดื่น ความมุ่งหวังของร้านอยากให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ สนุกสนาน ไม่เครียด และผ่อนคลาย

ข้อมูลเพิ่มเติมจากการศึกษาพบว่าเด็กส่วนใหญ่ที่ชอบเล่นเกมส์จะหมกหมุนกับคอมพิวเตอร์ จนไม่สนใจเรื่องการเรียน อาหารการกิน การออกกำลังกาย มักพากันหนีเรียนไปเที่ยวเล่นเกมส์อยู่บ่อยๆ ไม่แยกแยะว่าเวลาไหนควรเรียนหรือเล่น

ในกรณีการศึกษาข้อมูลการใช้บริการอินเตอร์เน็ตของกลุ่มเด็กเยาวชนพบว่าผู้ที่มาใช้บริการส่วนใหญ่ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6, มัธยมศึกษา 1-6, ปวช.-ปวส. และอุดมศึกษา ตลอดจนวัยผู้ใหญ่ โดยใช้เพื่อหาข้อมูล ส่งอีเมล์ Chat พูดคุยหาเพื่อน ดูเวปโป๊บ้าง ปัจจุบันเริ่มมีให้เห็นเพิ่มขึ้น แต่ส่วนใหญ่ใช้หาเพื่อหาข้อมูล และติดต่ออีเมล์ วัยรุ่นไม่ค่อยใช้เพื่อติดต่องาน แต่จะนิยมใช้เพื่อเล่น Chat พูดคุยกับเพื่อน โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงได้แฟ้มและเลี้ยงผู้เล่นในเพราร์การเล่น Chat หรือไม่เด็กบางคนก่อภยานอังกฤษจากการเล่น Chat ไปเลย คนที่ชอบเล่นอินเตอร์เน็ตส่วนใหญ่จะมีความรู้รอบตัวมาก รอบรู้ มีข้อมูลเยอะ ส่วนค่าบริการอินเตอร์เน็ตชั่วโมงละ 10-15 บาท เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 08.00 - 21.00 น. โดยเฉลี่ยใช้เวลาในการเล่นคนละ 2-3 ชั่วโมง ในวันธรรมดาก็อัจฉริยะสุดๆ แต่หากเป็นเสาร์ อาทิตย์ใช้เวลามากถึง 8-10 ชั่วโมง

จากข้อมูลการสัมภาษณ์เด็กในโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดน่านสะท้อนให้เห็นว่าในโรงเรียนไม่ค่อยสนับสนุนด้านอินเตอร์เน็ตให้กับเด็กมากเท่าไนกับในเรื่องอุปกรณ์ การฝึกอบรมความรู้เรื่องอินเตอร์เน็ตโดยส่วนใหญ่เด็กไปเรียนจากข้างนอกแล้วนำมาสอนบวกต่อให้กับเพื่อนในโรงเรียน สำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ในโรงเรียนก็มาก ใช้งานไม่ค่อยได้ ไม่ทันสมัย ซ้ำ ส่วนเครื่อง

คอมพิวเตอร์ใหม่ๆที่ใช้งานได้ เป็นที่เล่นเกมส์สำหรับเด็ก โดยส่วนใหญ่เด็กจะมีการค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ทางอินเตอร์เน็ต เพราะง่ายสะดวก ข้อมูลทันสมัย ได้ความรู้มากกว่าห้องสมุด เพราะบางที่ห้องสมุดมีแต่หนังสือเก่าๆ ไม่ทันสมัย หนังสือดี ราคาแพง ครุภัณฑ์ไว้ในตู้ เด็กไม่กล้าขึ้น บางคนก็เลือกที่จะใช้อินเตอร์เน็ตและห้องสมุดควบคู่กันไป

ผู้ปกครองบางรายยอมลงทุนซื้อคอมพิวเตอร์ให้ลูกเล่นที่บ้าน เพื่อจะได้สื่อสารกับลูกอีกจากบ้านไป กับเพื่อน และมั่วสุมในทางที่ไม่ดี โดยไม่สนใจว่าลูกจะใช้คอมพิวเตอร์เพื่ออะไร (ส่วนใหญ่เล่นเกมส์/อินเตอร์เน็ต, Chat หาเพื่อนคุยกันทางอินเตอร์เน็ต)

นี่เป็นข้อมูลเพียงส่วนหนึ่งที่ได้จากการศึกษา ยังมีสถานที่อีกมากที่เด็กและเยาวชนเข้าไป เกี่ยวข้อง จากการศึกษายังทำให้เห็นสภาพความหลากหลายของชุมชน กลุ่มคน กลุ่มองค์กรต่างๆที่มีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันออกซึ่งทำให้เราเห็นถึงความกิจกรรมและพฤติกรรมในสถานที่นั้นๆ เช่น สถานีวิทยุ ที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการออกแบบแล้วร่วมกิจกรรม ของตนเอง และความคิดเห็นต่อประเด็นต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ชุมชนตามอุด ชุมชนผู้สูงอายุ ร้านอาหาร ที่เป็นที่หารายได้พิเศษ ในการจูนเครื่องรอบครัวและเป็นค่าศึกษาเล่าเรียน เป็นต้น ซึ่งคนที่จะกำหนดหรืออบรมของเราได้คือพื้นที่ไหนเป็นพื้นที่ดี หรือพื้นที่ที่มีอัตราเสี่ยงสำหรับพวกเด็กไม่พื้นเด็กและเยาวชนนั้นเอง

จากการศึกษาพื้นที่ดีในเขตเทศบาลของเด็กและเยาวชนพบว่า ในพื้นที่หนึ่งๆ มีบทบาทหน้าที่ในตัวของมันเองต่างกัน และในช่วงเวลาที่ต่างกันก็เปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตัวมันไปด้วย ทำให้ บางพื้นที่ที่เรามองว่าเป็นพื้นที่ดี แต่บางเวลาสถานที่นั้นกลับเป็นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก อย่างเช่น สถานสาธารณูปโภคในช่วงกลางวันเป็นพื้นที่สำหรับครอบครัว เด็ก เยาวชน ได้เข้าไป ทำกิจกรรม นันทนาการ และออกกำลังกาย เป็นพื้นที่สำหรับการทำกิจกรรม เรียนรู้ และพัฒนาเด็ก และเยาวชน รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กันในครอบครัวเป็นอย่างดี แต่พบค่ากลางหรือกลางคืนสถานที่นี้ กลับกลายเป็นที่หลบภัยของวัยรุ่นที่มาจูงกัน มาดื่มสุรา มั่วสุมกัน พื้นที่นี้จึงกลายเป็นพื้นที่เสี่ยงไป โดยปริยาย

จะนั่นการมองว่าพื้นที่หนึ่งๆ เป็นพื้นที่ดีหรือพื้นที่เสี่ยงนั้นก็ต้องมองหลายมิติหลายเวลา ด้วยส่วนในด้านสัดส่วนพื้นที่ดีกับพื้นที่เสี่ยงนั้น พบว่ามีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน แต่ประเด็นที่น่าคิดคือว่าเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มที่จะเข้าไปพื้นที่ที่เสี่ยงมากกว่าพื้นที่ดี เนื่องจากมีสิ่งจูงใจในช่วงเวลา มากกว่า การสร้างความเข้มแข็งหรือภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนจึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำอย่างเร่งด่วน รวมทั้งการสร้างพื้นที่ดีให้มากและควบคุมพื้นที่เสี่ยงให้น้อยลง โดยเฉพาะในย่านสถานศึกษา

5.6 เวทีเด็กเก่ง ดี มีสุข

ทีมวิจัยประชาคมด้านเด็กร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน 1 ได้จัดเวทีเด็กเก่งดีมีสุข เพื่อให้เด็กเรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข จากมุมมองของเด็กเอง และสะท้อนให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้ความคิดของเด็ก โดยมีเด็กจากโรงเรียนต่างๆ สมัครใจเข้าร่วมเวทีจำนวน 150 คน ซึ่งผลการจัดเวทีพบว่าปัญหาที่สำคัญในกลุ่มเด็กและเยาวชนมีดังนี้

ปัญหาที่ 1 พฤติกรรมทางเพศและรักในวัยเรียน

สาเหตุ มาจากค่านิยมตามแฟชั่น อิทธิพลจากสื่อ การเรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้าม อยากรู้อยากลอง ขาดความอบอุ่น

แนวทางในการแก้ไข ควรมีการควบคุมอารมณ์ ไม่คุ่นหงส์มากเกินไป มีสติ มีการอบรมให้ความรู้เรื่องเพศศึกษา ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด อบรมปลูกฝังให้ความรักความอบอุ่น หลีกเลี่ยงสื่อที่ไม่เหมาะสม

ตัวช่วย ได้แก่เพื่อน ครอบครัว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและกลุ่มสื่อ

ปัญหาที่ 2 การมัวสุนโนทัยมุขสิ่งเสพติด

สาเหตุ มาจากขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว อยากรู้อยากลอง รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หนีปัญหา เครียดกดดันในหลายเรื่องครอบครัว การเรียน แฟฟ สิ่งแวดล้อมรอบตัวไม่ดี

แนวทางแก้ไข รู้จักปฏิเสธเมื่อถูกหักหัว หากิจกรรมที่มีประโยชน์ทำ หน่วยงานภาครัฐมีการรณรงค์ให้ความรู้โทษยาเสพติด สร้างกำลังให้กับตนเอง เลือกคนเพื่อนที่ดี ปรึกษาพ่อแม่ครูอาจารย์

ตัวช่วย อันดับแรก คือตัวเอง เราไม่ช่วยคนเองก่อนแล้ว เราไม่รู้ว่าเราผิดตรงไหน อย่างไร แล้วเราจะแก้ไขปัญหานี้ตรงไหน และอีกครัวครอบครัว พ่อ-แม่ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ และคนในสังคม อยู่เป็นตัวช่วยให้ปัญหาเหล่านี้หมดไป

ปัญหาที่ 3 ความรัก-ความเข้าใจในครอบครัว เป็นสิ่งที่เราทราบกันดีครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด หากเกิดปัญหาในครอบครัวแล้วจะเกิดปัญหาตามมา อาทิเช่น เมื่อพ่อแม่ห่าร้าง พ่อแม่ทะเลกัน ทำให้เยาวชนไม่อยากจะเข้าไปปรึกษารือเรื่องต่างๆ กับพ่อแม่ จึงหันไปปรึกษากับเพื่อนแทน หากเยาวชนพบกับเพื่อนที่ดีคงจะไม่มีปัญหาอะไร หากเยาวชนพบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อที่ไม่คืนจะเป็นผู้ที่จะพาเยาวชนไปในทางหลงผิด ซึ่งเป็นปัญหาสังคมต่อไป และ

สาเหตุของปัญหานี้คือ ความคิดเห็นของคนในครอบครัวไม่ตรงกัน การไม่มีเวลาให้กัน การไม่เข้าใจกันระหว่างผู้ปกครองของเยาวชนเอง

แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ทุกคนภายในครอบครัวต้องหันหน้าเข้ามาหากัน พูดกันให้มากขึ้น เปิดในรับฟังปัญหาต่าง ๆ ให้ความรัก ความเข้าใจภายในครอบครัว ดังคำกล่าวที่ว่า “ความรักความเข้าใจ เป็นราก柢柢ของกันภัยยาและพิค”

นอกจากนี้ปัญหาทั้ง 3 ยังมีปัญหาอื่นอีก เช่น ปัญหาการการแต่งกาย, ปัญหาด้านการศึกษา, ปัญหาความประพฤติกรรมมารยาท, ปัญหาแก่งค์ป่วนการเมือง, ปัญหาความไม่สงบใจเหตุการณ์ ปัญหาบ้านเมือง

ซึ่งเป็นปัญหาทั้งหมดที่ก่อรากมา มักจะเริ่มมาจากครอบครัวก่อน โดยที่ครอบครัวเป็นสถาบันที่เลือกที่สุด หากภายในครอบครัวเกิดปัญหาแล้วก็จะมีผลตาม เช่น พ่อ-แม่ทะเลกัน หย่าร่างกัน ผู้ปกครองไม่เข้าใจในตัวของเยาวชนจนเป็นเหตุให้เยาวชนคิดว่าคนในครอบครัวไม่เข้าใจ จึงไม่ค่อยอยากระเล่าหรือปรึกษานะร่องใดๆ เมื่อเกิดปัญหากับตัวเยาวชน เยาวชนจึงหันไปปรึกษานักศึกษาอื่นๆ ซึ่งบุคคลนั้นก็คือ เพื่อน หากเยาวชนคนเพื่อนที่ดีก็คงจะพากันไปแต่สิ่งที่ดีๆ เยาวชนคนเพื่อนที่ไม่ดี อาจจะพบไปหลงผิด และก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีก เช่น สิ่งเสพติด เมื่อเกิดปัญหาดังกล่าวแล้ว ยังส่งผลปัญหาต่อสังคม เมื่อยาเสพติดมีสูนสิ่งเสพติดไม่มีเงินซื้อสิ่งเสพติด จึงทำให้เยาวชนได้กันค้าหากเงินมาโดยการลักขโมย ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาอาชญากรรมตามมา เมื่อเกิดปัญหาเหล่านี้มากขึ้นก็จะส่งผลต่อสังคม ประเทศชาติ

จากการจัดเวทีเด็กเก่งคิดมีสุขจะเห็นได้ว่าประเด็นที่เด็กมองว่าเป็นปัญหาในเด็กและเยาวชนก็ไม่ต่างจากที่ผู้ใหญ่มองมากนัก เพียงแต่เด็กจะให้รายละเอียดของพฤติกรรม สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นได้มากกว่าลึกซึ้งกว่า เนื่องจากเด็กเป็นคนที่ได้รับผลกระทบโดยตรง อย่างไรก็ตามจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจะเห็นได้ว่าไม่ได้เกิดจากตัวเด็กเอง หากแต่เป็นเพรษสภาพสังคมแวดล้อมสื่อ และผู้ใหญ่ที่สร้างพุติกรรมให้เด็กได้เลียนแบบการ ไทยที่ตัวเด็กอย่างเดียวคงไม่ถูกต้องนัก ดังนั้นกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องมองเชิงระบบทั้งสังคม ทั้งตัวผู้ใหญ่และตัวเด็กด้วยเช่นกัน

บทที่ 6

การขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็ก

ในระหว่างที่คณะทำงานวิจัยประชาคมด้านเด็กดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินสถานการณ์ปัญหานี้ ก็มีสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และมีกลุ่มคนก่อการดีกิดกระบวนการพัฒนาและป้องกันแก้ไขปัญหาต่างๆอย่างต่อเนื่อง คณะทำงานวิจัย จึงใช้โอกาสแทรกตัวเองเข้าไปร่วมกระบวนการขับเคลื่อน เติมข้อมูล ชงประเด็น และหนุนเสริมให้กับยานมิตรหลากหลายฝ่ายได้มาพบปะ พูดคุย ทำให้ประเด็นขัดเจนขึ้น และจับมือกันไปทำกิจกรรม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ซึ่งกระบวนการเคลื่อนไหวที่สำคัญได้แก่

6.1. ด้านการก่อรุปคณะทำงานวิจัย และการก่อตัวของกลุ่มประชาคมด้านเด็ก

ได้เริ่มจากการซักซ่อนกับยานมิตรที่คุ้นเคยทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการทำงานด้านเด็ก มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตั้งโจทย์ประเด็นการวิจัย และวางแผนการทำงานร่วมกัน ผลของการแลกเปลี่ยนทำให้เกิดกลุ่มแกนที่มีใจอาสาเข้ามาร่วมกันที่มาจากหลากหลายองค์กร ทำให้เกิดผลดีต่อการจัดกลุ่มการทำงานร่วมกัน เพื่อทุกคนมีเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกัน ขณะเดียวกันก็ทำให้ประเด็นการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่หน่วยงานของตนเองสังกัดอยู่ หรือเครือข่ายที่ตนเองทำงานด้วย ได้มีการพัฒนาและเกิดความร่วมมือที่ขัดเจนมากขึ้น โดยใช้โจทย์การวิจัยและกลุ่มประชาคมเด็กไปร่วมกันขับเคลื่อนกระบวนการ โดยใช้ฐานข้อมูลจากการวิจัย ทำให้มีพลังมากขึ้น เสื่อนไปสำคัญที่พบคือ “ตัวนักวิจัยและบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก” มีความสำคัญในการขับเคลื่อนงานวิจัยและพัฒนาประชาคมด้านเด็ก เนื่องจากตัวนักวิจัยแต่ละคนมีบทบาทและการกิจในการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ทั้งด้านส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ทำให้ทีมวิจัยได้เข้าไปอยู่กับสถานการณ์ปัญหาและกระบวนการขับเคลื่อนที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และมีเครือข่ายการทำงานกับองค์กรต่างๆ ทึ่งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ลิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นทุนเดิมของการขับเคลื่อนประชาคมด้านเด็กจังหวัดน่าน

การก่อตัวเริ่มต้นจากการคุยกันในวงเล็กก่อนแล้วต่อเติมเพิ่มสมาชิกขึ้นมาจนได้คณะทำงาน ดำเนินการขับเคลื่อนงานวิจัยนี้ การหาจุดลงตัวในเรื่องเวลาที่จะพบปะพูดคุยกันและนำเสนอปัญหาเด็กและเยาวชนก็เป็นเรื่องที่ไม่ง่ายในทีมคณะทำงานจังหวัดน่านจึงได้พยายามหลีกเลี่ยงการใช้เวลาราชการเวลาทำงานปกติเพื่อระหายคนทำงานในภาครัฐจึงไม่สะดวกในเวลาราชการ ดังนั้นจึงได้ใช้เวลาเย็น และวันหยุดในการพบปะหารือกัน การหาจุดลงตัวเรื่องนื้อหากรอบแนวคิดของงานวิจัย เริ่มจากการใช้กรอบแต่ละงานของคนทำงาน ความสนใจ ความเชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบงานในแต่ละด้าน และ

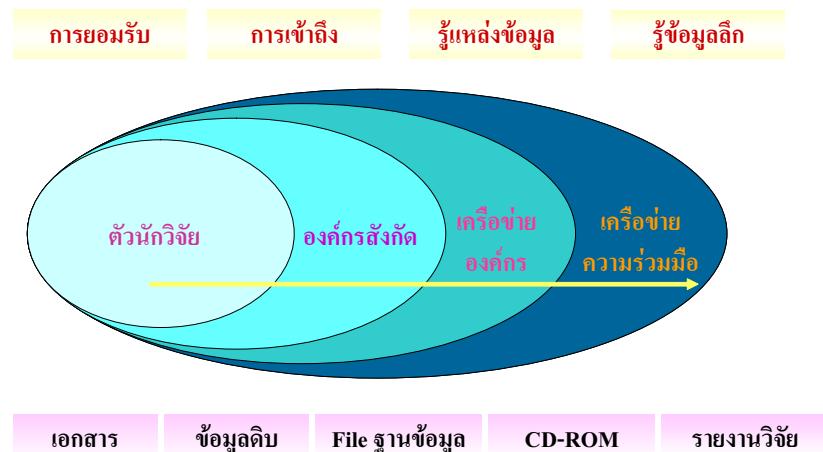
ทุกคนในทีมได้เริ่มต้นเดินตามกรอบที่วางไว้ โดยมีเป้าหมายในระยะแรก คือการศึกษาหาข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในจังหวัดน่าน เป็นตัวเดินเรื่อง

กระบวนการทำงานภายในทีม การเบาะเกี่ยว คนทำงานด้วยกัน บรรยายกาศของการทำงานบางครั้งมีความเครียดด้วยเนื้อหา และปัญหาในเนื้องานของงานวิจัย เพราะเป็นงานวิจัยที่คลุกคล้ำกับปัญหาเด็กและเยาวชน ดังนั้นการปรึกษาหารือคุณทำงาน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความเอื้ออาทรระหว่างพี่น้องในคณะงาน การให้กำลังใจกัน การช่วยเหลือกันในการทำงาน จึงเป็นสิ่งสำคัญ นอกนั้นกระบวนการทำงานที่คณะวิจัยต้องต่อเชื่อมกับเครือข่ายคนทำงานด้านเด็กกับองค์กร หน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัดน่าน ก็เป็นภารกิจที่ทุกคนให้ความสำคัญ การทำความรู้จักกับคนกับงานเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนา gland ในการทำงานและเกิดความรู้บ้างอย่างขึ้นกับตัวนักวิจัยเอง โดยไม่รู้ตัว

6.2 กระบวนการจัดเก็บข้อมูลสร้างเครือข่ายการทำงาน

ผลของการจัดกลุ่มวิจัยประชาคมเด็กที่ใช้นักวิจัยเป็นฐาน ทำให้สามารถเข้าไปเก็บข้อมูลในหน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่หรือหน่วยงานที่เป็นเครือข่ายการทำงานขององค์กรตนเอง เป็นไปได้ด้วยความสะดวก และสามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึกได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเอกสาร ข้อมูลดิบ รายงาน ฐานข้อมูลดิบ รายงานวิจัยข้อมูล CD-Rom (ความสัมพันธ์ส่วนตัวและของหน่วยงานทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลเป็นไปได้ด้วยดี) นอกจากนี้กระบวนการจัดเก็บข้อมูลยังเป็นการกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลได้คิดและตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบด้วย รวมทั้งได้เครือข่ายคนทำงานเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามปัญหาอุปสรรคที่สำคัญของการจัดเก็บข้อมูลเด็กและเยาวชน ได้แก่ หลายหน่วยงานยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ข้อมูลยังกระจัดกระจายอยู่ที่ตัวบุคคลผู้รับผิดชอบงานในหน่วยงานเป็นหลัก ขาดการใช้ข้อมูลร่วมกัน บางแห่งไม่ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บ และการเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรและผู้รับผิดชอบงานทำให้ข้อมูลกระจัดกระจายและสูญหายไปด้วย และการจัดเก็บข้อมูลแต่ละองค์กรก็ใช้ฐานที่แตกต่างกัน ทำให้ข้อมูลมีความทับซ้อนและแตกต่างกันไป

การเก็บข้อมูล

6.3 การขับเคลื่อนตามประเด็นและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่

ในระหว่างการเก็บข้อมูลก็ได้มีการใช้ข้อมูลที่ได้ไปขับเคลื่อนการพัฒนาประชาคมด้านเด็กตามประเด็นและสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และผลของการขับเคลื่อนประชาคมด้านเด็กก็ทำให้ได้ข้อมูลมากขึ้น ลึกขึ้น ชัดเจนขึ้น โดยที่มีวิจัยได้นำสถานการณ์ปัญหาเด็กจากข้อมูลการวิจัยไปเสนอในเวทีต่างๆ เพื่อให้เห็นประเด็นปัญหาร่วมกัน และช่วยกันขับเคลื่อนต่อและหาทางออกร่วมกัน ผลของการจัดเวทีทำให้เกิดเครือข่ายคนทำงานด้านเด็กมากขึ้น ได้ประเด็นปัญหาและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนมากขึ้น รวมทั้งเกิดรูปปัจาระของความร่วมมือในการทำงานด้านเด็กหลายเรื่อง ซึ่งกระบวนการ การขับเคลื่อนที่สำคัญแสดงดังตาราง

ရတန္တရာနရုပ်ပိုင်ဆိုင်ရေးဝန်ကြီးခုံး

ลำดับ	ประเภท	เจ้าภาพ	ผู้ใช้ร่วมกับบุนนาค	กระบวนการ	ผลที่ได้รับ
1	เครื่องซัพพลายเชนที่อยู่ในบ้าน เพื่อตัดต่อและขยายผล ลังหบดหาน	สำนักพัฒนาสังคมฯ ภาคอีสาน เอกชน ห้องริบิน บุนนาค จำกัด จำนวน 150 คน	ภาคอีสาน เอกชน ห้องริบิน บุนนาค จำกัด จำนวน 150 คน	เข้ามูลค่าเฉลี่ยเดือนละ 4,500 บาท เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี และมีมาตรฐานสากล ทำให้สามารถส่งออก ต่อ สำหรับเจ้าของห้องริบินที่ต้องจ่าย หมายเหตุ แต่หลังจัดตั้งบริษัทไม่ได้กำไรขึ้นมาเรื่อยๆ ต่อเนื่องเจ้าของห้องริบินทำนายว่าไม่ต้องจ่าย หมายเหตุ	- บริษัทเครื่องซัพพลายเชนที่ดำเนินการพัฒนาเด็ก - บริษัทภาระเบ็ดเตล็ดที่ไม่ได้กำไรขึ้นมาเรื่อยๆ - บริษัทภาระเบ็ดเตล็ดที่ต้องจ่าย หมายเหตุ เนื่องจากขาดสภาพคล่องต้องจ่าย ประมาณ 1 จ่ายเดือนโดยเดือนต่อเดือน
2	ศูนย์กลางสถานศึกษาที่ ต้องดูแลโดยผู้อพยพหลังภัย น้ำ	รภ.ศึกษาสงเคราะห์ ภาคอีสาน เอกชน ห้องริบิน น้ำ	ครุภัณฑ์ 1 ห้องรับน้ำภัย ที่น้ำริบิน ภาคอีสาน เอกชน ห้องริบิน น้ำ	ครุภัณฑ์ 1 ห้องรับน้ำภัย ที่น้ำริบิน ครุภัณฑ์ 2 เปิดปิดได้ให้เห็น ครุภัณฑ์ 3 เวทกรดดูดความชื้นคิด เห็นในบ้านของเด็ก	- โครงการสำรองน้ำดื่มเด็กด้วยป้องกันภัย น้ำ - โครงการสำรองน้ำดื่มเด็กด้วยป้องกันภัย น้ำ - โครงการสำรองน้ำดื่มเด็กด้วยป้องกันภัย น้ำ
3	เครื่องซัพพลายเชน กิจ.บ.ภัย	สภาก.ภัย จำนวน 4 แห่ง ¹ อุบลราชธานี 7 แห่ง ²	สภาก.ภัย จำนวน 4 แห่ง ¹ อุบลราชธานี 7 แห่ง ²	ดำเนินการติดตั้งเครื่องซัพพลายเชน ในบ้านเรือน ดำเนินการติดตั้งเครื่องซัพพลายเชน ในบ้านเรือน	- บริษัทภาระเบ็ดเตล็ดที่ต้องจ่าย หมายเหตุ - บริษัทภาระเบ็ดเตล็ดที่ต้องจ่าย หมายเหตุ

ຕາງទາແສດຖານດີເຫດຜົນລົງສົມບັດກົດກົດ

លំដាប់	ប្រភេទ	គ្រប់រាយ	ក្រសួងការបណ្តុះបណ្តាល	ក្រសួងការបណ្តុះបណ្តាល	ឈ្មោះត្រួតពិនិត្យ
4	ត្រួតពិនិត្យសារព័ត៌មានអនុញ្ញាត	ព្រមទាំងអាជីវកម្ម	ឯកសារការបណ្តុះបណ្តាល	ក្រសួងការបណ្តុះបណ្តាល	ឈ្មោះត្រួតពិនិត្យ
5	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន
6	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន	ការបង្កើតរំភេទសារព័ត៌មាន

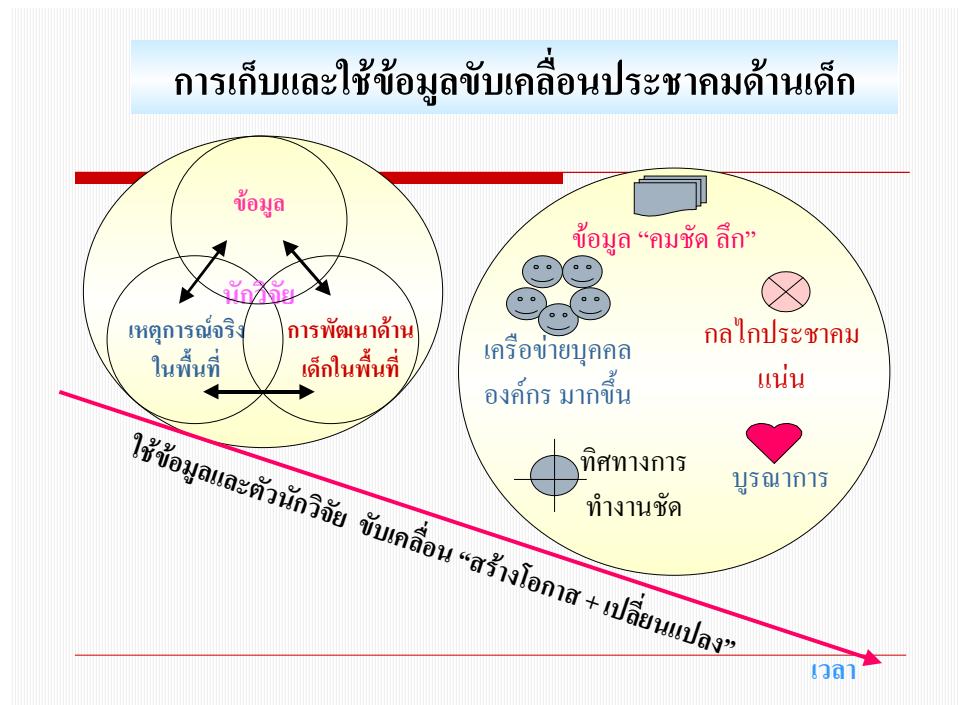
ตารางแสดงรายการแหล่งเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะฯ ที่นักเรียนต้องศึกษาตามหลักสูตรฯ

ลำดับ	รายชื่อแหล่งเรียนรู้	ผู้เข้าร่วมการสอน	จุดประสงค์	กระบวนการ	ผลที่ได้รับ
7	เรื่องการค้นคว้าข้อมูล	เจ้าภาพ	ผู้เข้าร่วมการสอน	- ชุด VCD - แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการค้นคว้าข้อมูล	เกิดการค้นคว้าข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ในชีวิตประจำวัน
8	เรื่องการค้นคว้าข้อมูลที่น่าสนใจ	ครุภรณ์ วงศ์สานา, นรีกาญจน์ ภูริธรรมจันทร์, นรีกาญจน์ ภูริธรรมจันทร์	ครุภรณ์ วงศ์สานา, นรีกาญจน์ ภูริธรรมจันทร์	- ชุด VCD - แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการค้นคว้าข้อมูล	รู้จักวิธีการค้นคว้าข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการค้นคว้าข้อมูล
9	เรื่องการค้นคว้าข้อมูลที่น่าสนใจ	นรีกาญจน์ ภูริธรรมจันทร์	นรีกาญจน์ ภูริธรรมจันทร์	- เว็บไซต์ที่สอนวิธีการค้นคว้าข้อมูล - คู่มือการค้นคว้าข้อมูล	รู้จักวิธีการค้นคว้าข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการค้นคว้าข้อมูล
10	เรื่องการค้นคว้าข้อมูล 2546	ศรีนารถ วงศ์สานา	บังคับการค้นคว้าข้อมูล ท่องเที่ยว อนุสันต์ ผู้ช่วยครุภรณ์	- ชุด VCD - คู่มือการค้นคว้าข้อมูล - การแต่งตั้งห้องเรียนและการสอน - การสอนผู้ช่วยครุภรณ์	สามารถค้นคว้าข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ในการค้นคว้าข้อมูล และการสอนผู้ช่วยครุภรณ์

ឧបតម្យនៃការបង្កើតរឹងការនៃក្រសួងសាធារណការនៃរដ្ឋបាល

លេខរៀង	ឈ្មោះ	ភេទ	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ
11	លោកស្រី ស៊ុខ ស៊ុខ	សមាជិក	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ
12	លោក ស៊ុខ ស៊ុខ	សមាជិក	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ	ក្រសួងសាធារណការ

จากตารางจะเห็นได้ว่า การเก็บข้อมูล การสร้างเครือข่ายประชาคมด้านเด็ก และกระบวนการขับเคลื่อนประชาคมประชาคมด้านเด็ก ได้ดำเนินการไปพร้อมๆ โดยใช้ชุดที่เก็บได้ไปร่วมนำเสนอ และແຄเปลี่ยนในเวทีต่างๆ เพื่อผลักให้มีการคิดต่อ สืบสานข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลกันมากขึ้น และผลของการແຄเปลี่ยนได้นำไปสู่การจัดเวทีในประเด็นต่างๆ และขับเคลื่อนกระบวนการส่งเสริมป้องกัน และแก้ไขปัญหาเด็กเป็นอย่างรุปธรรม และเกิดขึ้นต่อเนื่อง จากเจ้าภาพหลายๆ องค์กร ทำให้ข้อมูลที่ได้ยิ่งมีความคมชัดลึกมากขึ้น เกาะเกี่ยวอาคนทำงานด้านเด็กมากขึ้น ทำให้ประชาคมมีความแน่นมากขึ้น เกิดการร่วมมือ (ลงแขก) ในการทำงาน ส่งผลให้การทำงานมีทิศทางที่ชัดเจนขึ้น จากเวทีเล็กๆ ประเด็นเล็กๆ ขยายไปหาคนหลายเวที จากนั้นประเด็นแต่ละอย่างอีกหลายประเด็น จากกลุ่มคนเล็กๆ รวมมีเครือข่ายการทำงานมากขึ้น กระบวนการขับเคลื่อนประชาคมด้านเด็กจึงมีความเป็นพลวัตรอย่างสมอและเคลื่อนตัวไปเสมือนหนึ่ง Snow Ball ที่เกาะเกี่ยวอาคนน้อยใหญ่มาคุยกันทางออกในเรื่องเด็ก ดังแผนภูมิ

อย่างไรก็ตามกลไกการทำงานประชาคมด้านเด็กจังหวัดน่าน ยังถือว่าเป็นเพียงการเริ่มต้น ของกระบวนการเกาะเกี่ยวสานเครือข่าย ยังมีกลุ่มองค์กรและคนทำงานด้านเด็กที่ยังเพ้าบุญและมองอยู่ห่างๆ จึงเป็นโจทย์ใหญ่ที่ทีมวิจัยจะเข้าไปเกี่ยวกับกันเข้ามาร่วมกันทำงานในอนาคตอันใกล้นี้ นอกเหนือนี้ตัวกลไกประชาคมด้านเด็กก็ยังเป็นเพียงกลไกอาสามัครกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ยังไม่สามารถเข้าไปเคลื่อนไหวให้เกิดการยอมรับในกลไกโครงสร้างใหญ่ที่เป็นทางการในกระบวนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเด็กของจังหวัดน่าน ซึ่งประเด็นนี้ก็เป็นสิ่งที่ทีมวิจัยต้องคำนึงในการทำงานในระยะต่อไปเช่นกัน

บทที่ 7

สรุปบทเรียนและแนวทางในการดำเนินงานขั้นต่อไป

ตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานประชาคมคนทำงานด้านเด็กจังหวัดน่านในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ทำให้เห็นการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันของกลุ่มองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนใจและห่วงใยเด็กและเยาวชนเป็นระยะๆ ทั้งเรื่องของการใช้ข้อมูลในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน การเกิดสายใยเครือข่ายกัลยาณมิตร เกิดกระบวนการส่งเสริม ป้องกัน คุ้มครอง และช่วยเหลือเด็กในรูปแบบต่างๆ อย่างหลากหลาย อย่างไรก็ตามการดำเนินงานที่ผ่านมาจึงพานพบสิ่งที่เป็นทั้งจุดอ่อน และจุดแข็งต่อการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและหนุนเสริมกลไกการทำงานของประชาคมคนทำงาน ด้านเด็กจังหวัดน่าน

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง (ข้อจำกัด ศักยภาพ) ของระบบข้อมูลเด็กและเยาวชนจะช่วยบ่งบอกถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่จะใช้ในการวางแผนการทำงานร่วมกัน รวมทั้งจุดอ่อน จุดแข็งของกลไกประชาคมด้านเด็ก ซึ่งจะทำให้ประชาคมสามารถที่จะกำหนดทิศทางจังหวะการก้าวเดินที่เข้มแข็งมีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ จากการวิเคราะห์ร่วมกันสรุปได้ดังนี้

7.1 ด้านระบบข้อมูล

7.1.1 จุดอ่อนของระบบข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลดิน ไม่ผ่านการวิเคราะห์ กลั่นกรอง ขาดการจัดระบบ
2. ฐานข้อมูลของแต่ละองค์กรหน่วยงานมีความแตกต่างกัน มีมุ่งมองในการมองเด็กด้วยโอกาสที่ต่างกัน เช่นกรณีเด็กพิการ พัฒนาสังคมอาชีวะในแต่ละองค์กร องค์กรพัฒนาเอกชนมองในแต่ละองค์กร พัฒนาศักยภาพ ทำให้ยากต่อการวิเคราะห์
3. ข้อมูลมีความชำรุด ไม่จำนวนที่ไม่เท่ากันในแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากต่างคนต่างเก็บตามนโยบายของหน่วยงาน มีการแบ่งประเภทเด็กด้วยโอกาสที่แตกต่างกัน
4. ข้อมูลบางอย่างขาดความน่าเชื่อถือ เนื่องจากหลายสาเหตุ เช่น ตัวผู้เก็บขาดความรู้ ประสบการณ์ ไม่ศึกษาประเด็น เนื้อหา เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล ไม่มีข้อมูล เพียงพอ รู้ไม่จริง ไม่มีความจริงใจและใส่ใจ ในการให้ข้อมูล ตัวข้อมูล ไม่รู้ที่ไปที่มาของข้อมูล และผู้ให้ ว่าถูกต้อง ครอบคลุมหรือไม่อย่างไร

5. ความคลาดเคลื่อนของข้อมูล ข้อมูลไม่เป็นจริง เนื่องจากบางหน่วยงานองค์กรกำหนดระยะเวลาในการรายงานผล เช่น เก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลา 6 เดือน แต่อาจรายงานผลแค่เดือนที่ 5 ซึ่งความจริงมีจำนวนตัวเลขของข้อมูลที่มากกว่านั้น
6. ความล่าช้าของแต่ละองค์กรหน่วยงานในการจัดเก็บข้อมูล ทำให้มีข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน
7. ฐานข้อมูลยังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ โดยเฉพาะพื้นที่ชายขอบที่อยู่ในชนบทที่ห่างไกล กรณีเด็กด้อยโอกาส เด็กไร้สัญชาติ เด็กที่ไม่ได้เรียนหนังสือ เด็กที่อุกกาลังคัน ที่ตกหล่น และไม่พบว่าอยู่ในระบบฐานข้อมูลของหน่วยงาน องค์กร ได้ฯ
8. ข้อมูลเดิมหาย อยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของหน่วยงาน องค์กรและตัวบุคคล ขาดคนรับผิดชอบที่ชัดเจน
9. ข้อมูลฐานกลาง หรือภาพรวม ที่ให้ทุกคนนำไปใช้มีความหมาย ไม่ละเอียด โดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่รายงานตามแบบฟอร์ม นำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่มีคนรับผิดชอบ จะเป็นข้อมูลที่ละเอียด เจาะลึก หากคนรับผิดชอบไม่อยู่จะทำให้ข้อมูลนั้นหายไป
10. ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เกิดขึ้นจริง มักจะไม่ถูกบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และรูปแบบเอกสารที่ชัดเจน ส่วนใหญ่เก็บไว้และเป็นที่รับรู้เฉพาะตัวบุคคล ไม่ถูกเปิดเผย

7.1.2 จุดแข็งของระบบข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้มาจากการตัวบุคคลที่ทำงานผู้มีประสบการณ์การทำงานจริงในพื้นที่ คลุกติดกับพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ได้ข้อมูลที่จริง มีน้ำหนัก
2. ข้อมูลที่มีอยู่เป็นตัวจุดประกาย ที่ทำให้เกิดการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันของกลุ่มองค์กรหน่วยงาน
3. ข้อมูลมีมาก มีข้อมูลตัวเลขที่ชัดเจน

7.2 การวิเคราะห์กลไกการทำงานของประชาคมคนทำงานด้านเด็กจังหวัดน่าน

7.2.1 จุดแข็งกลไกการทำงานของประชาคม

คนทำงานมาด้วยความสมัครใจ มีจิตใจที่อาสา มีความรู้สึกที่อยากร่วมมือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ตรงในการทำงานเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน ร่วมมือกันสานต่อความคิดแล้วนำกลับไปทำต่อในพื้นที่หน่วยงานของตนเอง มีความสัมพันธ์ส่วนตัวและมารยาทด้วยกัน หลักหลาຍทั้งภาครัฐ เอกชน รวมถึงตัวเด็ก เยาวชน สามารถเขื่อมร้อยการทำงานกันและคนทำงานร่วมกันในการขับเคลื่อนงาน ได้อย่างกลมกลืน บนพื้นฐานของประชาคมน่าน

7.2.2 จุดอ่อนกลไกการทำงานของประชาคม

ด้วยคุณะทำงานประชาคมคนทำงานด้านเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของคนทำงานที่มาจากภาครัฐและเอกชน ในแห่งองค์กรภาครัฐเนื่องจากมีสายงานที่อยู่ใต้การบังคับบัญชา มีหัวหน้า และงานที่รับผิดชอบตามภาระกิจโครงสร้างขององค์กร จึงทำให้บางครั้งขาดความคล่องตัวในการเข้ามาทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่ ต้องชี้แจงให้ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานรับรู้ และเข้าใจ การนัดหมายเพื่อประชุม พนบປະ และทำงานร่วมกันจึงมักใช้เวลาในช่วงตอนเย็น มีการจัดหมายออกกล่าวไปยังผู้บังคับบัญชาทุกครั้ง ซึ่งเป็นทางออกที่ดีที่ทำให้เกิดความสนับสนุนทั้งฝ่ายคนทำงาน หัวหน้า และเพื่อนร่วมงาน

ด้านองค์กรพัฒนาเอกชนถือเป็นอาสาสมัครที่มีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่ และมีความสนใจที่จะร่วมเรียนรู้อย่างเต็มที่ มีความคล่องตัว เนื่องจากไม่ยึดติดกับระบบการบังคับบัญชาสามารถมีเวลาในการทำงานอย่างเต็มที่ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านวิชาการที่ต้องใช้เวลาและประสบการณ์ ในการจัดเกลากำทำให้ประชาคมคนทำงานด้านเด็กและเยาวชนจังหวัดน่านเป็นประชาคมที่เข้มแข็ง พัฒนาและขับเคลื่อนอย่างยั่งยืน และต่อเนื่อง

7.3 ข้อเสนอแนะการทำงาน

- ให้กำหนดค่านิยาม ประเภทของเด็กด้วยโอกาส ความพิการ ให้ขึ้นด้วยในการเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติเป็นฐานเดียวกันในระดับจังหวัด ทุกองค์กรหน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นฐานเดียวกันในการจัดเก็บข้อมูล ให้ จะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความซ้ำซ้อน มีความชัดเจน เชื่อถือได้
- ควรให้มีการปรับปรุงระบบการถ่ายโอนข้อมูล หากมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารหรือคนทำงานจะมีการรองรับข้อมูลเดิมร่วมกันอย่างไร
- มีการจัดการข้อมูลแบบCEO ให้เข้าสู่ระบบของจังหวัด
- มีการให้ผลวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดน้ำไปใช้และเกิดการยอมรับร่วมกัน
- หาเจ้าภาพในการพัฒนาระบบฐานข้อมูล
- ผู้ให้ข้อมูลและผู้เก็บต้องมีความมั่นใจระหว่างกัน กรณีผู้เก็บข้อมูลหากนำข้อมูลไปแล้วจะต้องไม่เผยแพร่ข้อมูลที่เป็นความลับที่จะมีผลต่อหน่วยงานองค์กร และนำข้อมูลมาช่วยพัฒนาระบบข้อมูล แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานของกลุ่มองค์กรนั้นได้ และในขณะเดียวกันผู้ให้ข้อมูลควรจะให้ข้อมูลที่เป็นความจริง มีความจริงใจเพื่อจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาระบบฐานข้อมูลร่วมกันได้

7.4 แผนงานที่จะดำเนินการต่อในปีที่ 2

1. การศึกษาพื้นที่เด็ก

เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ต่อยอดจากกิจกรรมเดิม ศึกษาข้อมูลให้เจาะลึกและขยายไปสู่อุปกรณ์ต่าง ๆ ในจังหวัดน่าน โดยสร้างเครือข่ายเด็กที่สนใจเข้ามาร่วมในงานวิจัยมากขึ้น ทั้งในระบบ และนอกระบบ ให้เด็กเป็นผู้ดำเนินการศึกษาข้อมูล และถอดประสบการณ์ เล่าเรื่องราว ด้วยตนเอง โดยมีทีมผู้ใหญ่คอยให้คำแนะนำปรึกษา

2. ศูนย์ประสานงานช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส

ศึกษาความเป็นไปได้ของจัดการดูแลช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสทั้งในระบบและนอกระบบ โดยเฉพาะเด็กด้อยโอกาสในพื้นที่ชายขอบที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยศึกษารูปแบบการช่วยเหลือดังนี้

เด็กในระบบ ได้แก่

การประสานงานธนาคารออมสินในการสนับสนุนช่วยเหลือทุนการศึกษาเด็กด้อยโอกาส

การขอโควต้าสถาบันราชภัฏรับเด็กด้อยโอกาสที่มีศักยภาพเข้าศึกษาต่อ

การอาสาเด็ก (จากศูนย์วิชาการเด็ก) มาช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส (สอนหนังสือ / ค่ายพัฒนาศักยภาพ ทั้งด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม)

เด็กนอกระบบ ได้แก่

กองการวางแผนสู่การช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสในพื้นที่ห่างไกล

การประสานกลุ่มครู หมอ พยาบาลเกย์ยันอายุ เด็กเยาวชนจากศูนย์วิชาการเด็ก ร่วมลงพื้นที่ในการดูแลช่วยเหลือเด็ก

3. ระบบการคุ้มครองเด็ก

การศึกษาติดตามกระบวนการทำงานและถอดบทเรียนการทำงานทีมคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก (ลิงรูปแบบความเป็นไปได้ในการช่วยเหลือดูแลเด็กด้อยโอกาสที่ถูกละเมิด) โดยการจัดตั้งคณะกรรมการคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดน่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมเป็นคณะกรรมการพรบ.คุ้มครองเด็ก

4. การพัฒนากลไกประชามค้านเด็กจังหวัดน่าน

- การสร้างระบบข้อมูลให้กับระบบคุ้มครองเด็ก (จะทำอย่างไรต่อที่จะให้มีการปรับปรุงข้อมูลให้ดีขึ้น)
- ศูนย์ข้อมูลตาม พรบ. คุ้มครองเด็ก
- กระบวนการพัฒนากลไกประชามและ การขับเคลื่อนต่อ

5. การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพื่อให้สาธารณะนรบสู่ ทะนนกและตื่นตัว เข้ามามีส่วนร่วมในประชามคณทำงานค้านเด็กและเยาวชนจังหวัดน่านมากขึ้น

บรรณานุกรม

กมลินทร์ พินิจภูมิ.รายงานผลการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางและมาตรการในการจัดการศึกษาของเด็กด้อยโอกาส.ใน <http://www.onec.go.th/6.12/disadv1.doc>

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546.
กรุงเทพฯ:หจก.บางกอกบล็อก.

กลุ่มงานวิเคราะห์และพยากรณ์สติติเชิงสังคม,สำนักสติติพยากรณ์.สถานการณ์ความพิการในประเทศไทย.ใน <http://www.nso.go.th/thai/stat/summary/cripled/cripled.html>
ข้อมูลสติติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี.ใน <http://203.155.220.217/office/ccwed/page44.html>
กาญจนา แก้วเทพ.รายงานการทบทวนและสังเคราะห์งานวิจัยเรื่องบทบาทลี่อมวลชนต่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน และครอบครัว.กรุงเทพฯ:กองทุนสนับสนุนการวิจัย,2540.

คณะกรรมการคิดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544.รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544 ในช่วงครึ่งแผน ใน www.childthai.org/cic/ca321.htm

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.อนุสัญญาฯด้วยสิทธิเด็ก.กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมศรัทธาแห่งชาติ,2540.

คณะกรรมการระดับภูมิภาคเพื่อแก้ปัญหาแรงงานเด็ก.รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการภูมิภาค เอเชีย “การพัฒนาการวิจัยที่เน้นปฏิบัติการเรื่องรูปแบบที่ lever รายที่สุดของการใช้แรงงานเด็ก”, 8 – 10 ธ.ค 2542,กรุงเทพฯ

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ และคณะ.รายงานการทบทวนองค์ความรู้เรื่องเด็ก เยาวชน และครอบครัวในประเทศไทย.กรุงเทพฯ:สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย,2540.

ณรงค์ เพชรประเสริฐ และคณะ.ศึกษาปัญหาชีวิตกลุ่มเด็กยากจนและด้อยโอกาสในเขตชุมชนเมือง จังหวัดสุรินทร์,2546

ปริญญา สายสูง.ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาอาชีวศึกษาในจังหวัดน่าน.การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ,หลักสูตรสารานุกรมสุขภาพบ้านพัฒนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,2541.
ปั่นพิพิพ ชาเอม.สถานภาพงานวิจัยด้านเด็กและเยาวชนในภาคเหนือ.เอกสารประกอบการประชุมประจำปีการวิจัยเพื่อท่องถิน ครั้งที่ 1 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยภาค, โรงพยาบาลเชียงใหม่ออคิด, 24 – 26 เม.ย.2543.

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546.ราชกิจจานุเบกษา.(วันที่ 2ตุลาคม 2546)

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา .(ฉบับที่20)พ.ศ2542.

ราชกิจจานุเบกษา.

พระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2521.ราชกิจจานุเบกษา.

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ .2539.ราชกิจจานุเบกษา

มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก.คู่มือปฏิบัติงานในการบำบัดฟื้นฟูหญิงและเด็กที่ตกเป็นผู้เสียหาย
จากการค้ามนุษย์.สำนักพิมพ์อินโฟเพรส,นนทบุรี.2546

บุพฯ วงศ์ไชย.รายงานการทบทวนและสังเคราะห์สถานภาพเรื่องเด็กในภาวะยากลำบากใน
ประเทศไทย.กรุงเทพฯ:สำนักงานสนับสนุนการวิจัย,2540.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540.ราชกิจจานุเบกษา.(11ตุลาคม 2540)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.นโยบาย
เยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว(พ.ศ.2545-2554).ใน

www.childthai.org/

สุวรรณ วรคามิน และนงลักษณ์ บุญไทย. สถานการณ์การแท้งในประเทศไทย ปี 2542.

ใน www.anamai.moph.go.th/factsheet/POP7-5.HTM

<http://www.nso.go.th/thai/stat/summary/cripled/cripled.html>

สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข.เครื่องชี้วัดการประเมินการพัฒนาสุขภาพในส่วนของ

กระทรวงสาธารณสุข.กระทรวงสาธารณสุข,2541

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก.กฎหมายสหประชาติ,2533

อรหาย อาจอ่า และจารยา เศรษฐบุตร.โสเกลเด็กในสังคมไทย:ผลการวิเคราะห์เอกสารและ
ประมาณการตัวเลขที่ใกล้เคียง.นครปฐม:สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัย
มหิดล,2540.

แหล่งข้อมูล

1. สำนักงานงานสถิติจังหวัดน่าน
2. โรงพยาบาลน่าน
3. ศูนย์ประสานงานประชาคมจังหวัดน่าน
4. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน
5. เรือนจำจังหวัดน่าน
6. กองกำกับการตำรวจนครรัฐน่าน
7. สถานีตำรวจนครรัฐทุกอำเภอในจังหวัดน่าน
8. สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดน่าน
9. ศาลจังหวัดน่าน
10. สำนักอัยการจังหวัดน่าน
11. สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดน่าน
12. สำนักงานสวัสดิการและแรงงานจังหวัดน่าน
13. ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมหอช่วยเหลือจังหวัดน่าน
14. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่านเขต 1
15. สำนักงานประกันสังคมจังหวัดน่าน
16. ศูนย์การศึกษากอโรงเรียนจังหวัดน่าน
17. โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์น่าน
18. ศูนย์ข้อมูลจังหวัดน่าน (ศูนย์บำบัดและรักษายาเสพติดจังหวัดน่าน)
19. ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดน่าน
20. โรงเรียนน่านปัญญาลักษณ์

ភាគុណវក

ภาคผนวก ๗
รายชื่อคณะกรรมการวิจัย

รายชื่อคณบดีงานประจำคณทำนด้านเด็กและเยาวชนจังหวัดค่าฯ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทั่งงาน	ที่อยู่ที่ติดต่อได้	เบอร์โทรฯ
1	คุณสำราญ พัฒนา	หัวหน้าโครงการวิจัย	บุณนิชช์กิจเมืองน่าน	96 ชุมชน 1 อรัญญาภานาส.ต.ในเวียง อ.เมือง จ.น่าน 55000	054-783092
2.	คุณสุ่นพันธุ์ วิเศษฐ์	คณที่ปรึกษา / วิชาการ	เจตพนท์ที่ปรึกษา 1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เทศ 1 บ้านช่อง บ.น่าน 55000	06-9169331 09-9988741
3	คุณนัด ไนดา	ผู้ช่วยนักวิจัย / วิชาการ	สำนักงานศึกษาธิคสุนทรฯ	สำนักงานพชารณสุจังหวัดน่าน บ.เมือง จ.น่าน 55000	01-2873390
4	คุณอุบลมาศ หัตหนาลลัม	คณที่ปรึกษา	กองทุนเพื่อเด็กและครอบครัว	กองทุนเพื่อเด็กและครอบครัว บ.สนับสนุนพัฒนาฯ อ.เมือง จ.น่าน 55000	054-710615 01-7466121
5	คุณประภารัตน์ สายวงศ์	คณที่ปรึกษา / วิชาการ	โรงเรียนสตรีศรีน่าน อ.เมือง จ. น่าน 55000	โรงเรียนสตรีศรีน่าน อ.เมือง จ. น่าน 55000	01-7160708
6	คุณจันทร์ จันทร์	คณที่ปรึกษา	สำนักงานศึกษาธิคสุนทรฯ	สำนักงานพชารณสุจังหวัดน่าน บ.เมือง จ.น่าน 55000	09-7006073
7	คุณบานิชร สายรอด	คณที่ปรึกษา	บุณนิชช์กิจเมืองน่าน	96 ชุมชน 1 อรัญญาภานาส.ต.ในเวียง อ.เมือง จ.น่าน 55000	054-772530
8	คุณรัตนพิพัฒน์ เพชรเจริญ	คณที่ปรึกษา	สำนักงานพชารณสังคมและส่าวัตถិ การจังหวัดน่าน ศាឩาคคลังจังหวัด	สำนักงานพชารณสังคมและส่าวัตถិ การจังหวัดน่าน ศាឩาคคลังจังหวัด บ.เมือง จ.น่าน 55000	01-3877704
9	คุณศิริศักดา ใจรักดิพัชร์	คณที่ปรึกษา	โรงเรียนม่านปีบุญยุ่ง	โรงเรียนม่านปีบุญยุ่ง ต.ท่าน้ำ บ.เมือง จ.น่าน	06-1873742

10	คุณกัญญาเรือน วงศ์คุณา	คุณทำางาน /วิชาการ	คุณทำางานคุน่าน	โรงพยาบาลคุน่าน	ฝ่ายงานสวัสดิการสังคม โรงพยาบาลคุน่าน บ.เมือง จ.คุน่าน	09-5557273
11	คุณพิมพ์ศักดิ์ หาญชัย	คุณทำางาน /วิชาการ	โรงพยาบาลคุน่านติสุข	โรงพยาบาลคุน่านติสุข บ.สันติสุข จ.คุน่าน 55210	โรงพยาบาลคุน่านติสุข บ.สันติสุข จ.คุน่าน 55210	01-8091570
12	คุณพนงศ์ศักดิ์ ธรรมนัส	คุณทำางาน	มูลนิธิชัยเมืองคุน่าน	96 ชุดย 1 อรัญญาเวส ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	96 ชุดย 1 อรัญญาเวส ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	054-772530
13	คุณจิรัชฎ์ กำกัณฑ์	คุณทำางาน	ห้องนอมบุรุษพรมพัชพนบุรี	88 บ.สันนูนหัวราช ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	88 บ.สันนูนหัวราช ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	054-750510
14	คุณปั่นต่อง บิณฑ์เดช	คุณทำางานที่ศูนย์เรียนแหลมฉบัง	ห้องนอมบุรุษพรมพัชพนบุรี	88 บ.สันนูนหัวราช ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	88 บ.สันนูนหัวราช ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	054-750510
15	คุณสมศักดิ์ อินตัชระสน	กองเดชา /ฐานชื่อคุณ	ห้องนอมบุรุษพรมพัชพนบุรี	88 บ.สันนูนหัวราช ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	88 บ.สันนูนหัวราช ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	01-7965863
16	คุณชาลิตา คิมนาพัฒน์	กองสอนฯ/รวมรวมทุกบุคคล	มูลนิธิชัยเมืองคุน่าน	96 ชุดย 1 อรัญญาเวส ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	96 ชุดย 1 อรัญญาเวส ต.ไนเวียง บ.เมือง จ.คุน่าน 55000	09-8526746
17	นายจตุประสงค์ เที่ยวนำ	คุณทำางานวิจัยและนักวิจัย	สถาบันทำารากุรุรักษาสุขภาพจิต	สถาบันทำารากุรุรักษาสุขภาพจิต	สถาบันทำารากุรุรักษาสุขภาพจิต	06-1943530
18	พลทำาราชสุรพงษ์ บุญติถก	คุณทำางานวิจัยและนักวิจัย	สถาบันทำารากุรุรักษาสุขภาพจิต	สถาบันทำารากุรุรักษาสุขภาพจิต	สถาบันทำารากุรุรักษาสุขภาพจิต	01-6023664
19	อาจารย์พุฒ์ นรอนท์	คุณทำางานวิจัยและนักวิจัย	โรงพยาบาลศึกษาสังฆารามคุน่าน	โรงพยาบาลศึกษาสังฆารามคุน่าน บ.เมือง จ.คุน่าน 55110	โรงพยาบาลศึกษาสังฆารามคุน่าน บ.เมือง จ.คุน่าน 55110	09-8375322
20	นางเนินช้า ปัญญาวดี	คุณทำางานวิจัยและนักวิจัย	โรงพยาบาลศึกษาสังฆารามคุน่าน	โรงพยาบาลศึกษาสังฆารามคุน่าน บ.เมือง จ.คุน่าน 55110	โรงพยาบาลศึกษาสังฆารามคุน่าน บ.เมือง จ.คุน่าน 55110	06-1833324

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน	ผู้มีสิทธิติดต่อได้สะดวก	เบอร์โทรศัพท์
21	นายกราช พิมสาร	คณทำางนวิจัย ประจำเดือนเดือนโดยอิเล็กทรอนิกส์	โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์นานา น่าน อ.เวียงสา จ.น่าน	โรงเรียนศึกษาสังเคราะห์ นานา อ.เวียงสา จ.น่าน	01-0348930 01-6037706
22	นายพีชพง พิทักษ์	คณทำางนวิจัยศึกษาเด็ก วัดสวางคพ	ศูนย์พัฒนาและสังเคราะห์ ต.พลาสิงห์ อ.เมือง จ.น่าน	ศูนย์พัฒนาและสังเคราะห์ ต.พลาสิงห์ อ.เมือง จ.น่าน	01-7469892
23	พระจันทร์ ถุทรสิริ	คณทำางนวิจัยศึกษา การนวัตกรรมภาคตุ้ รุ่อนจ.น่าน	วัดอรัญญาราษ	96๗๙๐๙ ๑๗. ใหม่วง. เมือง.น่าน ๕๕๐๐๐	๐๕๔-๗๑๐๑๒๐
24	พระตี จิตต์โถกโถ	คณทำางนวิจัยศึกษา การนวัตกรรมภาคตุ้ รุ่อนจ.น่าน	วัดอรัญญาราษ	96๗๙๐๙ ๑๗. ใหม่วง. เมือง.น่าน ๕๕๐๐๐	๐๕๔-๗๑๐๑๒๐
25	พระภูมิตร์ นพดิจิตติ	คณทำางนวิจัยศึกษา การนวัตกรรมภาคตุ้ รุ่อนจ.น่าน	วัดอรัญญาราษ	96๗๙๐๙ ๑๗. ใหม่วง. เมือง.น่าน ๕๕๐๐๐	๐๕๔-๗๑๐๑๒๐
26	พระรุ่ง ใจรุ่ง ใจรุ่ง	คณทำางนวิจัยศึกษา การนวัตกรรมภาคตุ้ รุ่อนจ.น่าน	วัดอรัญญาราษ	96๗๙๐๙ ๑๗. ใหม่วง. เมือง.น่าน ๕๕๐๐๐	๐๕๔-๗๑๐๑๒๐
27	นายพงศกร โนนกุญชร	คณทำางนวิจัยศึกษา การนวัตกรรมภาคตุ้ รุ่อนจ.น่าน	วัดอรัญญาราษ	96๗๙๐๙ ๑๗. ใหม่วง. เมือง.น่าน ๕๕๐๐๐	๐๕๔-๗๑๐๑๒๐
28	ดร.อาชญ์ ยศรี	สตรีศรีน่าน	๖๘ / ๑ หม.มาวงศ์ ต.ใหม่วง อ.เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐	โรงเรียนสตรีศรีน่าน อ. เมือง จ.น่าน ๕๕๐๐๐	๐๙-๑๙๒๘๐๖๙

29	นายธีรัตน์ พัฒนารักษ์	สหศรีรัตน์ น่าน	33-36 ถ.ประนงประชานาคราช ต.ใน เวียงอ.เมือง จ.น่าน	โรงเรียนสตรีศรีรัตน์ น.อ. เมือง จ.น่าน 55000	09-6349353
30	นายธีรัตน์ พัฒนารักษ์	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนสตรีรัตน์ น่าน	33-36 ถ.ประนงประชานา ราช ต.ในเวียงอ.เมือง จ. น่าน	06-9123784
31	นายกฤษฎา ณ ตุ้ย	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนสตรีรัตน์ น่าน	283/1 ถ.สุมนทราราช บ. เมือง จ.น่าน 55000	09-9511714
32	นางสาวสุ่นถิพย์ จันทร์น้ำสระบ	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนสตรีรัตน์ น่าน	4/3 ถ.หน่อคำ อ.เมือง จ. น่าน 55000	07-1784983
33	นางสาวกุมชนา สุนทรเมือง	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนสตรีรัตน์ น่าน	352 ม. ถ.พุทธบูชา ต.ฝาย แม่กวาง ถ.จั่งเจอกภูเพียง จ. น่าน	09-2657748
34	นางมนนากร เหมวงษาติ	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	234 ม.1 ต.สำน อ.เวียงสา จ. น่าน	06-9170593
35	นางสาวชลิตา เหมวงษาติ	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	234 ม.1 ต.สำน อ.เวียงสา จ. น่าน	06-6155985
36	นางสาวนุสรา บัญญานะ	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	124/10 ต.คลาภรี จ.เวียงสา จ.น่าน	09-6376631
37	นางสาวปัณฑิตา วนวารสุขรักษ์	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	186 ม.6 ต.ฝายเม็ก ว.ก. อ.ภากภูเพียง จ.น่าน	09-9525158
38	นายชនวัฒน์ เศรษฐกอ	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔ การศึกษาพัฒนาต่อตัว	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	122 ม.5 ต.เมือง จ.กำแพง ภูพีพียง จ.น่าน	06-9181618
39	นายณัฐวุฒิ ดวงพิสู	คณทำางนวิจัยประเด็น ^๔	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	129/8 ต.เมือง จ.กำแพงภู	05-0373869

		การศึกษาพนทตดิ		เพียง บ.นำ
40	นายวชรา ตาค่า	คณทำางนวิจัยประเด็น การศึกษาพนทตดิ	โรงเรียนศรีสวัสดิวิทยากร	163.2 ต.สังเนยบ บ.เมือง บ.นำ 55000
41	ดร.นุ่นยรัตน์ ผุดผด	คณทำางนวิจัยประเด็น การศึกษาพนทตดิ	โรงเรียนสตรีศรีนำน	543.2 ต.ม่วงติด กิ่งบ.ก.เพียง บ. บ.นำ
42	นางสาววีรภรณ์ ศรีสุขมา	คณทำางนวิจัยประเด็น การศึกษาพนทตดิ	โรงเรียนศรีสวัสดิวิทยากร	543.2 ต.ม่วงติด กิ่งบ.ก. เพียง บ.นำ
43	นางสาวสุภาวรรณ ฤทธิ์ปัน	คณทำางนวิจัยประเด็น การศึกษาพนทตดิ	โรงเรียนศรีสวัสดิวิทยากร	21 บ้านหัวบ่วง ต.ไนวีียงอ. เมือง บ.นำ
44	นายสุชาติ กันเต่า	คณทำางนวิจัยประเด็น การศึกษาพนทตดิ	มูลนิธิยกเมืองมา	96 ซอย 1 บ้านญญาว่าส.ต. ไนวีียง บ.เมือง บ.นำ
45	นางพิมลพรวรรณ ศรีศรัณย์	คณทำางนวิจัยประเด็น การศึกษาพนทตดิ	หมู่บ้านนรัตน์พัฒนา	ศูนย์การเรียนรู้บ้าน โภค ^ก ต.เมืองจัง กิ่งอ่ำเภอภูเพียง บ.นำ 55000

ភាគុណវក

ภาคนวนก ก
รายชื่อคณะกรรมการวิจัย

รายรื่นคณทำงงานประจำคนทำงานด้านเด็กและเยาวชนจังหวัดคุ้น

ลำดับ	ชื่อ - ตสก	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน	ที่อยู่ที่ติดต่อได้	เบอร์โทรฯ
1	คุณสำราญ ผัดผล	หัวหน้าโครงการวิจัย	มูลนิธิศึกษาเมืองน่าน	96 ชุมย 1 ชั้นบัญช่วยาส ต.ไนวีวงศ์ บ.เมือง จ.น่าน 55000	054-783092 06-9169331
2.	คุณสุนทร์บุญ วิเศษสุข	คณะกรรมการ	เขตพื้นที่การศึกษา 1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 อ.เมือง จ.น่าน 55000	09-9988741
3	คุณนัด ใบยา	ผู้ช่วยนักวิจัย / วิชาการ	สำนักงานสาธารณสุขบ้าน	สำนักงานสาธารณสุขบ้าน จังหวัดคุ้น บ.เมือง จ.น่าน 55000	01-2873390
4	คุณลักษณ์พงษ์ ทศนาดี	คณะกรรมการ	กองทุนเพื่อเด็กและคนชรา	กองทุนเพื่อเด็กและคนชรา บ.สุมพาราช บ.เมือง จ.น่าน 55000	054-710615 01-7466121
5	คุณประภัสสร สายวงศ์	คณะกรรมการ	โรงพยาบาลพิเศษคุ้น	โรงพยาบาลพิเศษคุ้น บ.เมือง จ.น่าน 55000	โรงพยาบาลพิเศษคุ้น บ.เมือง จ.น่าน 55000
6	คุณจันตนา จันดี	คณะกรรมการ	สำนักงานสาธารณสุขบ้าน	สำนักงานสาธารณสุขบ้าน บ.เมือง จ.น่าน 55000	01-7160708 09-7006073
7	คุณบานดิต สายรอดคำ	คณะกรรมการ	มูลนิธิศึกษาเมืองน่าน	96 ชุมย 1 ชั้นบัญช่วยาส ต.ไนวีวงศ์ บ.เมือง จ.น่าน 55000	054-772530

8	คุณรัตนพิพัฒน์ เพชรเจริญ	คุณทำางนุ	สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จังหวัด	สำนักงานพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จังหวัด 01-3877704
9	คุณศรีรัตน์ กนกนันต์	คุณทำางนุ	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน 55000	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน 55000
10	คุณกัญญา รัตน์ วงศ์คุณ	คุณทำางนุ	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน 55000
11	คุณพิมลศักดิ์ หาญ	คุณทำางนุ	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน 55000
12	คุณพนงศ์ศักดิ์ ธรรมะ	คุณทำางนุ	บุณิษัยเมืองน่าน	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน 55000
13	คุณจิรัชนา ภักดี	คุณทำางนุ	บุณรอมนุรักษ์พรมพันนา	บุณรอมนุรักษ์พรมพันนา จ.น่าน 55000
14	คุณป่าตอง จิณ พหลา	คุณทำางนุ	บุณรอมนุรักษ์พรมพันนา	บุณรอมนุรักษ์พรมพันนา จ.น่าน 55000
15	คุณสมศักดิ์ อินตัชร์เต่าน	กองเขตฯ / โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ จ.น่าน 55000	บุณรอมนุรักษ์พรมพันนา	บุณรอมนุรักษ์พรมพันนา จ.น่าน 55000

16	กฤษณะ พัฒนา	กินน้ำชาชาร์ม	กองกลาง/ราวน์ดองค์	บุณฑิษฐ์เกมน์ลงนำ	96 ชั้นชั้น 1 ชั้นบัญชาศาสตร. โนเวจ	06-1943530
17	นายนพ ประสงค์ เก่อนคำ	คณะทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	สถาณ์ทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	สถาณ์ทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	สถาณ์ทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	01-6023664
18	พลทำงาสุรพลด ญาติกา	คณะทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	สถาณ์ทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	สถาณ์ทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	สถาณ์ทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	55000
19	อาจารย์สุนทร์ มนูญ	คณะทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	โครงเรียนศึกษาสังเคราะห์หน้า	โครงเรียนศึกษาสังเคราะห์หน้า	โครงเรียนศึกษาสังเคราะห์หน้า อ.เว	09-8375322
20	นางสาว ปัญญา	คณะทำงาหนวัชบัณฑ์แม่เจําค์	โครงเรียนศึกษาสังเคราะห์หน้า	โครงเรียนศึกษาสังเคราะห์หน้า	โครงเรียนศึกษาสังเคราะห์หน้า อ.เว	06-1833324

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน	ที่อยู่ที่ติดต่อได้	เบอร์โทรศัพท์
21	นายนรภาร พินสาร	คณบดีมหาวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย	โรงแรมศักดิ์สยาม สงเคราะห์บ้าน สังเคราะห์บ้าน อ.เวียงสา จ.เชียงราย	01-0348930 01-6037706
22	นางสาวน้ำฝน พิพากษ์	คณบดีมหาวิทยาลัย	ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพ	ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมวิชาชีพ สังเคราะห์ ต.แมสต์บี.อ.เมือง จ. น่าน	01-7469892
23	พระภรรภุ ตันตีสิงโต	คณบดีมหาวิทยาลัยศรีษะราช	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ อ.เมืองจ.น่าน 55000	054-710120
24	พระภรรภุ ตันตีสิงโต โภว	คณบดีมหาวิทยาลัยศรีษะราช	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ อ.เมืองจ.น่าน 55000	054-710120
25	พระภรรภุ ตันตีสิงโต โภว	คณบดีมหาวิทยาลัยศรีษะราช	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ อ.เมืองจ.น่าน 55000	054-710120
26	พระภรรภุ ตันตีสิงโต โภว	คณบดีมหาวิทยาลัยศรีษะราช	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ	วัดอรุณรัตนมหาธาตุ อ.เมืองจ.น่าน 55000	054-710120

27	นายพงศกร โนกุญชร การบวงสรวงราษฎร รุ่นจบ.น่าน	คณะทำงานวิจัยศึกษา การบวงสรงราษฎร รุ่นจบ.น่าน	วัดอรัญญาวาส	96ชลบ. 1ต. โนเวียงอ. เมืองจ.น่าน 55000	054-710120
28	ดร.อาทิตย์ ยศรูป นายนรนพ จันทร์ราษฎร	สตรีศรีรัตน์ สตรีศรีรัตน์	68 / 1 บ.มหาวงศ์ ต.โนเวียง อ. เมือง จ.น่าน 55000	โรงพยาบาลศรีรัตน์ อ.เมือง จ.น่าน 55000	09-1928069
29	นายธีรัตน์ พันธุ์ราษฎร	สตรีศรีรัตน์ สตรีศรีรัตน์	33-36 ต.ปุรุณประชาราษฎร์ ต. โนเวียงอ.เมือง จ.น่าน	โรงพยาบาลศรีรัตน์ อ.เมือง จ.น่าน 55000	09-6349353
30	นายธีรัตน์ พันธุ์ราษฎร	คณะทำงานวิจัยประดิ่น การศึกษาพนทตด	โรงพยาบาลศรีรัตน์ ราษฎร์ ต.โนเวียงอ. เมือง จ.น่าน	33-36 ต.ปุรุณประชาร ราษฎร์ ต.โนเวียงอ. เมือง จ.น่าน	06-9123784
31	นายกฤษฎากร ศุภชัย	คณะทำงานวิจัยประดิ่น การศึกษาพนทตด	โรงพยาบาลศรีรัตน์ ราษฎร์ ต.โนเวียงอ. เมือง จ.น่าน 55000	283/1 ต.สนมนา ราษฎร์ ต.โนเวียงอ. เมือง จ.น่าน	09-9511714
32	นางสาวสุนีย์พัทช์ อุมาห์น้ำสี	คณะทำงานวิจัยประดิ่น การศึกษาพนทตด	โรงพยาบาลศรีรัตน์ ราษฎร์ ต.โนเวียงอ. เมือง จ.น่าน 55000	4/3 ต.หนองค่า บ. เมือง จ.น่าน 55000	07-1784983

33	นางสาวกนก ตุนหรน์อ	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีตรีรัตน์นร การศึกษาพัฒน์ศด	352 บ.พุทธบูชา ต.ผาแยก กว.กงอมาอ ภูพิยะ จ.น่าน	09-2657748
34	นายมานะร หมายราติ	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคร การศึกษาพัฒน์ศด	234บ.1 ต.ส้าน บ.วี ยงสา จ.น่าน	06-9170593
35	นางสาวพัชรา หมายราติ	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคร การศึกษาพัฒน์ศด	234บ.1 ต.ส้าน บ.วี ยงสา จ.น่าน	06-6155985
36	นางสาวนุสรณ ปัจจุบัน	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคร การศึกษาพัฒน์ศด	12บ.10 ต.กตาภิรักษ บ. วีรบุรุษ จ.น่าน	09-6376631
37	นางสาวปันพิตตา วนารสุรักษ	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคร การศึกษาพัฒน์ศด	186 บ.6 ต.ฝายเก้า กงอภูพิยะ จ.น่าน	09-9525158
38	นายชนวัฒน เรืองทอง	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคร การศึกษาพัฒน์ศด	122บ.5 ต.เมืองจัง กงอภูพิยะ จ.น่าน	06-9181618
39	นายก้อนกุล ดวงพิชุ	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคร การศึกษาพัฒน์ศด	129/8 ต.เมืองจัง กงอภูพิยะ จ.น่าน	05-0373869
40	นายวันร ตาคำ	คณำทำงนวิจัยประเดน การศึกษาพัฒน์ศด	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคร การศึกษาพัฒน์ศด	16บ.2 ต.สบบีนยน บ.เมือง จ.น่าน	07-1902176

41	ด.ญ. บุญเรือง ผัดผล	คณะทำงาณวิจัยประดิษฐ์ การศึกษาพัฒนา	โรงเรียนตรีศรีน่าน	540.27.ม่วงติด กิจ.อ.ก.เพียง จ.น่าน	06-9169331 054-783092
42	นางสาวทวีภรณ์ ศรีสุขุม	คณะทำงาณวิจัยประดิษฐ์ การศึกษาพัฒนา	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	540.27.ม่วงติด กิจ.อ.ก.เพียง จ.น่าน	07-1776900
43	นางสาวสุกานารณ ลุหะปัน	คณะทำงาณวิจัยประดิษฐ์ การศึกษาพัฒนา	โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาการ	21 ปี งานหัวหัวใจ ต.ไนวีบง.เมือง จ.น่าน	06-7317076
44	นายอุษฐ์ กันสอน	คณะทำงาณวิจัยประดิษฐ์ การศึกษาพัฒนา	มูลนิธิศักดิ์ม่องน่าน	96 ชุมชน 1 บ้านญี่ปุ่น ว่าส. ต.ไนวีบง อ.เมือง จ.น่าน	054-772530
45	นางพิมพ์พรรดา ศรีดีรัมย์	คณะทำงาณวิจัยประดิษฐ์ การศึกษาพัฒนา	ชุมชนอนุรักษ์พรรดาพัฒนา	ศูนย์การเรียนรู้ปูน ปิจกี ต.เมืองจัง กี จ.อ.กาญจนบุรี จ.น่าน 55000	054-783262

ภาคผนวก ข
สรุปรายงานความก้าวหน้า
ครั้งที่ 1 (สิงหาคม 2546 - มกราคม 2547)
ครั้งที่ 2 (กุมภาพันธ์ 2547 – ตุลาคม 2547)

สัญญาเลขที่ RDG4640034

โครงการ “ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาประชาคมด้านเด็กและการประเมินสถานการณ์
และการบวนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนของจังหวัดน่าน ”

สรุประยงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 1

รายงานในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2546 ถึง วันที่ 31 มกราคม 2547

ชื่อผู้รับทุน นายสำราญ พัสดุ

หน่วยงาน มนิธิรักษ์เมืองน่าน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาของเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน
- เพื่อศึกษาทบทวนของกลุ่ม องค์กร หน่วยงาน ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน
- เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนจังหวัดน่านในลักษณะของประชาคมคนทำงานด้านเด็ก
- เพื่อกำหนดแนวทางและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน โดยอาศัยข้อมูลขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดผลการดำเนินงานของโครงการตามแผนงาน ใน งวดที่ 1 โดยสรุป

แผนงาน	กิจกรรม(ตามแผน)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ตามแผน)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
การจัดกลุ่ม ประชาคม ด้านเด็ก	1.การประชุมเครือข่ายองค์กรหลัก / คณะทำงาน 2.การประชุมร่วมกับองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับเด็กและเยาวชน 3.เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับทีมประสานงาน กลาง /ทีม3 จังหวัด	1.กลุ่มประชาคม ด้านเด็ก 2.กลุ่มการทำงาน การประสานงาน และเครือข่ายการ ทำงาน 3.แผนยุทธศาสตร์ การป้องกันและแก้ ไขปัญหาเด็กและ เยาวชน	1.กิจกรรมเครือข่ายกลุ่มคน ทำงานที่มีใจรักเด็ก ที่มา จากหน่วยงาน องค์ กร 2.กิจกรรมประสานงาน และการทำงานร่วมกัน อย่างต่อเนื่อง 3.การกำหนดแผนงานใน การทำงานเพื่อพัฒนา และแก้ไข ช่วยเหลือเด็ก และเยาวชนจังหวัดน่าน ^{ในระยะ 1-2 ปี}	

แผนงาน	กิจกรรม(ตามแผน)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ(ตามแผน)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
แผนการเก็บข้อมูล	<p>1.การจัดเวทีคุณทำงานด้านเด็กและเยาวชนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมในการให้ข้อมูลและประสานความร่วมมือ</p> <p>2.การเก็บรวบรวมข้อมูลสถานการปัญหา / ข้อมูลกลุ่มองค์กร หน่วยงานที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน</p> <p>3.การพัฒนาทักษะคนทำงานด้านกระบวนการทำงาน(คิด วางแผน การสื่อสาร)</p>	<p>1.ความพร้อมในการอนุญาติคุณทำงานด้านเด็กและเยาวชน ของกลุ่มคนทำงานด้านเด็กและเยาวชน</p> <p>2.ความเข้าใจและความพร้อมของทีมงานในการเตรียมดำเนินการเก็บข้อมูลทุกมิติจากหน่วยงานองค์กรดำเนิน</p>	<p>1.ข้อมูลกลุ่มองค์กรหน่วยงาน(วัดคุณประสิทธิภาพและบทบาทหน้าที่การทำงาน ปัญหาอุปสรรค จุดแข็ง เป็นต้น)เบื้องต้น</p> <p>2.ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กในจังหวัดน่าน (สถานการณ์จริง ลักษณะ) เบื้องต้น</p> <p>3.ความร่วมมือของกลุ่มองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่หลากหลาย ในการอนุญาติคุณทำงานร่วมกันเด็กและเยาวชนที่ช่วยเรื่องข้อมูลและความร่วมมือในการดำเนินโครงการ</p> <p>4.ทีมงานได้พัฒนาทักษะด้านกระบวนการทำงานเพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ในชุมชน และหน่วยงานอื่นๆได้</p>	
3.การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล	<p>1.การจัดระบบข้อมูลทุกมิติ(จัดระบบข้อมูล แยกตามประเด็น / การจัดทำแฟ้ม / แบบตารางข้อมูล / การคีย์ข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ / การตรวจสอบความครอบคลุมในประเด็น พื้นที่ หน่วยงาน องค์กร)</p>	<p>1.ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็ก และข้อมูลกลุ่มองค์กร หน่วยงานที่ผ่านการวิเคราะห์เตรียมสู่การสรุป สังเคราะห์</p>	<p>1. ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็ก / ข้อมูลกลุ่มองค์กร หน่วยงานที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วเบื้องต้น</p> <p>2. การพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูล</p>	

แผนงาน	กิจกรรมที่ดำเนิน(ตามแผน)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ(ตามแผน)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
	2.การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น			
4.แผนการใช้ข้อมูล	1.การใช้ข้อมูลในการเผยแพร่ในเวทีประชุมต่าง ๆ	1.การตระหนัก รับรู้ สถานการณ์ปัญหาเด็กในระดับจังหวัด 2.ขยายเครือข่ายคนทำงานด้านเด็ก	1.เกิดการรับรู้สถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันระหว่างหน่วยงาน องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กและสารานุภาพ 2.เกิดเครือข่ายการทำงานและประสานการทำงานร่วมกันขององค์กรหน่วยงาน ที่สนใจในการดูแล ช่วยเหลือ พัฒนาเด็กที่หลากหลายเพิ่มขึ้น 3.การกำหนดแผนงาน และกิจกรรมที่จะดำเนินการเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนา (เบื้องต้น) 4.ความสนใจของกลุ่มคน หน่วยงาน ที่จะทำ การศึกษาในประเด็นที่เกิดขึ้นในเชิงลึกขึ้น	

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อส瓜.

1. การสนับสนุนทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดการข้อมูล การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงาน
2. การอนุมัติเบิกจ่ายเบี้ยนค่าเดินทาง

ลงนาม.....

(ผู้รับทุน)

วันที่.....

สัญญาเลขที่ RDG4640034

โครงการ “ โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาประชาคมด้านเด็กและการประเมินสถานการณ์
และการบูรณาการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนของจังหวัดน่าน ”

สรุปรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ 2

รายงานในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 31 ตุลาคม 2547

ชื่อผู้รับทุน นายสำราวย พัฒนา

หน่วยงาน มูลนิธิชักเมืองน่าน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัญหาของเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน
2. เพื่อศึกษาบทบาทของกลุ่ม องค์กร หน่วยงาน ที่ดำเนินงานเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจังหวัดน่าน
3. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนจังหวัดน่านในลักษณะของประชาคมคนทำงานด้านเด็ก
4. เพื่อกำหนดแนวทางและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนโดยอาศัยข้อมูลขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดผลการดำเนินงานของโครงการตามแผนงาน ใน จวทที่ 2 โดยสรุป
ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – ตุลาคม 2547

แผนงาน	กิจกรรม(ตามแผน)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ตามแผน)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1.การจัดกิจกรรมค่ายเด็กด้านภาษาไทย	1.การประชุมคณะทำงานจำนวน 10 ครั้ง 2.การประชุมร่วมกับเครือข่ายกลุ่มองค์กรหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องเด็กและเยาวชนและกลุ่มเยาวชน - การประชุมร่วมทีมวิจัยเด็ก 8 ครั้ง - การประชุมทีมเด็กด้อยโอกาส จำนวน 1 ครั้ง - การประชุมร่วมกับทีมวิจัยกรณีการบวชเณรภาคฤดูร้อน จำนวน 1 ครั้ง - การประชุมร่วมกับทีมวิจัยกรณีเด็กชาวเขาวัดสว่างภพ จำนวน 1 ครั้ง 3.การทำกิจกรรมค่ายเด็กจังหวัดน่าน จำนวน 1 ครั้ง	1.เกิดกลุ่มประชาคมด้านเด็ก มีกลุ่มไทยในการขับเคลื่อนในการประสานงานและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน 2.แผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชน	1.เกิดกลุ่มประชาคมใน การทำงานร่วมกัน และขับเคลื่อนงานในการแก้ไขพัฒนาเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่องในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป โดยมีพันธมิตรที่มาจากหลากหลายกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มองค์กรหน่วยงาน เช่นเด็ก ชุมชน เจ้าหน้าองค์กรภาครัฐ เอกชน พระสงฆ์ ซึ่งมีประสบการณ์ตรงในการทำงานด้านเด็ก เด็ก เกี่ยวข้องเด็ก มาด้วยใจรัก 2.เกิดแนวทางในการแก้ไขปัญหาและวางแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการทำงานด้านเด็ก และประชาคมด้านเด็กร่วมกัน ในระหว่างดำเนินงานและระยะสั้นใน 1-2 ปี รวมถึงระยะยาวด้วย	
2.แผนการเก็บข้อมูล	1.การจัดเวทีเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและเตรียมความพร้อมในการเก็บข้อมูลเชิงลึก (กำหนดกรอบประเด็น ค่า datum การวิจัย, เครื่องมือ, ทีม, ระยะเวลา, พื้นที่ดำเนินการ, งบประมาณ, กิจกรรม)	1.ความพร้อมของทำงานในการอนุนัช่วยด้านข้อมูลและด้านอื่นๆ ของกลุ่มคนทำงานด้านเด็ก	1.ทีมมีความเข้าใจ และมีความพร้อมในการเก็บข้อมูล มีการวางแผนงานในการลงเก็บข้อมูล	

แผนงาน	กิจกรรมที่ดำเนิน(ตามแผน)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ (ตามแผน)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
	<p>2.การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพในประเด็นดังนี้</p> <p>2.1 การศึกษาพื้นที่ของทีมวิจัยเด็กจังหวัดน่าน</p> <p>2.2การศึกษาเก็บข้อมูลเด็กเด็กน่าน โดยทีมเจ้าหน้าที่สำรวจและอาสาสมัครสำรวจบ้านกิ่งอำเภอภูเพียง จ.น่าน</p> <p>2.3การศึกษาเก็บข้อมูลเด็กชาวเข้าบวชเรียนวัดสว่างภพโดยทีมศูนย์พัฒนาและลงเคราะห์ชาวเข้าจังหวัดน่าน</p> <p>2.4 การศึกษาเก็บข้อมูลเด็กด้อยโอกาสในจังหวัดน่านโดยทีมวิจัยโรงเรียนศึกษาลงเคราะห์จ.น่าน</p> <p>2.5การศึกษาเก็บข้อมูลการนวัตกรรมคุณรื่องโดยทีมกลุ่มพระสงฆ์น่าน</p> <p>2.6การศึกษาเก็บข้อมูลกรณีเวทีเด็กดีมีสุข โดยทีมศึกษานิเทศน์และคณะครู</p> <p>3.การนำเสนอข้อมูลจากการศึกษาของทีมวิจัยตามประเด็น และเก็บข้อมูลเพิ่มเติม</p>	<p>2.ความเข้าใจและความพร้อมของทีมในการเตรียมดำเนินการการเก็บข้อมูลจากลึกในเชิงคุณภาพ</p>	<p>2.ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลจริงเชิงคุณภาพ เนื่องจากทีมงานมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่ศึกษาสามารถทำให้เข้าถึงข้อมูลได้</p> <p>3.เกิดและขยายการเรียนรู้ การวิจัยไปสู่กลุ่มนักคิดมากขึ้นเด็ก พระสงฆ์ ครู ชุมชน</p> <p>4.เกิดภาคีความร่วมมือในการอนุช่วยร่วงข้อมูลจากกลุ่มองค์กรที่ทำงานเกี่ยวข้องเด็กในประเด็นต่าง ๆ</p> <p>5.เกิดการกลุ่มการขับเคลื่อนงานเพื่อป้องกันแก้ไข ดูแลช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสในจังหวัดน่านร่วมกันในกลุ่มประเด็นต่าง ๆ</p>	

แผนงาน	กิจกรรม(ตามแผน)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ ^(ตามแผน)	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
3.แผนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาของทีมศึกษาในแต่ประเดิม(คุณภาพของข้อมูล ความครอบคลุมในประเด็นเนื้อหา)เพื่อเตรียมนำเสนอให้กับกลุ่มองค์กรหน่วยงานในเวทีสาธารณะ	3.1การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาของทีมศึกษาในแต่ประเดิม(คุณภาพของข้อมูล ความครอบคลุมในประเด็นเนื้อหา)เพื่อเตรียมนำเสนอให้กับกลุ่มองค์กรหน่วยงานในเวทีสาธารณะ 3.2การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลภาพรวม(จุดอ่อนจุดแข็งของข้อมูล แนวทางการพัฒนา ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลไปใช้) 3.3การทำหนังสือรายงานวิจัยสถานการณ์ปัญหา ข้อมูล ทำเนียบหน่วยงานองค์กร(บทสรุปผู้บริหาร บทสรุปเคราะห์รวม ภาคผนวก)	1.ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กที่ผ่านการวิเคราะห์ใน 6 ประเดิม 2.หนังสือรายงานวิจัยสถานการณ์ปัญหา และข้อมูลหน่วยงานองค์กร	1.ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเด็กที่ผ่านการวิเคราะห์ใน 6 ประเดิม 2.เกิดแนวทางในการพัฒนา ข้อมูลร่วมกันในระยะต่อไป 3.หนังสือรายงานวิจัยสถานการณ์ปัญหาข้อมูล ทำเนียบกลุ่มองค์กรหน่วยงานด้านเด็ก	
4.แผนการใช้ข้อมูล	4.1การจัดทำเอกสารสรุปสารสำคัญเพื่อเผยแพร่ 4.2การเผยแพร่สู่สาธารณะ - บทความและสรุปผลการจัดกิจกรรม ลงหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น - เวทีประชาคมคนทำงาน ด้านเด็ก - การถ่ายทอดทางรายการวิทยุ - เวทีเพื่อกำหนดแนวทางการวิจัยและการใช้ข้อมูลในการขับเคลื่อนต่อ	1.การตระหนักรับรู้ในระดับจังหวัด 2.ขยายเครือข่ายคนทำงานด้านเด็กร่วมกัน 3.องค์ความรู้ที่สรุปสังเคราะห์แล้ว	1.สาธารณะ หน่วยงานองค์กร ชุมชน รับรู้ข้อมูล ตระหนักรเห็นความสำคัญ ให้ยั่งยืน โอกาสและช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาส 2.ขยายเครือข่ายคนทำงานด้านเด็กร่วมกันในระดับจังหวัดในวงกว้างมากขึ้น 3.องค์ความรู้ข้อมูลสถานการณ์ด้านเด็กที่สรุปสังเคราะห์แล้ว	

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อสภว.

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

ลงนาม.....

(រៀបទាំងអស់)

วันที่.....